

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } ఔన్నవట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 14-వ తేది బుధవారము } No. 290
వంపుటము ౧౫ } శ్రీ సత్యవతామనంవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ అష్టమి. } సంచిక ౨౯౦

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారికే వేలకువేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు బోట్ల
కాపును, శార్పవృత్తినొప్పుల బారదోలును,
బోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-4 0-10-0
డబ్బా 1-4 రు 6-4-0 లు.
వరియింట ముఖ్యముగా నుండవలసింది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, ఫ్రేంకోడ్, భోర్, బొంబాయి.

వేనకువేలు ముప్పు నాదరించుటయే మా నష్టకమునకు ముఖ్యహేతువు.

వెండి

వెండి

శుభమైనది, ఆరోగ్యవంతమైనది, మరియు చలనము
లేని ఆస్తి. కాని ఇతర లోహమునుచేర్చి మట్టము చేయకుం
డునట్లుగా చూడవలెను.

వస్తువులతయారు చేయుటయందు ప్రారంభమునుండి
అప్పటిగా వెండినే యుపయోగించుచుండుట మిక్కిలి
సంతోషకరమైన విషయము.

వాపసిచ్చిన

మరల గొల్గిమిచ్చేదమని తెలుపుచూ వస్తువులకు పూచీ నిస్తుచు
న్నాము. కాని అశంతృప్తి చెందినవారు వాపసిచ్చినవారు కానము.
అప్పటిమైన వెండివస్తువులు గావలసిన ఈ దిగున విలీనమునకే రావలెను.

కంటి విలాసం } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, { తెలిఫోన్
"ఉమ్మడియా" } 1842 } "నెం. 2802"
నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

క్రొత్త కూర్పు తెలుగు [1927 సం॥ ఫ

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త. 4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు,

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తారకర్త.

మంచి అమ్మ, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికో బైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,

480 పేజీలు, వెల రూ. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు నహా రూ. 8-8-0

కొలది ప్రతులు మూలము అచ్చునడియున్నది. ఈ పెద్దగ్రంథము కిరుగా అచ్చుపడుట

దుర్లభము. కనుక వెంటనే తెప్పించుకొనువారికి తప్ప ఇతరులకు దొరకదు.

విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు - మద్రాసు.

WANTED. 4376
Candidates for Telegraph and Station Master's Courses, and Electropathy. Reduced fe.
Railway Fare Paid. Boarding arrangements Apply for Prospectus and Application Form
enclosing two. Ag. Stamp. Presidency Tele graph College, Royapettah, MADRAS.

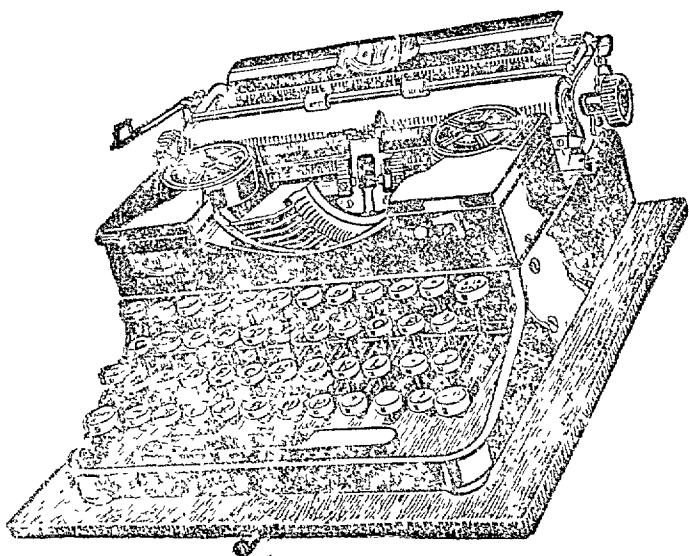
కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ
ఇందు దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్మీరీగారిచే
సమస్తములకై వ్రాసినవిలువైన యాద్యములున్నవి. ఆది
కాండ, కోరికల వీ. పీ. గృహ్యపదము. కేటలాగ్
ఉచితము. 2046 (ప్ర. నెం 8

"స్వర్ణవంగం"
ఇది సహాయ మేహములకు మృత్యునిమందు సెనాపాద్యములక
(గోరీయా), సింహాద్రిమృత్యుమూలకావ్యాధులకు పోనోల్లము.
సంభాగక క్రింది పుట్టించునది. తుంకి రు రెలు. 4424-1
చరకాశ్రమం, తిరువారూ (కృష్ణ).

సువర్ణ సుందరరసము సహాయములకు గల
దీని. 11 11 వేటూరి
సుందరకాశ్మీరీగారిచే కనిపెట్టుబడినది. ఎలువంటి సహాయము
ములనైనను గురుదురు. ఇది పెక్కున్న ఆనవనము. 50 మూత్ర
రూ. 6/ వాడువిధము మందుతో చంకబడును. 2126
ఆర్థరసాయనశాల, మూకాల్, కర్ణాట.

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము 2113
ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడీ, హైదరాబాదు, ఆంగ్ల ఇంద్ర
జాలము, చంద్రకాశ్మీరీ, యాత్రచైత్రము, యంత్రములు, చిట్ట
కేక తమానాలు, విద్యోగవిద్యులు మునుష్యుని మాయమచేయుట,
సాహితీచెట్టును పుట్టించుట, తిమ్మతో సమాధియగుట, శరీరము
లేని కలచేత మార్చుచుంట్లు, గృహిణి మనుష్యుని నిలుపుట మొద
లగు విచిత్రము లున్నవి. నీటిచే మేళిక చేయగలగు. వెల రూ. 4.
Mesmerised Telugu సంతతి దీనిని గించిన విశ్వరథము;
ఆరోగ్యము, బలము, గుణభావము, తెలివి, అదృష్టము నిచ్చును
పని చేయును. వ్యాధులను బాధించుచున్నది. ఆరోగ్యమందించె
మెక్క వాడినది. 536 1-4 రూ 1-4, 12-4 రూ. 4
నీ. ఆర్. జనార్దనంబాయుడు, మంగోలం. (గుంటూరుజిల్లా)

రాయల్ పోర్ట్ లైట్ వివిధ రంగులలో కలవ

ROYAL

తదితరులకు మార్గదర్శి

దానియేల్ రాయల్ పోర్ట్ లైట్ లైట్ లు అడమైన ప్రత్యేక నమోదు, ఎటువంటి, నీలం, ఆకుపచ్చ మొదలగు రంగులలోను, చాలా యములు లు శ్రీతములైన వివిధరంగులలోను సిద్ధపరుచబడి వర్ణింపు తరము నవే ప్రయాణమునకు సరిపోవు చిన్న పెట్టెలలో గాదు. అన్నియు నిమిడిగలదు.

విశదముగా విషయ చాలకాలమునుండి రాయల్ మెకానిజమ్ స్పష్టపడిన వున్న నమోదైనదని గ్యారంటీ పొందియున్నది. దాని కమునుకోరుడు. యాక్క పనితనమునకు తోడుగా, డిజైన్ నందు క్రొత్తమాదిరియు దాని జ్యోతిషమునకు పేరొందగినది. అదియునుగాక మెకానిజమునందు నవీన మార్పులవల్ల ఉన్న స్థలములకుకూడ కొంత అందమును చేకూర్చునట్లుండును. లైట్ లైట్ పని తనమునకుతోడు అందముకూడ హెచ్చించుటలో

కొక్కం లేక, రాయల్ ప్రథమము.

రు 25. సహజముగా మేము యిచ్చటికి నల్లరంగులలో ఆ డ్వై న్స్ తయారుచేయుచుంటిమి. ప్రాంతముందు, శ్రేష్ట నెల 1 కి రు 12 మైనదియు, నవీనమైనదియు ఎక్కువ గట్టితనము చొ. యిచ్చ గలిగియుండినది యిదియే. లాగున ఏర్పాటు చేయ గలము.

ప్రతివానికి ఒకటి ఉండవలెను

Sole Distributors for India:—

ADDISON & Co, Ltd.,

SPECIALISTS IN OFFICE APPLIANCES,
Mount Road, MADRAS.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్తాని భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

4463

చేర్మన్:—మిస్టర్ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
లోకల్ డైరెక్టరు:—మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
మేనేజింగు డైరెక్టరు:—మిస్టర్ తాలా గిర్ ధరలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిస్థితులకు, వ్యవస్థాలో నుండువారికైనను, ఎట్టి అపాయనీతులలో నైనను తగినట్టి పాలసీలను మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్థితి (ఎన్ డో మెంటు, పూర్తిజీవితము రెండును మిశ్రమైనది) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమృతమైన పెట్టుబడి.

ప్రీమియముకట్టుము భుక్తి తక్కువ — స్త్రీజీవితములుకూడ అంగీకరించబడు ఏ ఏజంట్లు కావలెను — పద్ధతులు చాల ధారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent,
Chief Agent, Northern Circars Nizam, for all Tamil and Malayalam Districts,
dominions, Mysore, Chittoor and Nellore.
Travancore, Cochin States and Coorg, MADRAS. 143/145, Mint Street, MADRAS
308, Lingi chetty Street,

తూర్పు గోదావరిజిల్లా నల్లమందు విచారణ ప్రశ్న పత్రిక

భాగము 1.—సామాన్యవిషయము.

1. మీరు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాలనుండి సిరిగతులను బాగుగా తెలియునా లేక ఆ జిల్లాలోని ఒక స్వల్ప ప్రదేశములోని సిరిగతులం మాత్రము బాగుగా తెలియునా? అట్లయినచో, ఈ ప్రదేశమే? ఇటుతరువాతవచ్చు ప్రశ్నలకు, చదువని ఈ ప్రదేశమునుబట్టి సమాధానములను చెప్పడు.

2. కడచిన 1918-వ సంవత్సరముండి 1927-వ సంవత్సరమువరకుగల పది సంవత్సరములలోను తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ప్రతి 10,000 మంది ప్రజలకు సంవత్సరమునకు పగలున 61 నేర్లు చొప్పున నల్లమందు ఖర్చు అగుచుండినట్లు తెలిసెడి. ఈ వస్తువుయొక్క ఖర్చు ప్రక్క జిల్లాలోకంటె తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో ఎక్కువగా నుండుటకు ప్రత్యేక కారణము లేనైన ఉన్నవా? ఉన్నచో, ఆ కారణము లేమిటి?

3. జిల్లాలోనుండి నల్లమందు దొంగతనముగా బయటకు పోవుచున్నదిని మీరు చెప్పెదరా? అట్లయినచో, ఎంతమట్టుకు పోవుచున్నది. ఏ స్థలమునుండి ఏ స్థలమునకు పోవుచున్నది? అట్లు నమ్ముటకు మీకుగల కారణములను తెలుపనగును.

4. బందోబస్తుచేయబడిన మూకలవలననే లేదా విడిమి నుమ్మలవలననే, నల్లమందు ఎట్లు దొంగతనముగా తీసుకొనిపోబడుచున్నదో మీరు చెప్పగలరా?

5. ఈ దొంగతనముచేయుచున్న ముగ్గులు ఏ తరగతికి చెందినారు?

6. మీ ప్రదేశములోగాని జిల్లాలోగాని నివసించుచున్న ఏ దొంగ వ్యాపారికైన మీరెరుగుదురా?

7. తమతమ నల్లమందు సరకును సంపాదించుటకు దానిని గమ్యస్థానమునకు రవానాచేయుటకు ఈ దొంగవ్యాపారులు ఉపయోగించు పద్ధతి లేదా పద్ధతులను మీరు వివరముగా చెప్పగలరా?

8. దొంగతనముగా తీసుకొనిపోబడు నల్లమందు నేరు ఒకటికి సంపాదించబడుచున్న లాభమును మీరు తెలుపగలరా?

9. మీ గ్రామములోని ప్రజలకు, మట్టుప్రక్కల గ్రామములలోని ప్రజలకు కొను నల్లమందు, ఎంతో మీరు మదింపువేసి చెప్పగలరా?

10. నల్లమందు సామాన్యముగా (ఏ) బిడ్డలకు వేయుటకును, (బి) వ్యాధులను కుదుర్చుటకు జైవధ కార్యముల నిమిత్తమును, (సి) ఆహారము, జాబు మొదలైనవాటిని పోగొట్టుటకు జైవధ ప్రాయమైన కార్యముల నిమిత్తమును, (డి) నల్లమందు అభ్యాసముని చెప్పబడు దానికని, (ఇ) బాగవీలునకును వాడుచున్నారని నమ్మబడుచున్నది ఈ విషయమును మీరు అంగీకరించెదరా? నల్లమందుయొక్క మరయే యుపయోగమైనను మీరు తెలియునా?

11. ప్రైవేట్ కు సమాధానముగా మీరు చెప్పగల ప్రతి కార్యమునకును ఎంతెంత నల్లమందు ఖర్చుచున్నదో మీరు మదింపువేసి చెప్పగలరా?

12. ఏదైన కుభాకుభకార్యములందు నల్లమందును వాడుదురా? అట్లయినచో అట్టి సమయములను చూచేసి తెలుపును.

13. నల్లమందు ఖర్చును తగ్గించుటకు మీ రేసాధనములను సూచించుదురా?

14. సిక్కి తిమ్మలైన పరిమితుల ప్రకారము కొలిచియున్న పద్ధతివినునను, నల్లమందు అభ్యాసము కలవారిని రిజిస్టరు చేయుటవలనను, నల్లమందుఖర్చు తగ్గు నని మీరు తలంతురా?

15. క్రమముగా పశ్చాను వృద్ధిచేయుటవలన ఈ నల్లమందుఖర్చు తగ్గునా?

16. ప్రస్తుతమున్న అంగదుల సంఖ్య (అనగా 96) ను తగ్గించుటవలన మీరు చెప్పెదరా?

17. ఖర్చుచున్న నల్లమందుంతయు నమ్మకమైన నల్లమందేనా లేక కలితీనల్లమందు వాడబడుచున్నదా?

18. కలితీ నల్లమందు వాడబడుచున్నయెడల, నల్లమందు యెట్లు కలితీచేయబడుచున్నది?

19. ఇట్టి కలితీకి ముఖ్యముగా ప్రసిద్ధికెక్కిన స్థలము లేవి?

భాగము 2.—ప్రత్యేక జాతులలో తెలుసుకొనబడవలసిన విషయములు

1. మీ ప్రదేశములో మీ జాతియం దెంతమందికి నల్లమందు వేసుకొను అలవాటు కలదు?

2. నల్లమందు తినేవారిలో ఈ క్రింది వయస్సులకు మధ్యమందు వారెంతెంతమంది: (ఎ) 20 పదిలకు లోగా. (బి) 20 కిని 40 కిని మధ్య. (సి) 40 కిని 60 కిని మధ్య. (డి) 60 కి పైన.

3. నల్లమందు తినేవారిలో, వాడుకగా తినేవారెంత

మంది? అప్పుడప్పు డెప్పుడైనా యిష్టము కలిగినపుడు తినువా రెంతమంది?

4. తినేవారిలో, కేవలము నిమగ్నారకు ఈ పదార్థము ను వాడేవారు ఎంతమంది?

5. తినేవారిలో, కేవలము సంతోషముకొరకు ఈ పదార్థమును వాడేవారు ఎంతమంది?

6. నల్లమందు పొగను పీల్చే ఆలవాటు మీజాతిలో అరుదుగానున్నదా లేక విస్తారముగా ప్రబలియున్నదా?

7. నల్లమందును బొమ్మకార్యముల నిమిత్తముగాని, నిమగ్నారకుగాని, సంతోషముకొరకుగాని, వాడే ఆలవాటు మీ జాతిస్థ్రీలలో వ్యాపించియున్నదా? అట్లయినచో యిట్టి ఆలవాటుగల స్త్రీలెంతమంది? పురుషులెంతమంది?

8. మీ జాతిలో నల్లమందు పొగపీల్చేవారిలో నల్లమందు తినేవారుకూడ కలరా?

9. తల్లిదండ్రులు యింటిలోగాని, బయటగాని పనిచేయుచుండునపుడు బిడ్డలు నెమ్మిడిగనుండుటకుగాను వారికి నల్లమందునవేయు ఆలవాటు మీజాతిలో వున్నదా? ఉన్నచో ఎంతవరకువున్నది?

10. క్రమమైన అర్హతవున్నను లేకున్నను ఏ వైద్యుడు గానివెప్పుకొండ నల్లమందును ఇంటిలో సామాన్యమైన బొమ్మకార్యముగా మీ జాతిలో వాడుదురా?

11. మీ జాతిలో శ్రేయవైద్యులు ఎవరైనపున్నయెడల వారిలో శ్రేయ బొమ్మకార్యమును తియ్యదచేయుటకు పచ్చినల్లమందును వాడబడుచున్నదా?

12. మీ జాతిలో నల్లమందు తినుటకు ఎక్కువపేరవడినవారు నల్లమందును వాడుచుండిన ఆత్మధికకాల మెంత?

13. నల్లమందు తినువారిలో సారాయి, గంజా, భంగు, తోకేను ఈ మొదలైన యితరకముల నివాహనపుటలను కూడ వాడువారు కలరా?

14. నల్లమందును పశువులకు ఏదైన వ్యాధికి వేసెదరా? అట్లయినచో ఎంతవరకు వేసెదరా?

భాగము 3 — బిడ్డలకు నల్లమందువేయటం

1. బిడ్డలకు నల్లమందు వేయదురా? వేయినచో యెంతవరకు వేయదురా?

2. బిడ్డలకు నల్లమందు వేయడము ఎందుకు? వేసే మోతాదు లేని? ఏయే పయసులకులో గానుండువారికి వేస్తారు? రోజూ వేస్తారా? రోజువేసే యెన్నిసార్లు వేస్తారు?

3. అన్ని జాతులలోని శిశువులకు నల్లమందు వేస్తారా? కానిచో ఏయే జాతులలో దానిని వాడరా?

4. జిల్లాలో నల్లమందు తిను బిడ్డలెంతమంది కలరని మీ మదింపు?

5. ఈ ఆలవాటు వలన శరీరమునకుగాని, మనస్సునకుగాని ఏదైన హాని కలుగుచున్నదా? లాభము లేనైన నున్నదా?

6. శిశువులకు నల్లమందువేయకుండు తల్లులను నిరుత్సాహ పరచుటకు ఏమిసాధనములను చేయవలసియుంటుంది?

7. బిడ్డలు పెద్దవారుగా పెరుగుచున్నకొలదిని నల్లమందువాడుక సాధారణముగా నిలిపివేయబడుచున్నదా? అట్లయినచో ఏ పయసున నిలిపివేయబడుచున్నది? చిన్నతనములో నల్లమందు తిన్నయెడల ఒక విధమైన చాపల్యముకలిగి పెద్దయైన తరువాత నల్లమందును వాడవలెనను బుద్ధి తిరిగి కలుగనని నమ్ముటకు మీకేమైన కారణములున్నదా? ఉన్నయెడల, అట్టి తరహా ప్రక్రియనిరర్థములను ఎక్కువగా చెప్పులరా?

భాగము 4. — బొమ్మకార్యముగా, బొమ్మకార్యములను నల్లమందుయొక్క ఉపయోగములు

1. నల్లమందును వాడు వ్యాధులకు తెలుపగలరా?

2. మన్యజ్యము రాకుండచేయుటకు, నల్లమందును వాడుదురా?

3. కలరా ప్రబలినప్పుడు నల్లమందును విస్తారముగా వాడుతారా?

4. వ్యాధి కురిసినతరువాత నల్లమందు వాడడమును నిలిపివేస్తారా లేదా ఆలవాటునందున దానిని విడిచిపెట్టడము కష్టమునదా?

భాగము 5. — నల్లమందు తినుట

1. కేవలము ఉద్రేకముకొరకు నల్లమందును వాడడము మీ రెరుగుదురా? అట్లయినచో ఏపయస్కుండె అట్టి ఆలవాటు యేర్పడును? ఏ తరగతుల జనులు దానిని ఆకార్యము నిమిత్తము వేసికొందురు?

2. నల్లమందుంటే విశేషమైన ఇష్టముగల ప్రత్యేకమైన తరగతుల జనులు అనగా కమ్మరులు వడ్రంగులు మొదలైనవారను, వ్యవసాయదార్లుకాని వనివాండ్రులు గలరా? ఉన్నచో అట్టితరగతుల పేర్లను దయచేసి చెప్పండి

3. ఆలవాటుగా నల్లమందు తినువారు వేనుకొనే మోతాదులను గురించి అతికనీపము నుండి గరిష్ఠమువరకు ఎంతవుండునో వివరములను చెప్పగలరా?

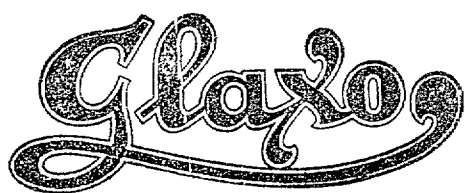
4. సామాన్యముగా నల్లమందు తినువాడు దినమున కెంత సగటున తినును?

ఆతడు, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను.

ఏలనన, పాపము ఆచిన్న బిడ్డ, సరియైన ఆహారము లేక, ఆకలితో చనిపోవుచున్నాడు ఆ బిడ్డ! శ్రీశ్రీ వియ్యం ఆతడు తాను శ్రేష్ఠమని గ్రహించినదానికే బిడ్డ కిచ్చెను. కాని ఆ బిడ్డ పట్టిన రోగము నిచ్చిన బాగుండెడిది.

ఈ విధముగా మీ బిడ్డల నపాయముల వాలొనర్చుచు, చేతితో తాను బిడ్డకు డబ్బు తోకాల్చుటలో నీలుచేసి పంపబడు, పరిశ్రమైనట్టియు, సరకరమైనట్టియు 'గ్లాక్సో' వాడుడు.

ఆర్థోఫెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలశెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3706

5. నల్లమందు ఆలవాటు సామాన్యముగా యవస్థీయండు ఆలవాటును నిజమేనా?

6. నల్లమందు తినువారిలో ఆ ఆభ్యాసము విడిచిపెట్టవలెనని కఠూహలమునను అట్లుచేయుటకు తమకు శక్తిలేదని తెలుచువారు ఎవరయినా వున్నారేమో మీకు తెలియునా? ఉన్నచో అట్టి సంగతులను కొలదిగా దయచేసి తెలుపుడు. అట్టి మనుష్యులు కవిజియెదుటకు వచ్చి సాక్ష్యమిచ్చుటకు ఇష్టపడెదరా?

(పేర్లు తెలుపుటకు ఆతేవరగల మనుష్యుల పేర్లను తెలుపనక్కరలేదు)

7. ఆలవాటుగా నల్లమందు వేసుకొనడమువలన మన స్ఫుయెక్కు బలముచేడి, సోమరితనము నుచ్చునా? దీనివలన ఆయుర్దాయము తగ్గిపోవునా?

8. సారాయివలె నల్లమందుకూడ శరీరములో విశేషమైన మార్పులను కలిగించునా?

9. పూర్తిగా గుణము కనుపడడమునకు, నల్లమందు తినువాడు క్రమముగా మోతాదును ఎక్కువచేయవలసి యుండుననుట సరియేనా? ఈపదతి మనిషి చచ్చిపోవువరకు జగగుడుచునా లేక ఒకానొక గరిష్ఠపు మోతాదు తరువాత ఆగిపోవునా?

10. ఆలవాటుగా నల్లమందు తినువారికి మాయాలువేళకు వారి మోతాదు దొరకనియెడల, కొంతకాలమువరకు వారు బాధపడడమేకాకుండ, ఆశ్చర్యము ఆవుతారనేది నిజమేనా?

11. మీ ప్రదేశములో ఆలవాటుగా నల్లమందును తినువారు యింతమంది అని మీకు మదింపుచేసి చెప్పగలరా? ఇది సాధ్యముకానివత్తుమున మొత్తము జనములో నూటికి ఎంతమందికి నల్లమందు తినే ఆలవాటున్నదో మీరు సుమారుగా చెప్పగలరా?

12. నల్లమందును తినునట్టివారైనవైన మీకు తెలిసిఉండి, కవిజియెదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు ఇష్టపడునట్టిని, ప్రశ్న

లకు తెలివి లేటలతో సమాధానములు చెప్పగలిగినట్టిని వారి పేర్లను మీకు దయచేసి చెప్పెదరా?

13. సాధారణముగా నల్లమందు తినకపోయినను, చిన్న చిన్న మోతాదులుగా అప్పుడప్పుడు తాత్కాలిక అవసరములకు తినే మనుష్యులను మీ రెఱురుదురా? అట్టి మనుషు సుఖ్య ఎక్కువగా నుండునా?

భాగము 6. — నల్లమందు పొగపీల్చుట

1. ఏయే మోస్తరు లేక మోస్తరుగా నల్లమందు పొగను పీల్చుటకో మీరు వివరముగా చెప్పగలరా?

2. నల్లమందు పొగపీల్చుటకు లేదా మద్యకు ఆభ్యాసమునకు ఏ తరగతుల జనులు ఆలవాటు పడియున్నారు?

3. మద్యకు పొగ త్రాగుటవలన కలిగే ప్రయోజనము తెల్పు?

4. బొమ్మకార్యములకు మద్యకు ఉపయోగిస్తారా? వీర్యపుష్టికి దానిని ఉపయోగిస్తారా?

5. నల్లమందు తినడమువలనను, నల్లమందు పొగపీల్చుట ములనను నరములైన కనుపడే సూములలో గల భేదమేమి?

6. ఒకవారి ఆలవాటు అయితే, దానిని విడిచిపెట్ట లేరనే సంగతి సరియేనా?

7. మద్యకు పొగపీల్చేవాడు విశేషముగా చిక్కిపోయి యుండడము సామాన్యముగా గమనింపబడుచున్నదా? దీనికి కారణము మద్యకు పొగపీల్చుట లేక సత్తువలేని అనారము లేక ఈ రెండుకూడానా?

8. మద్యకు ఆలవాటు నీలినచెతించి, నేరములుచేయుటకు ప్రేరేపించునా?

9. సామాన్యముగా పొగపీల్చేవాడు రోజు కెంత మద్యకు ఉపయోగిస్తాడు? ఒకతలం నల్లమందులోనుండి ఎంత మద్యకు తయారు చేస్తాడు?

10. మీ మదింపు ప్రకారము, మీ ప్రదేశములో మద్యకు పొగపీల్చేవారి మొత్తం సంఖ్యయెంత?

11. వద్దకుకూడదని పూర్తిగా నిషేధించడము మీ కిష్టమేనా?

12. వద్దకు పొగపిల్చడమును నిరూపనాపరములకు మీ తేమి సాధనములను నూచిస్తారా?

భాగము 7:— నల్లమందు వేసికొను మనుష్యులకు జాస్తీప్రశ్నలు

ఎ. ఎంతకాలమునుండి మీరు నల్లమందు వేసికొంటున్నారు?

బి. ఏ. పందర్బాసులలో, నల్లమందు వాడుక మీకు ప్రారంభమైనది?

సి. ప్రస్తుతము, రోజుకు ఎంత నల్లమందు మీరు వేసుకొంటున్నారు?

డి. ప్రారంభమందు మీరు రోజుకు ఎంత వేసికొనేవారు? ఏ అంతరముల ప్రకారము, రోజువారీ మోతాదును హెచ్చుచేయుట మీకు అవసరముగా కనుపడినది? ఒక అంతరమునకును, తరువాతను అంతరమునకును ఘట్ట్యం తెలికాలములుండినవి?

ఇ. ఏ వృద్ధిశక్తితో మీరు నల్లమందు వేసుకొనుటకు ప్రారంభించితిరి? మీరు దానిని వసతిపెట్టక యెందుకువేసుకొనుచునే నమ్ముచుంటిరి?

ఎఫ్. నల్లమందు అలవాటు మీకేమైన నిశ్చయమైన లాభమును కలిగించినదని కాని, మిమ్ము యే దెవ రోగమునుండి రక్షించినదని కాని మీరు నమ్ముచున్నారా? నమ్మచో, ఆలాభము లేక రోగము ఏమిటి?

నల్లమందులను మీకేమైన హానికలిగినదా? కలిగినచో, ఏ విషయమున, ఎంతవరకు కలిగినది?

జి. నల్లమందు అలవాటు విడిచిపెట్టవలెనని మీకు మనస్సులో నున్నదా? ఆ అలవాటు విడిచిపెట్టడము మీకు కష్టముగా కుండునని మీరు నమ్ముచున్నారా? విడిచిపెట్టుటకు మీరెప్పుడైనా ఎట్టి ప్రయత్నము చేసివారా?

హెచ్. మీకు సంతోషముగావుండి, విస్తారము వనము మీయొద్ద పుష్పభూమిగాని, మీకు మనస్సులో విచారమున్న వ్యధగాని మామూలుకంటె యెక్కువ మోతాదును లేదా మామూలుకంటె యెక్కువ శ్రమగా మీరు నల్లమందు వేసికొంటారా? అట్లయినచో, మీ మామూలు మోతాదుకంటె యెంత యెక్కువ వేసికొంటారు?

TENDER NOTICE.

Sealed tenders will be received up to 4 P. M. on 23rd March 1928 by the undersigned for reconstructing the real Block and the Central open stalls for Vegetable Bazaar of the Cocanada Municipal Market costing about Rs. 50,000/-. The Plans and Estimates can be inspected in the Municipal Office on Working days during office hours. An earnest money of Rs. 500/- should be deposited along with each tender in the Municipal Office. The name of the work tendered for and the name of the tenderer only should be clearly written on the top of the sealed cover containing the tender.

Municipal Office, D. KRISHNAMURTHI, Cocanada, 9-3-1928. Chairman.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
లెఫ్ అమ్యారెస్ట్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేట్ కాబడినది)
బాంబాయి, బాంబాయి నెం. 5052 చార్టర్డ్ కేప్ ట్రాస్ట్.
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది.
రె. వెంకటాచారి,
4618 ఛీఫ్ ఏజెంటు
వెవేరి, మదరాసు.

నీదసాదులకు సాకార్యముగా మా వాటకపు టిక్కెట్లచాక్కి చాలాతగ్గించియున్నాము.

శ్రీ కృష్ణ వివేక సభ
శ్రీ ఆండాళ్ వివాహము, శ్రీ రామానుజుల వైభవము.
1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 17-వ తేది మొదలు 1-నెల వరకు
మరిదిసమును ప్రదర్శింపబడును.
మంగళ, శనివారములందు మాత్రమే టిక్కెట్ 9 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును మిగిలిన దినములలో సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.
చెన్నై పురి రామల్ థియేటరులో
టిక్కెట్లవలెములు:— రూ॥ 2, 1-8 0, 1, 0-8-0, 0-4-0.
మొదటి మూడు తరగతులలో నీటు 1 కి రూ॥ 0-4-0 అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వుచేయబడును.
4534
సి. కన్నయ్య, ప్రాప్రైటరు

రీ సెటి లెంటు
మద్రాసు శాసనసభకు రామసోమయాజులు
గారి తీర్మానము
(స్వీకృతి పత్రం)
కాకినాడ. మార్చి 12:— ప్రస్తుతము జరుగ వోవు మద్రాసు శాసనసభలో యాక్టింగ్ సీట్లో నున్న శాసనసభ్యులైన శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు తెలిపిరి.
తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రీ సెటిలెంటు స్క్రీము రిపోర్టులోని ఉపపాదనములు సరికాని పంక్తుల మీదను సరిహాని సంఖ్యాపిమిదను ఆధారపడి యున్నవనియు భూస్వాములకు భంగకరములుగా నున్నవనియు ఈ సభవారు గవర్నరు మెంటుకు సిఫారసు చేయుచున్నారు. మరియు తేల్చు నిర్ణయించు అధికారము భూమికిని నిర్ణయించు అధికారము శాసనసభయందే ఉండును లాండ్ రివిన్యూవల్లము సరిగా చేయబడేవరకు రీ సెటిలెంటును సరించి ఎట్టిచర్యయు తీసికొనరాదనియు ఈ సభవారు సిఫారసు చేయుచున్నారు.

నల్లమందు విచారణసంఘము
సెంట్రలు డెల్టాలో డెబ్బది సాక్షులు విచారించబడిరి
నల్లమందు విచారణసంఘము ప్రారంభముగా రాజమండ్రిలో యామార్చి 8 వ తేదీన సమావేశమై సంచారకార్యమును నిర్ణయించుకొని లాల్లగ్రామములో 5 వ తేదీన సాక్షులవిచారణ ప్రారంభమయ్యెను. లాల్ల, కొత్తపేట, అమలాపురము, ముమ్మడివరము, బోడపకుర్రు, నగరం, రాజోలుగ్రామములందు సుమారు 70 మంది సాక్షులు విచారించబడిరి. పశ్చిమ నల్లమందు దుకాణములను ఇన్ స్పెక్టు చేసియు, స్వీయముగా దర్యాప్తు చేసియు కొన్ని సలహుల దర్శించిరి.
సాక్షులలో యంగ్లీ షుమంగుల వైద్యులు ఆయుర్వేద, యువాశ్వేద్యులు, ఎక్స్ ప్లాడిపార్టు మెంటు ఉద్యోగులు కొందఱు (పనిచేయుచున్నవారును, పెన్ను వుచ్చుకొన్నవారును), భూస్వాములు (బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, శూద్రులు), నల్లమందు అలవాటుకలవారు, అలవాటును మానివేసినవారు, మహమ్మదీయులు, నల్లమందు పొగ తాగువారు కొందరు కలరు.
ఇంతవరకు జరిగిన సాక్ష్యమునందు చంటిబిడ్డలకు రెండు నెలలమొదలు నాలుగో యేడు వచ్చేవరకును సాధారణముగా బిడ్డలకు వచ్చుగోగముల నివారణమునకు నల్లమందు వాడుకరనియు, పెద్దలలో 40 వ పంచత్సరము మొదలు యిది వాడబడుననియు, తిన్నట్లయితే కొంత బలముగానుండుననే యుద్దేశముచొప్పున దానిని వాడుదు రనియు, శిశువులకు ఆపగింజంత ప్రమాదముగల మాత్రమే వేయుచుండురనియు, పెద్దలు పెదరగింజంతమాత్రమే ప్రారంభించి మినపగింజంత, కందిగింజంత, పెదగింజంత, పెంచుబుయు, చివరకు కుంకుమగింజంతకూడ వేసి కొందురనియు, నెల 1 కి ఒక్కడు యేడెనిమిది తులముల నల్లమందు తినుటగలదనియు, నెలకు ఒక్కనికి రూ॥ 40 ల మందు ఖర్చుపడునట్టి ఉదాహరణములు పక్కకు అనియు, సెంట్రలు డెల్టాలోని బ్రాహ్మణులలో బ్రాహ్మణ్యులందు నల్లమందు ఉపయోగము సామాన్యమై పోయినదనియు, వారియం దీయలవాటు గట్టిగా పట్టియున్నదనియు, సాక్షులు చెప్పినట్లు చెప్పబడెను.
డెల్టాసాగుమాలమున నేలయందును వాతావరణమునందును తేమ యుండుటయు యిట్టి శిరోస్థితిగతులనబట్టి తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో 10,000 జనాభాకును పగలున 61 శేర్ల నల్లమందు వాడుకయగుచున్నదని కొందరు సాక్షులు యభిప్రాయమిచ్చిరి. వైద్యసహాయము లేకపోయినందున అట్టి సహాయము నపేక్షించు కష్టము లేకందా అన్ని జబ్బులకు

నల్లమందు మహామందు అనుగురి కలిగినప్పుడు యీ అలవాటు కలిగి పారంపర్యమై పోయినదని కొందరి సాక్షుల అభిప్రాయము. మరికొందరి అభిప్రాయ మేమనిన నీతిపరులైనవారు కడుపులో నీళ్లు కదలకుండ మార్చుండు వ్యభోచము గలవారు డెబ్బది అలవాటు కలిగించుకొనిరనిరి. తక్కువవాళ్లును, కూలి జాతులు గాలిపాటులకు లోబడి యుండు అవస్థలో నుండురు గావున స్వల్పమోతాదులు ఉపయోగించు రీతియు, పెద్ద మోతాదుకు డెబ్బది లేకపోవుట కారణ మనియు చెప్పబడెను. దొంగతనముగా నల్లమందు యాజిల్లానుండి పట్టుబోవుచుండుటచేత నింతయెక్కువ ఉపయోగమైనట్లు కనబడుచున్నదని చాలామంది సాక్షులు అభిప్రాయ మున్నట్లు చెప్పబడెను. ఇట్టి పని కొన్ని గాంగుల యేజంట్లవ్వారా జరుగుచుండినట్లుక, ముఖ్యముగా కాకినాడకు దొంగిలించబడిన నల్లమందు చేరుచున్నట్లును, అక్కడనుండి కలకత్తాకును చెన్నపట్టణమునకు రైలు మార్గమున గొనిపోబడుచున్నట్లుగా ఒక్కొక్కప్పుడు తక్కువ జాతి స్త్రీలవ్వారానే పంపబడుచుండినట్లును, చెప్పబడెను. ఆనత్యక్తమైనదానికంటె ఎక్కువగా దుకాణమునకు నల్లమందు పట్టె మునున్నట్లు చెప్పబడెను. మరియు నల్లమందు దొంగిలించబడిపోవుచున్నది. కల్లీ నల్లమందుకాని, ఆర్జూ, అడా పెట్టి కొనుక్కొను బీదవార్లకు మాత్రముగా అమ్ముదురు. కవిరీకాయ, ముషిటి, గపగసాలు, కుంకల్లు, నల్లజీడిగింజ వీటితో మరియు నల్లమందు తగుపాలువేసి కల్లీ నల్లమందు చేయుదురు అని చెప్పబడెను. తమకును తమబంధుమిత్రులకును సరిపోవునట్లు కూలిపనికి రంగూన్ పోవువారు నల్లమందు అమ్ములను రసాస్వముగా పట్టుకు పోవుచుండురని సాక్ష్యమియబడెను.
నల్లమందు యితర రాష్ట్రములలో ఎతర కార్యకర్తలందుండు ఎప్పుడు ఉపయోగింపకు అని తెలుపబడెను. దుకాణముల తగ్గించవలసినదనియు వానికిచ్చి నల్లమందుపట్టె తగ్గించవలసినదనియు పాగు నల్లమందువన్న వేసి క్రమముగా ధారపెంచినందునల్ల నల్లమందువాడుక తగ్గవనియు, ఎరురు గా కనిపించినంతతేత్ర తినుచుండురనియు, అందుచేత తినువానిని రిజిస్టరు చేయుటకు వారిపరిమితి యిచ్చుట నిర్ణయించి యిచ్చుటయు చాలామంది సాక్షుల అభిప్రాయముగా చెప్పబడెను. నల్లమందు పొగ తాగుటను గురించి కుబ్జీవారియెదుటికి విచ్చివకేసులు జపా తక్కువ. నల్లమందు అలవాటుగలవారికి బుద్ధిహంద్యము అగుటయు సోమరితనము పెరుగుటయు గలుగునని సాక్ష్యమునందు అంగీకరింపబడెను. నల్లమందు తినువారిరోగములు కుదుర్చుటకష్టమనియు, మరియొకమందునల్ల లాభములేదనేసర్దు అట్టివారిశంకుననియు, వైద్యులు సాక్ష్యమిచ్చిరి.
ఈ మార్చి 18 వ తేదీనుండి రామచంద్రపురము తాలూకాలో సాక్ష్యము వుచ్చుకొనుట ప్రారంభమగును.

Before Insuring Your Life
Please see the advantages and Liberal Conditions offered by:
The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd. Bangalore.
Next drawing of Bonds for loans Comes on 31st July. 28.
Please apply for prospectus & Agency terms V. RANGASAMY Esq. B.A.B.L.F.C.I. Secretary, Asiatic Buildings, Bangalore City.
"Or"
Messrs. P. K. RAU & Sons, Chief Agents, Madras Presy. 33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

అడయారువార్తలు

(స్వకీయవిశేషం)

జాతీయ కళాశాల

అడయారు, మార్చి 12:—కళాశాలాధ్యక్షులగు ఆచార్య జి. వి. నువ్వారావుపంతులు ఎం. ఏ. గారు శత్రురాత్రి మొయి జులూలమున వేరి పాశ్చాత్యదేశములకు వెళ్తున్నార. యూరోపు ఖండమునందలి ఇటలీ, జర్మనీ, హాలండు, నార్వే, స్విట్జర్లండు బ్రిటీషుదీవులలో విద్యావిధానమున నేడు అవలంబించుచున్న పద్ధతులను శ్రీమన్మూర్తి పంతులుగారు స్వయముగ పరీక్షించి వానిని భారతదేశ సాంప్రదాయముల కేవిధముగ ఆచరణయొగ్యముగ చేయుచున్నవను విషయమును ఈసంవారమున తెలిసికొనదలించియున్నారు. విదేశములలో పిరి యాకార్యక్రమము ముగియుటకు ఆరముడు ఆరుమాసములయినను పట్టగలదు. పిరు తిరుగ మాతృభూమికి వచ్చునంతవరకు ప్రస్తుతము కళాశాలలో ప్రకృతిశాస్త్రపఠశిలులుగనున్న శ్రీ ఎస్. ఎస్. రామారావు ఎం. ఏ. (ఇంట్రి) గారు ప్రధానాచార్యులుగనుండి కళాశాల కార్యభారమును నిర్వహింతురు. శ్రీ రామారావు పంతులు గారికి విద్యావిధానమునగల అనుభవముఅపారము. యూరోపు అమెరికా ఖండములలో చాలాకాలము సంవారముచేసి అచ్చటి విద్యాపద్ధతులను స్వయముగా పరీక్షించియున్నారు. శ్రీకృష్ణ మూర్తిగారు అమెరికాఖండమునందలి ఓహియోలోయలో నెలకొల్పిన పంత్లియమకొనియున్న ప్లవ్వలకాల విద్యావిధానమును నిర్వహించినవారు. అంతియేకాదు, ఆకళాశాలకు ప్రధానాచార్యులుగ నియమింపబడియుండిరి. శాస్త్రకాఖిలను నిర్వహించుటలో పిక్కిల అనుభవము అపారము. అంతయేల తమస్వస్వమును భారత దేశసేవకువచ్చించి త్యాగమునుచూపిన మహావీరులు.

కళాశాల వేసంగి నెలవులకు ఏప్రిలు నెల 6 వ తేదీని ముాయలను. మరల జూన్ నెల 15 వ తేదీని తెరువబడును. రాబోవు సంవత్సరమునకు కళాశాలలో తమవిద్యలను ప్రవేశపెట్టి చదువునట్లును, పలువురుతెలిదండ్రులు అప్పుడేవరిఖాస్తులనుంపుకొని యున్నారు.

దివ్యజ్ఞానసభలు

ఏప్రిలు నెల 6, 7, 8, 9 వ తేదీలలో అడయారు శ్రేణమున దక్షిణ భారత ప్రాంతీయ దివ్యజ్ఞానసభలు జరుపుటకు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నవి. ఈసంవత్సరమున ఈసభలలో దివ్యజ్ఞానసభ్యులు భారతదేశాభ్యుదయమునకు ఏరితిని తోడ్పడవలయును; అటుల తోడ్పడుటకు అవలంబించవలసిన కార్యవిధానపెట్టిది. అను విషయము చక్కగవర్ణించుటకు, తీర్మానించుకొనియున్నారు. ఈ విషయమున, సభిలనువచ్చు ప్రతినిధులు ఆలోచించి పంపిణీ చేసిన విషయములను చూర్చు ఆరంభించుటకు ప్రతికలలో ప్రయోచించియున్నారు. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన చిర్యను శ్రీ ఆరండేలుగారు సభలలో ప్రారంభింతురు. సభలలో ఈవిషయము ఆలోచింపబడి కార్యప్రణాళిక నిర్ణయింపబడిన తరువాత సమాజ ప్రధానుల సమావేశము జరుగును. అంబు ఇందునకుసంబంధించిన శిక్షణమును నాయకు లిత్తురు. ఈసభలకు దక్షిణదేశమునండియేగాక ఉత్తరప్రాంతములనుండి సయితము అనేకమంది సభ్యులు విచ్చేయుదురని వినుచున్నాము.

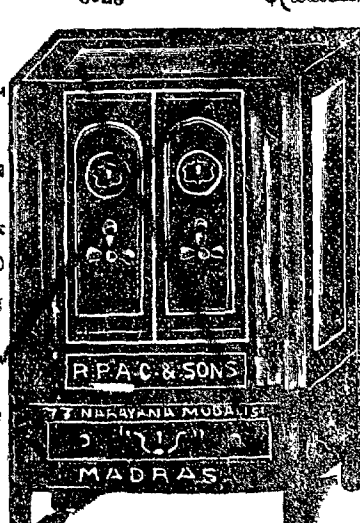
అంగ్లో చీవాసంబంధములు బాగానే యున్నవని, నెను కటి క్యాంబసిను ద్వైవములేట.

కమ్యూకమైనది. 8928 భి(మయము)

మాకొంపెనిలో కొత్తకలలో అనేక మర్మములతో యినుము పెట్టెల కయారు చేయించి మలసరసముగా విక్రయించబడును.

యినుము పెట్టె వ్యాపారం, అంత గమివన యెజుంబు

రాచనదుగు పెద్ద అప్పయ్య శెట్టి అందు నను, 77, నారాయణమొదలి తిరి, మద్రాసు.

పీటియొక్క నుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని

బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు అలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయమార కసూరిమాత్రలను

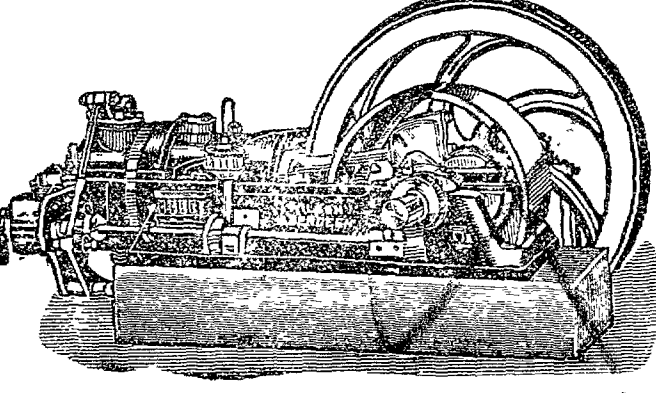
Regd TradeMark తప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిపొందదని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. (తరిదివన అడుగకే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము.

ఇది మేలైనకసూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైశ్మనధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రానుకూలముగా రయారు చేయబడినవి. తొంబులముతో గాని, బిడిగా గాని తీవ్రతగొనించవచ్చును. తలనిగజ్వరములు, దగ్గులు, కీకలము ఆస్త్రము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడినట్లు, క్రక్కల తీడు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము జలహీనత మొదలగువాటికి ప్రయోగమువలె వనిచేయును. స్త్రీలు వనిపిల్లలు మువలివారు మొదలగువారికి అన్యతపమానము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి గర ద్దు 0-4-0 పోష్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పోష్టుఖర్చుతో 6 పశా ద్దు. 1-2-0, 12 కి ద్దు. 2-12-0, 25 కి ద్దు 5-2-0.

బిమగరన్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పావ్రేటరు. శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్. వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

యా యింజనులు కెమిడికల్ ట్రెపు లోను, కొల్లు స్టానింగ్ ట్రెపులోను 7 సుగ్రములు హార్డు పవరుమొదలు 58 సుగ్రముల హార్డు పవరువరకు యెల్లప్పుడున్న సాకల సేవముగా నుండును. అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను, పెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూడాయిలు ఖర్చు అతివల్లము. యెంత ముడి చమురుతోనైనను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయును. గరలు 48 పరసము.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేది, మద్రాసు.

ప్రాంచికీను, నిడదవోలు, పదిమన గోదావరిజిల్లా.

మిల్లరుకన్య హిందూ కన్య కానున్నది

నాసిక, మార్చి 12:—ఇందూరు రాజాగారు పెండ్లాడవలసిన మిల్లరు కన్య హిందూమత స్వీకరణార్థము నాసికకు వచ్చినది. కరీంపూర్భాధిపతులను శ్రీ శంకరాచార్యులవారికిని యామెకును సంభాషణ జరిగినది. మిల్లరు కన్య తనకు హిందూమతముయొడల అపారమైన గౌరవభావము కలదనియు హిందూమతసంబంధ గ్రంథములను ఓట్టిల తాను చదువుచుంటినియు చెప్పెను. మిల్లరు కన్యక శంకరస్వామిలవారివద్ద ప్రమాదపత్రికను వ్రాసియిచ్చెను. తాను బుద్ధిపూర్వకముగా హిందూమతములో చేరవలెనని యాసింపుచున్నట్లును విహిక పోఖ్య ప్రయోజనములకై యామెతములో తాను చేరుటలేదనియు వ్రాసి యిచ్చెను.

మిల్లరుకన్యక దాడిజాత్యపధతిగా ఆకపచ్చ మహేశ్వరి వీరకట్టుకొని అడేరంగు జాత్యుల తోడుగకొని ౬౦గారు పగిలినట్లైన ప్రజారలను తోడుగకొని స్వాములవారివద్దకు వచ్చెను.

స్వాములవారిలో సంభాషణ ముగిసినతోడనే ఆమె పూజోగ్రాహు తీయబడెను. మిల్లరుకన్య కలకత్తా మెయిలులో నాసికకు విచ్చేయగానే ఇందూరు మహారాజాగారి స్వమలజాలగు భాగంబులనేకు లీమెకు స్వాగతిమొసంగి పూలమాలల మెడలో నేసిరి. ఆమెయొక్క హిందూమత స్వీకరణ సంస్కారము శత్రుబుధవారము జరుగును. విదేశీయుల హిందూమతములో చేర్చుకొనబడుట ప్రశస్తమైన విషయమును నిరూపించుచు అనేక యువస్వామియులు జరుగును.

హిందూమత స్వీకరణ సంస్కారమును నిర్వేయటకై కొద్ది ఉత్తరువు

ఇందూరు మహారాజాగారిని పెండ్లాడుచున్న మిల్లరు కన్యక కుదిసంస్కారము చేయించి కరీంపూర్భాధిపతులను శ్రీ శంకరాచార్యులవారి కధికారములేదనియు వారు చేయదలంపిన కుదిసంస్కారము ఆకమనునీయు నాసికలోని సముజ్జ

గారియెదుట దాఖలుచేయబడిన వ్యాజ్యము పరిష్కారమయ్యెనెరకు సదరు సంస్కారము ఆపివేయుటకు సముజ్జ్వలారు ఉత్తరువు ఇప్పించవలయుననియు కోరబడినది. కాని ఈ పిటిషనులో కోరబడినట్లుగా యా కుదిసంస్కారమును ఆపివేయుటలో తోక్యముకలగ జేసి కొనసాగు అని సముజ్జి గారు చెప్పిరి. కాని, సదరు శంకరస్వామిలవారు కరవీరపీఠమునకు అధికారము తగ్గియున్నట్లుగా వ్యవహారించునాడనియే అసలు వ్యాజ్యము దాఖలు చేయబడియుండెను గనుక ఆయన అట్టి హక్కుతో వ్యాజ్యపరిష్కారము అయ్యేవరకు వ్యాపారించు మాడనీను ప్రేము ఉత్తరువును సముజ్జిగారు బారీ చేసిరి.

కాని యాకుదిసంస్కారము విషయములో శత్రు ఏ విధమైన అభ్యంతరమును కొద్దువారు కలగజేయజాలరని సదరు కోర్టు ఉత్తరువులో చెప్పబడెను.

కనక మిల్లరుకన్య హిందూమత స్వీకరణ సంస్కారము యా బుధవారము నాసికలో జరుగును.

గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రగారి యధికారమువల్ల

దక్షిణాఫ్రికా బాగుపడుచున్నది

కలకత్తా, మార్చి 12:—దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపిరి బాగుపడుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రగారు ఏజంట్లుజనరలుగా నియమింపబడిన తర్వాత చాలా ప్రజోపకారకై పనిచేయుచున్నారు. అని చూసెనుగారు ఏషియాటిక్ ఎవిగ్రేషను కమిషనరుగారు ఇంగ్లీషునకు పత్రికాపత్రికతో చెప్పిరి. (ప్రీ (చెను)

జాతీయ విద్యాసమితి 22 వ వార్షికోత్సవము

కలకత్తా, మార్చి 12:— జాతీయవిద్యాశాలల నెలకొలుపుటకై 22 సంవత్సరములక్రిందట సంకరాప్రాయంలో బయలుదేరిం యున్నముఖ్యకొరకై స్థాపించబడిన జాతీయవిద్యాసమితి యొక్క 22 వ వార్షికోత్సవము యావపురములో జరిగినది. 1 మై(దవాధ) బాహుగారి విశ్వభారతియొక్క సహాయములను విజ్ఞానాభివృద్ధిదాయకమున సంస్థ నొకటి పేరు స్థాపించబడినది. పీ వితికరణను పాఠశ్రామికవిద్యనే నేతమూ పెంపొందించిరి.

ఆనందకుటీరము, కి, జైరాగిమతం వీధి,
మదరాసు

విదేశవార్తలు

జినివీపు లేఖ

చాంబర్లనుగారి సమర్థనము

(బీము న్యూస్)

లండన్, మార్చి 18—జినివీపు లేఖనుగూర్చి చర్చించు నపుడు సమరించుటకు చాంబర్లనుగారు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. సివిల్ సర్వెంటుల యోగ్యత ముచిదిగాదని దేవుడు మార్గ గారి లేఖ బయటపడినందులకు మార్గగారు వగచుచున్నారు. ఆలేఖ ప్రచురించువరకు ఇతర ప్రకటనలు చేయరాదు అని మార్గగారి లేఖని కాగితక భయము ప్రకటించుట బాగులేదని.

సివిల్ సర్వెంటుల యోగ్యతను కళాకము నాపాదించు కుండ కేయలెనాయు లేనిచో ఇతర దేశములందును ఇంగ్లండు లోను అల్లరి ఏర్పడు ననిరి.

కింకెడుగారి విమానము నాలుగు గంటలు వెనకన పడవ కన్పించెను.

ఆఫ్ రాజదంపతులు

(బీము న్యూస్)

లండన్, మార్చి 18:—దోవరుదగ్గర ఆఫ్ రాజదంపతులు దిగువకి ఫిరంగుల మోత ఆయన గౌరవారము మారుమో గెను. రాజదంపతులు పొగయోజిమిద ఒకరి ప్రక్క నొకరు నిలుచుండి యువరాజుకై ఎదురుజూచుచుండిరి. బ్రిటిషుపత్రి కలు అన్నియు చారిని పొగడుచున్నవి. ఆఫ్ రాజదంపతులు తాము తన తన యనుచున్నవి. ఇంగ్లండులో ఆఫ్ రాజదంపతులు పాడిరి ఇదియే ప్రథమము. యువరాజు పట్టాభిషేకము. యువరాజు పీఠపైకెక్కి ఆఫ్ రాజదంపతులు ఆహ్వానించి రాజకి వినుతతో పంపనము లభించెను. విక్టోరియా ప్లేసులో సార్యభాష దంప తులు, బాల్విన్, ఆస్టిక్, చాంబర్లను, బర్క్, హెడ్ ప్రభువు, ఇతర సంగ్రహము నాకాదభిషేకులు, లార్డు మేయరు వెల్లి ఆహ్వా నించిరి. లండన్ కు వుంటి కవునిలు, వెస్టిమిన్స్టర్ సన్యాసవ్ర ములను పంపించిరి.

చొంబయి దేవలవెంటు శాఖ

లండన్, మార్చి 12:—చొంబయి దేవలవెంటు శాఖ లో లండన్ గొండితనమునుగూర్చి విచారింపునపుడు సాక్షు లను ప్రమాణము చేయించి సాక్షులను దీనికిను యధికారమును దో లేదో తెలియదనియు నిర్ణయముగాదు చెప్పిరి.

ఇటీవల కలకత్తా చీఫ్ కౌన్సిల్ పీజిస్ట్రీలు బ్రిటిషు ఆఫీసుకు తీవ్ర సంగ ముదలించిన తీర్పునుగూర్చి దేవులవలె నని గొండితనము త్వరలోనే నిర్ణయము చేయవలె ఒక కథా బ్రతులో పుగ జే సిన గార్డుగా రనిరి. (అందిరను ఆహవాన్య ముగ నవ్వరి.)

వెరిషియాలో భూకంపము

టెహరాన్, మార్చి 12:—వెరిషియాలో భూకంపము చే నిబంధం గానుచు సగము నాశనమైనది. రంబాన్ పండుగయగు టచే ప్రజలందరూ మేల్కొనిరి. 4 గురు మాత్రము చనిపోయిరి. చాలమందికి గొప్పగాయములు తగిలిని. భయకంపితులు గుడార ములను నగరమును బయలుదేరినవి నివసించుచున్నారు.

అశేబియాపరిస్థితులు

కామన్వెల్త్ ప్రతినిధులు

రంగు, మార్చి 12:—నాపాలివాడివిషయమై ఇరాకుకు ఇండియా నేనలను బంపవలెనని మరల కర్మలు అమెరిగా రనిరి.

ఇలిక్ సావురు మతమును ప్రకటించుటల ఎవరును ఖాయపరచలే దనిరి. ఇలిక్ సావురుగారి కీవాడతో ప్రసక్తి లేదని అమెరిగా రనిరి. ఇలిక్ సావురుగారితో పరిష్కారము గావలసియున్న పిషుములను చర్చించుటకు సిద్ధముగనున్నార మని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి. కాని ఆతరువాత ఇంతవర కాప్ర మేయమునే తలచెట్లలేదనిరి.

తర్క్ ప్రారంభ ఆయుధవిస్తనసభలో పాల్గొనుటకం కరించెను.

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసు శృంగార కథలు

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమస్యలు, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వర్ణింపబడినవి. వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

4565

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మెక్సికో” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రు. 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

ఆఫ్ రాజదంపతులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 14:—ఆఫ్ రాజదంపతులు 8 రో జాలు ఒకిండు పాత్రలనులో అతిధులుగ నుండును. పిదప క్యాడ్జి హోటలులో ప్రభుత్వమునకు ఆతిథులుగ నుండురు.

రణనిహతులైన పూతుల గోడమీద పూలచూరమును అమానుషా గారుజేసి శిరోవేష్టము లేకుండ నిలబడిరి. జెన్యుమిన్స్టరులో అజ్ఞాతపీఠుని సమాధిపై పూలచూరము చేసిరి.

లాస్ ఆంజిలాస్ భూకంపము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 14:—400 మంది భూకంపముచే చనిపోయిరి. 600 అడుగుల ఎత్తుగనున్న జలాశయము బ్రహ్మ లై చుట్టుప్రక్కల పట్నము లన్నియు మునిగిపోయినవి. 150 పనివాండ్లు మడసిరి. నీటిలో మునిగిపోయిరి 30 భారత్రి యులుగూడ చనిపోయిరిని భయముగనున్నది.

ఆఫ్ రాజదంపతులు పీఠు దిగియు రాజవలె పాశ్చాత్య నాగరక ప్రభావమును కనులార న్యయముగ జూచి తనదేశ మును బాగుచేయాలకు పూనుకొన్నారని వైయుప్రతిక దేవు లుచున్నది. పూర్వము పీఠు దిగి గేటురాజు ఇం లనేపట్టి రవీయను రహస్య ప్రభుత్వములో నొకదానిగా జేసెనను.

కెన్యాలో వెయిలో బీదగర్ గిరూనులో కాన్సెర్ నని చనిపోయెను.

ఆఫ్ రాజదంపతులు క్యాలేశంకి బయలుదేరిరి. దోవరుదగ్గర వారిని సత్కరించుటకు యువరా జేగెను.

ఇంగ్లండులో శివలవాయు వికాసు పీచుచున్నది. చుంచు పడుచున్నవిగాని మార్మరిశ్చి సోకునటు లున్నది.

ఇటీవల దీవిలో తుపానువలన గ్రీస్ టార్కిష్ పడవ తిడుగబడి బ్రక్కలైనవలు.

పరిశ్రమలందు శాంతి ఏర్పడుటకు తేసికొను ఒడంబడిక అన్నిటిని పెట్టుబడిదారులు పనినాండ్లు తేసికొను ఒడంబడికలు కుదరకుండ వేరువేదనని అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు పక్షు వారు ప్రకటించిరి.

కిలీ శీలీ సింహప్రభువుకొడుకు ఇండియాకు 15 తేదీని బయలుదేరుచున్నారు.

హంకాంగులో బ్రిటిషు పైనికులు ఇద్దరు సాధకమునక భోగా ఆగ్రామమునున్న నీనానైనులు గాల్చిరలు. బ్రిటిషు పైనికునకు బలముగా గాయములు తగిలినవి.

క్రైలులయోజకాధికారిలెట్టుమును ముదటిపర్యాయము పాన్గ మెంటులో బెట్టుబడి. దీనివలన 14500000 మంది పురు షులు, 1214500000 స్త్రీలు ఓటునకు అర్హులగుదురు.

వాతావరణస్థితి

1928 సం. మార్చి నెల 14-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో కనిష్ఠ వర్షపాతము
నల్గొండ	86	70	...	0.1	1.0
కర్నూలు	85	72	...	0.9	0.5
కర్నూలు	87	70	0.7
మచిలీపట్నం	85	70	...	0.1	0.7
కర్నూలు	97	62	...	2.6	2.2
కర్నూలు	96	65	...	1.2	0.7
అనంతపురం	0.9	...
కర్నూలు	96	63	...	1.0	0.4
కర్నూలు	97	69	...	4.9	2.9
మచిలీపట్నం	87	75	...	2.8	0.5
కర్నూలు	85	74	...	8.5	1.0
కర్నూలు	95	69	...	1.8	1.1
కర్నూలు	...	67	...	0.6	0.4
కర్నూలు	93	70	...	4.1	2.6
కర్నూలు	95	73	...	0.8	6.9
కర్నూలు	98	71	...	1.5	0.8
కర్నూలు	96	75	...	7.5	4.4
కర్నూలు	6.0	3.8
కర్నూలు	87	75	...	1.8	0.1
కర్నూలు	86	78	...	6.8	4.7
కర్నూలు	92	74	...	1.8	3.1
కర్నూలు	99	74	...	1.0	0.8
కర్నూలు	91	57	...	0.8	0.4
కర్నూలు	94	62	...	8.1	2.6
కర్నూలు	78	49	...	8.5	3.9

సర్కారు :—కాళివాడలో మార్తము కొంచెము వర్షుగా యున్నది. గోదాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల దగ్గరి శేడిమి 8 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి అంతటను 2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్ :—బెల్గాం 3, కర్నూలు, కడపలో 3 డిగ్రీలు, పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి అంతటను 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటక :—కడపలో వర్షు విస్తారముగ నున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 7 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి నెల్లూరులో 3 డిగ్రీలు తక్కువ. ఇతరచోట్ల 2 నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ప. ప. నాగార్జున అడవులు,

ద్వైపాక్షికులు నైమానికునికి నైమానికకళ క్రాంతిదేవ దము నిచ్చిరి.

మంత్రుల రాజీనామాలకు కారణములు

రంగనాథ మొదలియారుగారి హెచ్చరిక

ముంగటిమంత్రి తనచర్యను సమర్థించుకొనజూచుట

సభ్యులు పరిహసించుట

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు గారు

తాను మంత్రిపదవికి రాజీనామా యొసగుటకు కారణముల వివరించుచు ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారి రిట్లునుడివిరి:-

తానెంతయు రాజీనామా నిచ్చినదియు సభవారికిఁ బలు పలు రాజీనామానిచ్చి మంత్రులపైను వ్యాఖ్యలతోను హక్కులతోను ఒకటి, కానసభయందేతప్ప మరియొకచోట చెప్పరానివిషయము చాలయుండును. అందుచే నిది హక్కుయైనను, మంత్రిగూడ కానసభ్యులతో నొకరు. కానసభవారి అనుమతిపై నాతడు మంత్రిపదవిని స్వీకరించెను. అందుచే, అట్టి మంత్రిపదవికి రాజీనామా నొసగునపుడు అందులకు కారణములను సభవారి కెరిగింపజేసిన బాధ్యతనుగూడ మంత్రులకుగలదు. అందుచే నిది వారివిషయమే నొకటయ్యెను. ప్రజాప్రాతినిధ్య పరిపాలనకిందయే ప్రసాది. అందుచేతనే, కానసభయందేతప్ప సభాభ్యంతరమునకు నుండిమంత్రులు నియమింపబడలేననియును కానసభవారికి విశ్వాసమును పాత్రుడై యున్నంతకాలమే మంత్రిపదవి యుండవలెననియును సభవారికి సంగతినొకటయినది. ఇదియే మంత్రులకును పథ్యకార్యనిర్వాహకమునకు సభ్యులకును గల భేదము.

నేను మంత్రిగను 15 నెలలలోను నేనీ పైభుకనే అలంబించిరిని, 1928 సం॥న ఇండియన్ డేలీ మంత్రిగము నేర్పరచు పనులను జరిగిన వాడుకపరివాదము లన్నిటిని గురించి నేరిపుడు వివరింపజలచుకొనలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు పుడు మంత్రిపదవుల నిరాకరించినపుడు ప్రజాప్రాతినిధ్య లెవరైనను మంత్రిపదవుల నంగీకరింపలేననుభావ మిప్పుడు ప్రజలలో వ్యాపించియున్నది. తమ ఇష్టమువచ్చినపు డీ ప్రభుత్వ గుర్తును నాక్రమింపవచ్చునను అభిప్రాయముతో వారపుడూరికొని యుండవచ్చును. కాని కరువాతజరిగిన కమయములనల అయభిప్రాయములు వారికిఁగలవట్టి అభిప్రాయమున్నచో ఫలింపలేదు. కానసభలో మాది బలమగుపక్షము గాకపోయినను సంవత్సరాంతమువరకును మేమే మంత్రిపదవులం దుండవలసి వచ్చెను.

మా పక్షము అంతయుమైనది గాకపోయినయెడల మిరింతకాలము మంత్రిగమును యెంచుకొంటిని అడుగవచ్చును నా జవాబిని. మా పక్షముల అట్టిపైనను మా పరిపాలనావిధానము మొత్తముమీద అత్యధికసంఖ్యాకుల కామోదకముగనే యుండెను. (ఇట్టి పక్ష సభ్యుల నెక్కు పేర్లు గూడ క్రొత్తస్థితులగుగాని మరే కార్యములకొండుగాని ధనము కామసి నిచ్చినప్పుడెల్ల నేను తరచు, సభవారిని గ్రాంటులకును సభవారు నా విధానమునం దాచించుచున్నాను. తేనా యని గమనించుచుండెడి వాడుక నేడిగిన గ్రాంటులను సభ వారెప్పుడును నిరాకరింపలేదు. గత సమావేశమున కాంగ్రెసు పక్షికిఁగల చాల పట్ల చుంట్రి గ్రాంటుల ప్రతివాదనలు చెప్పుట యెను కాని అవి అప్పుడు సమహిమింపకొనబడెను. అప్పుడు పదహారించుకొని, అన్నిటిని గలపి, క్షణము అందనాతో ప్రవేశపెట్టిన యెడల చర్చలేయే అమోఘంబబడితీరను. కాని నేనాకర్షణ నలంబించిపక కాన్పి మెంటు గ్రాంటుల నుపసంహరించుకొనక ప్రతివిషయమును సభవారియెడలకుదెచ్చి వారి యనుమతినింపిరి. సభవారుగూడ నేనుగోరిన గ్రాంటులన్నిటిని అంగీకరింపిరి.

అధ్యక్ష:- గౌరవనీయ సభ్యులకు చెప్పుచున్న విషయములను జాగ్రత్తగా వివరించుట వారుతమ పరిపాలనాదృష్టమును చెప్పుచున్నట్లునున్నది కాని రాజీనామా నిచ్చుటకు కారణము లదెంతయులేదు. రాజీనామా కారణములకు సంబంధించిన విషయములే, ప్రస్తుతులనునవి యెందునైనను.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు గారు:- మిరింపగల నిర్ణయము సరియైనదే కాని నేను రాజీనామా నెంచుకొన్నదిని వచ్చినది. ఇదిపరిశీలించి, యిప్పుడే ఎంచుకొన్నదిని వచ్చినదియు వివరించుచున్నాను.

రంగనాథ మొదలియారుగారి పిమ్మట నిట్లు నుడివిరి. నా పరిపాలనావిధానమునకు సభవారింపరకు విశ్వాసమును గవర్నరుగారికిఁగల బుద్ధివంతమైన నేనిదంతయు చెప్పవలసివచ్చెను. సంస్కారము అంధత్వ కరములన్నియు-ఇంకను ఎక్కువ హక్కుల నాపించు మ ప్రజలకొనిన ఆయుధములతో కొంటియు భావముతో నే నీ ముంతిపని నంగీకరించినది (సభ్యులవారిగా-అదేమి మికి ప్రశ్న దిరిగివచ్చినది:-) నేనిదివారికి నాతో విశ్వాసమున్నంతి కాలము-

మంత్రుల కొనిన స్వల్పాధికారములతో- (ప్రజలకేవల కొంత మేలొనర్చునలెనని నా కోరిక. నాకును కాంగ్రెసు పక్షమునాకిని గల అభిప్రాయ భేదముకొనకలేదు. (కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులు-వినుడు వినుడను కేకలు)

కానసభవారి అభిప్రాయములను అన్వయించి సరిగా వ్యక్తీకరించుటయు, వారి ప్రతినిధిత్వమును నావిధియని భావించు వాడగుటచే, కానసభకు నాకును ఎప్పుడభిప్రాయ భేదము వచ్చినచో అప్పుడు మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చుట నా విధియని భావించుచుంటిని. (వినుడు వినుడు) ఇదివరకును ఇకమీదనుగూడ నామంత్రిప్రాయమిదియే. ఇట్లుండ జనవరి 25వ తేదీకానసభవారు నైమిత్తకమునబహిష్కరించు తీర్మానము గావించిరి. ఈ కమిషనునియోజనము, భారతీయుల నందఱు గ్రహీతలను నొసర్చెననియు, ముందేకామత్తయినను గౌరవముల పంతుకాధ్యక్షుని దేశమందన్ని పక్షములను ఏకమొనర్చెననియు నేకగ జ్ఞప్తికేయు నక్కరలేదు. (సా. సం. చెట్టిగారు ఇక్కడకవచ్చి మాట్లాడుదు) (ప్రతిదేశమునకును ఒకానొకప్పుడు పరిష్కారమును ముందుచును. ముందేకామత్తపట్టి పరిష్కారమును ముందుచున్నదనుట కేమాత్రమును సందియములేదు. ఈ విషయముకు గురించి ప్రజాభిప్రాయము భారతకానసభలోను, చాలరాష్ట్రీయసభలలోను బాగుగ వ్యక్తీ రింపబడెను. దేశమునందు పేరెన్నికగన్న నాయకులతో ప్రతివాదము నైమిత్తకమున బహిష్కారాంశంకనమున జేరిరి. చెన్నరాష్ట్రీయ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచు మన కానసభగూడ నైమిత్తకమున కమిషను నందు విశ్వాసములేదని యెప్పుడు తీర్మానమును గావించెను. ఈ ప్రతివాదము 61 రుకు అనుమలముగను 29 ప్రతివాదులు గను సభ్యులు నొసగిరి. 12 రుకు తలుపులుగ నుండిరి. కానసభవారి విశ్వాసముచే నెన్న కొనబడిన మంత్రిగము నేను కానసభవారి నిర్ణయమును బద్ధుడనై యుండుట నావిధియని దలచితిని కానసభవారి నిర్ణయముతో నేనేకీర్తించునయెడల నేనపుడే రాజీనామా నిచ్చియుండెడివాడను. అది గౌరవప్రదమును మాగ్గమేగాక నాధర్మముగూడా. (వినుడు, వినుడు) కానసభవారి తీర్మానము నా మంత్రిప్రాయములతో పరిపూర్ణమే, నేను రాజీనామా నియమనసరము లేకపోయెను. నాసహోద్యోగియును మొదటిమంత్రి నైమిత్తకము బహిష్కరణము సందర్భమున నాతో నేకీర్తించునలేదు. బహిష్కరణము నిర్ణయమున అతను భావించి, కానసభలో బహిష్కరణ ప్రతివాదనకు ప్రతివాదులుగ వోటులేనను. కానసభభారతీయులను విషయమున మంత్రిగమునందు భేద భిప్రాయముగలదని ఇంచువలన దెలియగలదు నేనే మొదటిమంత్రి స్థానమున నున్నచో మంత్రి పదవికి రాజీనామా నిచ్చుట తప్ప కాన్పియును మాగ్గము మరియొకటిలేదని నాయభిప్రాయము. కాని మొదటిమంత్రి ఇంతవరకును అట్లుచేయలేదు. అతని నిందులకు బాధ్యతాయంత పరిపాలనా ప్రధాన ముత్తములకే వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి వచ్చిరి. ఇట్టితిని మంత్రిగమును గురించి అపోహలకు కారణముగను గనుకను మొదటిమంత్రి అకాన్పియునుగ ప్రవర్తించుచుండెను, నేనును, మూడవమంత్రియు అకాన్పియును మొదటి యూరగారును, ఒక నిశ్చితమును విధానమును నిర్ణయించుకొని అవిధముగ ప్రవర్తించియుండెడివారము. కాని మొదటిమంత్రి గారనేక పర్యాయములు, తాను రాజీనామా నిచ్చినదియో ఇచ్చినదానియో చెప్పుచుండటచే మేమంతవరకును అట్టి చర్య దీనుకొనలేదు.

కానసభవారి నిర్ణయమును బద్ధుడనై వర్తించెదనను విషయమున, నేను నాయభిప్రాయముల నెప్పుడును రహస్యముగ నుంచలేదు తీర్మానము గావించబడిన వంటి, నేను నాయభిప్రాయములను, గవర్నరుగారికిని ప్రజలకునుగూడ తెలియజేసితిని. అప్పటినుండి, ఫిబ్రవరి మాసాంతమువరకును నాయభిప్రాయముల మాట్లాడకొనవలసిన విషయమేదియు తలపింపలేదు. కానసభ భారతీయులను నంగీకరించుటకు నేను గావించుకొనిన నిశ్చయమును నేనొకరు మంత్రి పదవియందుండుటయు పరస్పర విరుద్ధములని ఈ రాష్ట్రీయను నొక్క వార్తాపత్రికయును వ్యాఖ్యనొనర్చెను. ప్రజాభిప్రాయ మేదియో స్పష్టముగ ప్రభుత్వమునకు దెలియజేయనిది, మంత్రి పదవియందున్న నాకును, ఎక్కియట్టి ప్రశ్నానికలకును ఇక భేదమేమి? ఇంతేగాక, నైమిత్తకమును బహిష్కరణము గాని, సహకారముగాని మంత్రిగమునాలో నేను నిర్వహింపవలసిన పరిపాలనా

కార్యముల కేమైన అడ్డుకులునా? మధ్య పరగజాలతో మంత్రిగము నైమిత్తకమునతో తమ కట్టి ప్రవర్తించున లేదని చాలకాలము పూర్వమే ప్రకటించిరి. అయినను వారింకను మంత్రి పదవులయందే యున్నాడు.

మార్చి 2 వ తేదీన కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడు, కానసభలో నుబ్బరాయనుగారి పై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. 42 మంది సభ్యులులేచి నిలువకపోవుటచేత ప్రతివాదన పీఠిపోయిన విషయ మెల్లరకును దెలిసినదే. అది పీఠిపోవుటకుగల కారణముల చర్చించుట నా పనిగాదు. అది పీఠిపోవుటకు గావించబడిన వ్యాఖ్యనమును గురించియే నాయాక్షేపణ. జనవరి 25 తేదీన గావించిన బహిష్కరణ తీర్మానమును రద్దుజేసి, కానసభవారిభిప్రాయమును మార్చుకొనినదియు మొదటి మంత్రిగారియందును, వారి విధానమునందును కానసభకు విశ్వాసము గలదనియు, తత్ఫలితముగా మిగిలిన ఇద్దరు మంత్రులయందును విశ్వాసములేదనియు దాని యర్థమని గవర్నరుగారు వ్యాఖ్యానమొనర్చిరి. ఇదివట్టి వివరమును పరిపూర్ణమును అను వ్యాఖ్యానముని నాయభిప్రాయము. ఈ కారణముచే నేను మంత్రిపదవికి రాజీనామా నొసగుట నాధర్మమని భావించితిని. గవర్నరుగారు నొసర్చిన వ్యాఖ్యానమును పరియైనదెనకావలెను. తప్పెనగావలెను. అది సరియైనచో నైమిత్తకమునతో సహకార మొనర్చుటకు నాయంతరాత్మ అంగీకరింపదు. అందుచే రాజీనామా నిచ్చుట విధి. గవర్నరుగారు నిర్ణయము తప్పెనను మంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చుటయే నావిధి. అట్లు రాజీనామానిచ్చి బహిష్కరణమున కనుమలముగనో ప్రతివాదులుగనో తమ శక్తియును తిరిగి వెల్లడించి తమహక్కుల నిలువజేయుకొనుటకు ప్రజల కివకాళ మొసగుట నాధర్మము (పార్లమెంటు).

నేను తొందరపడి రాజీనామానొసగినదియెందు, రాజీనామా నొసగక బలవంతముగ డిక్టేటుచేయువరకును మంత్రిపదవియందేయుండవలసినదనియు కొందరిభిప్రాయమునున్నది. ఈవాదన బాగుగ నేయున్నట్లు వైకి కన్పించును. ఆయవ్యయ పట్టిక చర్చలందర్భమున బహిష్కరణమునమై కానసభవారు తమభిప్రాయమును తిరిగి ప్రవర్తించునట్లుచేసి గవర్నరుగారి అనుమానులకవకాళము లేకుండచేయుటకు నాకవకాళముకలదు. ఈసందర్భమున నాయనుమానులు వెల్లడించినయెడల నేనేమాత్రమును ముందుగా రాజీనామానిచ్చుటలేదని స్పష్టపడగలదు. ఆయవ్యయపట్టిక చర్చముగియువరకు నేను మంత్రిపదవియందుండి న్యాయముల పూర్తి చేసిపెట్టుట కానసభముగినిన వెంటనే ముందేవోయొకసామగర్పించి నాచే రాజీనామానిచ్చించెడివాడు. అప్పుడు గవర్నరుగారిచేవో తయియ్యవచ్చున వారిని మంత్రిపదవికి నియమించి అనునెలవరకు కానసభవారి అటకములేకుండ నిరాధులుగా వ్యవహరించెడివారు మంత్రులకును, కానసభకును ఉండవలసిన పరస్పరసంబంధములను నిర్ణయించుటకు నైమిత్తకము బహిష్కరణమునమై తిగినదని నేనభిప్రాయపడితిని. మొదటిమంత్రికి నాకును చాలవిషయములందభిప్రాయ భేదముగలదు. అయభిప్రాయ భేదములనుగొని ఇప్పుడైనను అసంప్రధానవిషయములను ముగుపరచెదనియే నాయభిప్రాయము. అందుచే నేను రాజీనామానిచ్చుటలవలన యెడల వెంటనే ఇవ్వలెను. అట్లుచేసినచో క్రొత్తముత్తముల నాకును మొదటి మంత్రికిని ప్రధాన విభేద కారణము గు నైమిత్తకము బహిష్కరణమును గురించి, కానసభవారి నిర్ణయమును కనుగొనవలసిన అవసరమేర్పడును.

జనవరి 25 తేదీనుండి, మొదటిమంత్రి కట్టిపావకాళ మొసగుటచే నాకుగూడ గవర్నరుగారిపై నావకాళము నొసగవచ్చును. అప్పుడు కానసభవారి అభిప్రాయముతో నేకీ భావము మదరకపోయినను, మంత్రిపదవియందుండవచ్చును. కాని అట్లుచేయుట-దేశమునకును, కానసభకును గవర్నరుగారికి నిగూడ ప్రోహమొనర్చుట యగును. ఇతర విషయములయెల్లున్నను, ప్రధానముగ నీ రాయలకవిషయను బహిష్కరణ వ్యవహారమున నేనును, కానసభవారును ఏ భాభిప్రాయమునమైయున్నాము. అందుచేతనే, నేనాయంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చి, కానసభయొక్కయు, దేశముయొక్కయు గౌరవమును గాపాడవలసినదని గోరుచున్నాను.

మాసాగములలో క్రొత్తముత్తముల నియమించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వాని కడ్డు దరులుట నాయాక్షేపణముగాదు. కాని ఆ ప్రయత్నములు సఫలమైనచో దాని యర్థమేమగునో సంగ గమనింపవలెను. అది సఫలమైనయెడల ఈసభవారికి తమ యుద్దేశమేమో తమకే తెలియదన్నమాట. వారికి స్పష్టముగ నిజాంతము లెవ్వియు లేదన్నమాట. జనవరి 25 తేదీ

నా బహిష్కార ప్రతిపాదనకు అనుకూలముగ సమ్మతించి న 61 సభ్యులలో నెవ్వరును ఆక్షిప్తమునకు భంగములేకుండ నైయును కమిషనుతో సహకారమువహించుట. (హాస్య న్యాయము)

గౌ. డా. సుబ్బారాయణగారి ప్రత్యుత్తరము

మొదటి మంత్రియగు గౌ. డా. సుబ్బారాయణ గారు ప్రభుత్వము తరపున మాటలాడుటకు తేచినపుడు, ప్రతిపూల పక్ష సభ్యులు నవ్వులు ఎగతాళిచేసి మధ్యమధ్య అడ్డుపడ్డవలె వేసిరి. సుబ్బారాయణగారిట్లు నడిచిరి. మొట్టమొదట గవర్నరు గారు నిష్కార్యులించి మంత్రివర్గము సేర్వీకరపరిచినదని గోరి నపుడు ఇంతకు ప్రార్యము మాటలాడిన సభ్యులనికర్వరను పేర్కొంటిని. నాశిఫాత్తులీద గవర్నరుగారు వారిని మంత్రియగు నియమించెను. (కాంగ్రెసు సభ్యుల స్థానములలో నవ్వులు, ఓ ఓ అను కేకలు) కొంతకాలమునకు ప్రార్యము నాకును నా పహోద్యోగులకు ను అభిప్రాయభేదములు గలిగెనని గవర్నరుగారి తెలిపించిరిని. ఆ వివరములన్నిటిని ఇప్పుడు చెప్పెను. (కాంగ్రెసు స్థానములనుండి) "అవును వానిని బయట పెడితే చాలా బిచ్చులు" అను కేకలు నవ్వులు నేను వారుకలసి పనిచేయులేమనియు వారుగాని నేను గాని రాజీనామా నివ్వవలసియుండుననియు గవర్నరుగారితో చెప్పితిని. (సభ్యులూ రై గారు ఎందుచేత) గవర్నరుగారు రెండవ మూడవ మంత్రులతో మాటలాడినట్లును, వారు రాజీనామా నిచ్చినట్లును చెప్పెను. నాపై దేబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము వీగిపోయింది గనుక, నాపై కాననసభకు విశ్వాసముగల దని గవర్నరుగారికి స్పష్టమయ్యెను. (కాంగ్రెసు స్థానములనుండి) తేరులేదను కేకలు.

సుబ్బారాయణగారు:—తేదని మీరు కేకలు చేయవచ్చును కాని దాని అర్థముదేయదు.

సభ్యులూ రై గారు:—తొందర పడవలదు, చివరకు నెగ్గి నదే సద్గుణం.

సుబ్బారాయణగారు:—నేను తేచియుండగలను. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము వీగిపోవుట కదియే అర్థమని నేను తిరిగి చెప్పెదను.

(కాంతమును కోల్పోవకు అను కేకలు)

అధ్యక్ష:—వీక్షకమంత్రిగారి వాక్యములను కాంతముగ వివరణనని గోరుచున్నాను. (కాంగ్రెసు స్థానముల నవ్వులు కరతాళధ్వనులు)

సుబ్బారాయణగారు:—నేను కాంతముగ నే మాటలాడ నెంచితిని. కాని వారధువగిలినపుడు తిరిగి చెప్పకొట్టుటకు నాకు హక్కుగలదు.

సుబ్బారాయణగారు:—ఇద్దరు మంత్రులను రాజీనామా నిచ్చిరి. ఆ రాజీనామాలు సంగీరించుటకప్పు గవర్నరు గారికి మరియొక్క హక్కు లేకపోయెను.

వల్లయ్యగారు:—ఇదిగూడ మీ శిఫార్సుపైనేనా? (నవ్వు)

సుబ్బారాయణగారు:—వారి రాజీనామాలు కారణముల వివరములగురించి నేనిప్పుడు మాటలాడను. వారునాతో సంప్రదింపలేదు. వారు రాజీనామాలు నిచ్చినది వారాపత్రికలలో చదివినపుడు నాకాశ్చర్యము గలిగెను. రాజీనామా నొసగుచు రెండవమంత్రి గవర్నరుగారికి ప్రాసినబాటును పత్రికలలో ప్రకటించెను. అందుకుముందుగా గవర్నరుగారి అనుమతి నందియుండవలెను. కాని వారట్టి అనుమతి పుచ్చుకొనినో లేనో తెలియదు. (కాంగ్రెసు స్థానములనుండి) నవ్వులు ఓ ఓ అను కేకలు

సుబ్బారాయణగారు:—రెండవమంత్రి రాజీనామా నొసగుటకు ప్రార్యము కాంగ్రెసు సభ్యులు డిప్యూటీ సాయకుని పిలిచి సంప్రదించినను విషయము ఇప్పుడందరకును చెప్పినదే.

డా॥ మల్లయ్యగారు:—క్రిందటిసారి నిన్ను బలబరచిన చాతడే.

సభ్యులూ రై గారు:—(సుబ్బారాయణగారితో) మీరునున్న చాల తరుచుగ పిలిచి సంప్రదించెడివారు గారా?

సుబ్బారాయణగారు:—నైమిత్తకమున బహిష్కార తీర్మానమైన సెలరోజులకు నాపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము వచ్చుటకు ముందు మిగిలిన మంత్రులవ్యవహారము కానన సభవారి తీర్మానమునకు బద్ధులైయుండుమని ప్రకటించిరి. అప్పుడా ప్రకటన కవునరమేమి? దానినిబట్టి జూడగా విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునందు రంగనాథ మొదలియారగారి కొక్కరి కైనా పాలుగలవరి చెలియనగును. మంత్రుల సంయుక్త బాధ్యత కిది సంపూర్ణముగ భంగకరము. అది కిచ్చుచు లేనియెడల నేను ప్రధానమంత్రిగ నున్నయెడల నాతోకలసి పనిచేయవలసినది గవర్నరుగారికి చెప్పవలసినది.

చాలమంది:—ప్రధానమంత్రిగారు?

సుబ్బారాయణగారు:—నేను ఇదివరకును ప్రధానమంత్రిని, ఇకముందును ప్రధానమంత్రిన (జుట్టికుడు హాస్యధ్వనులు).

శ్రీ॥ శే॥ రామానుజాచార్యులుగారు

విజయనగర ముడిత సంతాపము

ఈనెల తే 9 దిని సంస్కృతకళాశాల పండితులు తత్కళాశాలా భవనమున సభిగూడి యీ క్రిందితీర్మానము నేర్పగివముగ గావించిరి.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగరమహారాజావారి సంస్కృతం గ్లకళాశాల యధ్యక్షపదవిని జీరకాలమువహించి సంస్కృతాంధ్రాంగ భాషలను విరజల్లి మనదేశమునకు వచనాపకార మొనరించిన శ్రీహన్ దివాన్ బహదురు డాక్టరు కిశాచి గా మానుజాచార్యులవారు కీ రిశేషలయినందులను దనుజేశమానకు విశేషించి తమకును తటస్థించిన గొప్పకొలుంతకు మిక్కిలి విచారింపుచు వారియాత్మకు శాంతిని బ్రసాదించుగావుతమని సంస్కృతకళాశాల పండితులు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ భగవంతుని బ్రార్థించుచున్నామి. మరియు శ్రీరామానుజాచార్యులవారి కుటుంబమునకు దిఖోలకమన బోధనము తేయుచునే తమ్యాలమునకు దురుస్సాధచారమును చెలియజేయుచున్నాడు.

స॥ వెం॥ రామానుజస్వామి.
సభాధ్యక్షుడు

శ్రీరామానుజాచార్య స్మారక సంచిక

శ్రీమదుభయదేవతాత్రయ రస తన శ్రీమదిత్యాది శ్రీమన్ దివాన్ బహదురు డాక్టర్ కిశాచి రామానుజాచార్యులవారు 5-8-28 తేది సోమవారమునాడు దైవదుర్విపాకమునకు 75 వ యేట స్వగృహమున బలమపడించిరిని తెలుపుట కెంతయుఁ జిఁత్తుచున్నాము.

శ్రీ ఆచార్యులవారి స్మారకచిహ్నముగ "లలిత" రెండవ సంపుటములో (అధ్యయనసంచిక) "శ్రీరామానుజాచార్య స్మారకసంచిక" అనుపేరకు బకటింపబడఁజేయి. కావున దాము యథాశక్తి గద్యవ్యాసమునుగాని, పద్యములుగాని శ్రీ ఆచార్యులవారిగుఱకీరన పరచుగావాలి 20-3-1928 లోఁగానీ క్రిందివిలాసమునకుఁబడఁజేయఁబోయితిమి.

యీయాక్షి వేంకట వీరరాఘవాచార్యులు,
విజయనగరము.

ఉదక మండలం

ది మాడర హిందూ

హోటల్ 4527

విశ్వలేఖనములు

తేన కొట్టనకెదుట, మీరు గట్టును

ముందుగనే రిజర్వ చేసుకొనుము.

WAKEFIELD

Castrol

NO OIL

లకు దీనినే ఉపయోగించుటకు తీర్మానించిరి. ప్రపంచమున రాజకీయములపడియే మీరు ఏర్పడుచుకొనదు. కాస్త్రాలో నే యుపయోగించి మోటారు

DIAMONDS & JEWELLERY

BAPALAL & COMPANY

216 CHINA BAZAAR ROAD.

MADRAS

సాలూరు వార్తలు

ఈనెల సాలూరు వార్తలు ము. ఉల్లి సన్యాసయ్య పెట్టిగారు వారికమారుని వివాహమునోత్సవ సందర్భమున వారి గృహమునకు దేశమును అవిశిఖ్యాతి గాంచిన విద్యాకుండరి యజుషేరు గాంచిన శ్రీమతి తెంగులూరు నాగరత్నంగారి పాట బహు వేషకగా సాయంకాలము 7- గంటలయినపుడు రాత్రి 10-80 గంటలవరకు జరిపించిరి. ప్రాముఖ్యత పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగములను వరకులను విచ్చేసిరి. ఆమె పాటకచ్చేరి జరుగుచున్నపుడు పభయంతయు నిశ్శబ్దమై పభిరులందరకును అమితానందము కలెను.

పిమ్మట ఆమె సాలూరునండి కి తేది సాయంకాలము బొబ్బిలి స్పెషల్ బస్పై వెళ్లి శ్రీబొబ్బిలిరాజావారు దయచేసిన బహుమతులండి విశాఖనట్లుం 10 గంటల రైలులో వెళ్లి పోయెను. గానసభకు ఆమెతోగూడ వచ్చిన ఏ. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఫిటిలు వాద్యముచే అమితానందమును గలుగజేసిరి.

శే. వి. రమణయ్యశర్మ.

ఆదిహిందూసాంఘిక సేవాసమితి

దక్షిణమైద్రాబాదు

ఆరవ వార్షికోత్సవము

1928, ఏ, 20, మార్చి 20, తేది గురువారము సాయంత్రము, ౪ గం॥ నుండి, చాదర్ హాల్ వారధి సమీపము దున్న నూతన భవనమును, సేవాసమితి, కధ్యక్షులై, 2000 పౌ. స్మారక ధీకలైన కీర్తి శేషుగారు రాయబాలులును (ప్రార్థన 2 వేల) గారి ద్వితీయ పుత్రులకును వ్యాప్తికు, శ్రీవైష్ణవగారి యాజమాన్యమున సభ జరుపబడెను.

మంగళూరు, ఆదిహిందువుల అభివృద్ధికిరంతము పాలుపడి తమ అమూల్య జీవితము నర్పించి స్వస్థులైన దివాన్ బహదుర్ రంగారావుగారి ఆశీర్వాది, పరివారమునకు సమాధానము తెలుపుటకు నొక తీర్మానము గానించబడును.

కావున ఆచార గోపాలము యుత్సవమునకు, విజయము చేసి సన్ని జనుప్రమోద్యు ప్రార్థింప బడుచున్నాడు.

ధర్మవీర, వాసున రామచంద్రనాయక (అధ్యక్షులు)

రాయ, సి, రాధాకిషక్ భాగ్యరెడ్డి వర్మ (సహకార్యధ్యక్షులు)

స్వదేశసంస్థాన పరిపాలనా విచారణసంఘము

మైసూరు, మార్చి 1 :—పై విచారణసంఘమువారు వచ్చే సోమవారమునాడు మైసూరు విచ్చేసెదరు మైసూరులో రెండునెలలుండి తెంగులూరు వెళ్లి అచట రెండుదినములందె దరు. కావేరి అనకట్టుకు శ్రీరంగపట్టణముకు పదరు బట్టరు కవిటివారు పందర్పించెదరు. ఈ కమిషను సభ్యులు మైసూరు విచ్చేయునపుడు సంస్థానాధీశుల కాననసభాధ్యక్షులను పాటి యాలా మహారాజాగారును సంస్థానాధీశుల కన్వనిష్కరములను కమిటీవారికి నివేదించుటకై సంస్థానాధీశులచే నియమించుకొన బడిన 20 రెళ్లీక్కులుగారును మైసూరు విచ్చేసి యీవిచారణసంఘమువారితో సుండెదరు. స్వదేశ సంస్థానాధీశులు యీ విచారణసంఘమునాటికి తెలియజేసినకొను వివరములన్నియు ఆతిరహస్యముగా నుంచఁడును. (శ్రీ (సె.))

మధ్యరంగణాల కాననసభ

నాగపూరు, మార్చి 12:—మంత్రుల జీవితములను తగ్గించవలయునని మధ్యరంగణాల కాననసభలో, గోల్ గారు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. మంత్రులచేసిన సేవ ఏమియులేదనియు మంత్రులకూడా ప్రభుత్వమునాటిలో వీనమైపోయిన నియు గోల్ గారు చెప్పిరి.

వోట్లు తీసికొనగా గోల్ గారు యుగసపాదిన సగ్గ లేదు. తీర్మానమునకు అనుకూలము కి మండియు 6 ప్రతిపూలు 48 మండియును యుండిరి. (ఆ. (సె.))

ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక

నెహ్రూకు శారణములు

జరుగుచున్న సాంబిలివారపు గారు బి. ప.

I

ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారములు చెడినవి. ఈజిప్టు పరిశ్రమలను రక్షించుటకు వాస్తవముగా నాయకుడు నవాబ్ హుసేన్ గారు ప్రస్తుత పరిస్థితులందు ప్రధాన ముఖ్యునిగా నిలిచిరి. ఈజిప్టు జాతీయభావమునకు బ్రీటిషు ఇంపీరియలిజమునకు సంఘర్షణ ఏర్పడినది. ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక ముఖ్యము ఈజిప్టు జాతీయభావమునకు భంగకరమని ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు ఖండితముగా చెలిసిరి.

జగ్గీ లాల్ పాసా గారు బహుశః ఈజిప్టు న్యాయాధికారులు. జగ్గీ లాల్ పాసా గారు నవాబ్ హుసేన్ ఇంపీరియలిజమునకు ఆంక్షలేముగ నున్నాడు. ప్రజలలో జగ్గీ లాల్ పాసా గారి కార్యదీక్ష పూర్తిగా నాటుకొన్నది. అందుచే ఆతడు భౌతికశక్తిరహితముగా చాలించినను ఈజిప్టు అంతయు ఆతని ఆధిపత్యములో నున్నది. అందుచే బ్రీటిషు ఇంపీరియలిజం గావించుచున్న పరిభవమును సహించజాలదు.

సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెస్ గారి దెవరింపులకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వము తగిన జవాబునున్నది. ఇక నెట్టి సాక్షాత్కారముల నీయమని పాడుచున్న పాటలు ఈజిప్టుకు చెలింపజేయవు. ఈజిప్టు ప్రభుత్వము చాంబర్లెస్ గారి నిరంకుశ ప్రకటనమును నిరాకరించుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వములలో ప్రపంచముగ అలజడి బయలుదేరినది.

బ్రిటను ఈజిప్టుకై అంత ప్రాకులాడనేల?

మీరు మాకు అక్కరలేదు, హిందూను ఈజిప్టు ప్రభుత్వమునకు 10 సంవత్సరములవరకు ఈజిప్టులో యుండెదమనుటకు కారణమేమి?

ఈజిప్టులో ప్రతిపక్ష విస్తారముగ నున్నదని తెలిసిన విషయమే. నవాబులూ గూడ ప్రతిపక్షములనున్నది. ఇదొక్కటే కారణముగాదు. ఇంకొక కారణము, ఇండియాదేశము.

సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెస్ గారి తండ్రి బ్రిటిషువారల ఈజిప్టుకు వదిలివెట్టలేక ఇట్లు చెలి పెను. "బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మున్న వాణిజ్యము, వాణిజ్యముచేతనే సామ్రాజ్య మేర్పడినది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పునాదికి వాణిజ్యమే ఆధారము. వర్తకములేనిచో ఒక రోజు గూడ సామ్రాజ్యము నిలువలేదు... ఈ కారణములచే ఇండియాను వదిలివెట్టజాలము. మనకు, ఇండియాదేశము, వర్తకముగల మూలాధారము. మనసరకులు ఖచ్చితము. అట్టి కారణములే ఈజిప్టును గూడ వదిలివెట్టకుండుటకు తోడ్పడుచున్నది. నిరంతరము ఆ ఈజిప్టును అక్రమించుకొంటు వాడు సమర్థమే."

నవాబులూ పాటలు ముఖ్యము. ఆతండ్రి కొడుకున పర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెస్ గారు పరిశ్రమలను నాశనం చేయచున్నారని గాని ప్రభుత్వములో బీదలను మంత్రిని ఆవిడెరుగను గానో... ప్రభుత్వములో బ్రిటిషు అధికారులు పెట్టుబడికి ఈజిప్టు అధికమునున్న నాట నిజమే. ఇన్నిటికంటే ముఖ్యముగ బ్రిటిషువారికి నవాబుల కేవలం ఆదరము. ఈజిప్టు దుర్భిక్షమో అనుచుల ఇండియాకు అడ్డుదారిగ అరెచగ్గగా ఆను యజు వ్యాపారమున్నది.

ఒక్కరొక్కరి ఈజిప్టు కష్టమే ఈజిప్టును భయపెడుదు. ఈజిప్టు స్వేచ్ఛగ నుండవచ్చును. అన్నిటితో అమాన్యును ఆకాశము అవసరము అంతరించును గాన భారతదేశము ఎంతకాలము స్వేచ్ఛగ స్వాతంత్ర్యముగ నుండజాలదో అంతకాలము బ్రిటను ఈజిప్టు పట్టుటకు గూర్చుండు నిశ్చయమైనది.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము, స్వేచ్ఛగ స్వాతంత్ర్యము ఒక కానివాద ఒకటి యాధారపడియున్నది. బ్రిటను ఒక ప్రతినిధియు మాత్రమే ఈజిప్టులో నుండగోరుచున్నదని గాని మరితర రాజకీయములచే గాదనుటకు నీదేను మాట్లా జిల్లాకులలో గూడ అందులకే యున్నది. జైషులను యుండునుచున్నాడు, ఈ ప్రదేశములందు అంత విస్తారముగ ప్రతిదేను. కాని అవన్నియు ఇండియాకు గోవుత్రోవలో నున్నవి. భారతమును జేసియే బ్రిటను ప్రదేశములను వదులుకొనుట కష్టమైనది.

100 సంవత్సరములనుండి బ్రిటను విదేశాంగ విధానమును జూచుచున్నవారు అటులు గ్రహించకపోరు. ఆవిషయమై నిరూపితము సాధించబడినది. విదేశాంగ విధానమును గూడ ఇండియాను నమక చెట్టుకొనే జయించి దీనినందకు పురుష భావమున్నది. బ్రిటిష్ బద్ధాదుకు జరగజాలదు తెలుపేయు సంకల్పము బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలను తీవ్రతెలిపి

చంటిబిడ్డల ఆశీర్వాదములకు నిరసన కరముగనుండు.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the invaluable book let given free with every bottle Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points: "Never put baby to sleep using so-called remedies which contain narcotics". Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist, 79-87, Portico Road, London N. W. 6.

WOODWARD'S "Gripe Water" KEEPS BABY WELL

ఉడ్ వర్డ్స్ గ్రీప్ వాటర్ ప్రతియంటు నుండ తగినది.

శ్రీ పాద నరసింహం బ్రహ్మ కౌ నాడ వారివద్ద దొలకును.

వనాశధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిఫోర్నియా నెల రు 3-4-0 ల. భన్తప్రదీపిక ఇందు నమ ప్రఖినితములు కుట్టచేసి భిక్షువులుచేయు యాగాని ఆయాశ్చర్యవిధానములుగలవు. రు 1-8 రు 500 కిముఖ్యము భిక్షువులకుగాడ గలవు. క్యాలిఫోర్నియా నెల రు. 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి పో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

వ్యాపకమును చేతితో కలియజేసినటుల జేసెను. ఆరెలు మార్గము పూర్తియగుచో జర్మనీ ఇండియాకు సామీప్యములో నుండెడిది. అని బ్రిటనుకు సంకటముగ నీగ్నతకమానను. ఇర్లకు ఇండియామీదను కన్న వేయుట పరస్పర ఆశయములకు విరోధమేర్పడును. అందుచే 1914 లో జర్మనీమీద బ్రిటను యుద్ధము జేయులనివచ్చెను ఇండియా స్వాతంత్ర్యదేశము గుర్తొ స్వపరిపాలనమున జేరకునచో 1914 యుద్ధము లేక బోయెడిది. మరొకటి, ఫ్రెంచివాడు, బ్రిటిష్ ఇంలీషా రును చుట్టించుటకు విజయము జేసి.

జర్మనీతో యుద్ధమునకు కారణము ఇంగ్లండు ఈజిప్టు ఆక్రమించుకొనుచున్నదని (ఫ్రెంచి ప్రభుత్వముకు కన్నెట్టగా లేకుండజేయుటకు 1904 లో ఫ్రెంచివారితో ఇంగ్లండు ఒడంబడిక జేసిగాని మరొకటి స్వేచ్ఛగ ప్రపంచములకు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమునకు అవకాశము నిచ్చెను. ఫ్రాన్సులో రషియావ్యమూలేదను, మరొక ఫ్రెంచివరము జేసి తాను ఈజిప్టును స్వేచ్ఛగ ఆక్రమించుకొనుచున్నది. ఈ కారణముచేతనే జర్మనీతో ఇంగ్లండుకు 1914 లో యుద్ధము తలపించెను.

ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యము ఆసియాస్వాతంత్ర్యము ఇండియాస్వాతంత్ర్యములకు ఆధారపడియున్నది.

యూరపులో కాంతిలవములు మరల యూరపు పునర్జన్మ ఎత్తుబడె. ఆపునర్జన్మగల్గుటకు ఆసియాకు స్వాతంత్ర్యమునీయువలెను. అందులో మొదట ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను. ఇండియా లేకున్న నిజముగ ఆసియా లేదనుకొనవలసికన్ది. ఆసియాకు ఇండియా గుండెకాయనంటిని ఆత్మనంటిది. కాన ఇండియా స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రయత్నించవలెను.

బీహారు బరిస్సారాష్ట్ర శాసనసభ

పాట్నా, మార్చి 12:—గవర్న మెంటువారి అధికారి కాఖా న్యనవరహను గూర్చి శాసనసభలో సీనమైన చర్చ జరిగినది.

సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము సాధ్యమడచి స్థానికస్వరీ పాలన కాఖాకార్యదర్శిగారు బదులుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

పట్టుపురుగుల పరిశ్రమ

చెన్నపట్నం, మార్చి 12:— పట్టుపురుగుల పరిశ్రమ వారుల మహాసభయొకటి మైసూరురాష్ట్రములోని చెన్నపట్నముందు జరిగెను. సాహుకారు ఫ్రెయిజు యం. అబ్దుల్ కుద్దుస్ సాహెబుగారు యీ పరిశ్రమగూర్చి యుపన్యసించిరి. వీరి కుటుంబమువారు 180 సం॥ గల యీ గ్రామ (టిప్పునల్లూ) కాలమునుండియు యీ పరిశ్రమయందు పాలుబడుచుండిరి. విచిత్రపు పట్టు నూలు పట్టు పట్టువల పోలికల యీ దేశములో తీయించుచున్నది గడుక దేశములనుండి వగు సలింకున పట్టు మీద సంకములను నిధించి చేతిలపట్టులు చౌకగా అమ్ముటకు సౌకర్యమేర్పరచి యీ దేశము పుష్కలము కాపాడవలయునని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

గుంటూరు కమ్మహస్తలు విద్యార్థిసంఘము హా స భ

ఒక విలేజు గుంటూరు నుండి యిల్లు తలచి వారసరి:— గుంటూరుకమ్మహస్తలు విద్యార్థి సంఘము 1928 సం॥ ఏప్రిలు నెల 1 తేదిన జరుపుటకు తీర్మానంబడినది. ఈ కిందివారు సన్మానసంఘముగా నీర్వడిరి. చలసాని సత్యనారాయణ చౌదరి గారు బి. యే. బి. యల్. (అధ్యక్షులు.) నూర్వదేవర సంచిత రాయంగంగూరు, చదలవాడ నాగభూషణగంగూరు (కార్యదర్శులు), కమ్మకుల ప్రభుభులందరూ యీసభకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

నార్లుపెట్టు ప్రాంతీయ విధానము

నార్లుపెట్టు ప్రాంతీయవిధానము అనవరమని బర్దాసు మహారాజు నుడివెను. కాని పర్ వ్యక్తిగత గాంటుగారు ఆధానము లాభము లేదనిరి (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము బలమైనదే గాన సామ్రాజ్యముతో స్నేహముగనుండు లాభమని అమా నల్లాగారికి కష్టమేర్పడునని బర్దాసు భావించెను.

సామ్రాజ్యపరిధిగల సంస్థను స్థాపించి వ్యవసాయమును పెంపొందించెను నున్నారు.

మిల్లరుకన్య శుద్ధిసంస్కరణము

శర్మిషయని నామకరణము చేయుట

ప్రజలలో అధికార హక్కు

బహిరంగసభలో డా॥ సవార్కర్ (శ్రీ) కరవీరపిత శంకరాచార్య స్వామి

(డా॥ కృతుకోటి) గార్లు మున్నగువా రుపన్యసించుట

చాలమంది పండితులును అమెరికాదేశపు స్త్రీలును పురుషులును యితరపాశ్చాత్యులును అధికసంఖ్యాకులగు ధనగరులు (స్త్రీలును పురుషులును ఇందూరుమహారాజు జాతివారు) విస్తారముగా యితరహిందువులును వచ్చుట

శుద్ధిసంస్కరణము నిన్న 13 తేదీని నాశికలో గోదావరితీరమున జయప్రదముగా జరిగినది

శుద్ధిప్రాయశ్చిత్తకర్మ గంగాపురమున జరుగుట

నిన్న 13-వ తేదీ మంగళవారమునాడు వేదవజ్రమునుండియు ప్రజలు గుంపుగుంపుగా నాశికనుండి గంగాపురమునకు పోసాగిరి. గంగాపురము నాశికకు ఉత్తరమున అరు మైళ్ళ దూరమున నున్నది. గోదావరీనది జన్మస్థానమునకు 20 మైళ్ళ దూరమున నదీతీరమునందున్నది. మొదటి బాజీరావు పీఠస్థానమునకు నానాసాహెబు (వెతను మహారాష్ట్ర) చరిత్రలో సుప్రసిద్ధుడు భార్యయగు గోపికాబాయి 20 ఏండ్ల క్రితము ఈ గంగాపురమున నిర్మించెను. మహారాష్ట్రమునందు మొదట రాజ్యము చేసిన బ్రాహ్మణ ప్రభువు బాజీరాజే. అచటి గోదావరి తీరమునందు గోపికాబాయి తనకొక ఆశ్రమమును ఒక దేవాలయమును కట్టించెను. గట్టి లాల్లగు నునుపుగా చెక్కించి నానిలో లెక్కలేని మేట్లు వరుసలను నదిలోనికి వికాలముగా కట్టించి అమె చక్కని స్నానపుట్టము నేర్పాటు చేసినది. సాధువులు మున్నగువారు నిశ్చలముగా ధ్యానముచేయుటకు గల్గె. శ్రీలో వికాలములగు వేదికలనుగూడ నామె కట్టించినది. అట్టి పవిత్ర స్థలములందొకచోట వికాలమగు శివసాను వేసి, ప్రాచీనకాలమున గ్రీకు సిద్ధియా జర్మనీ ప్రాను, మున్నగు విదేశీయులవారికి హిందూమతము బాహ్యముగా ఆశ్రయ మొసగియుండెను. అపుడు హిందూమత సౌభ ద్వారములు పూర్తిగా తెరువబడియుండెను. ఈ ఆశ్రమము గోదావరీనదికి కడు సమీపమునందును, అచే తానే గోపికాబాయి దానికి గంగాపురముని పేరుపెట్టెను. ఇప్పటికిని దానిని గంగాపురముని పిలిచెదను. అచట నలు ప్రక్కలవలగల పర్వతముల రామదేవులకము నేత్రపర్వ మొనరించుచు పరమ గంభీరముగా నుండెను.

ప్రాయశ్చిత్తశాల

నదికి పశ్చిమతీరమున శివసాన వేయబడెను కుమారు 800 మందివచ్చిరి. భారతీయులలో హిందూ సిక్కుపార్శ్వ మున్నగు వివిధమతములవారు వచ్చిరి. చాలమంది స్త్రీలుగూడ వచ్చిరి. పాశ్చాత్యస్త్రీలు 70-80 మంది వచ్చిరి. వీరిలో చాలమంది పురికావారుగూడకలరు. అమెరికానుండి దేశసంచారమునకువయలు దేరి ప్రస్తుతము భారతదేశమునందున్న అమెరికా దేశీయులగు స్త్రీలను పురుషులను యితరులగు పాశ్చాత్యులను గూడ పెక్కుమందివచ్చిరి. ఉదయమున తేజోమయుడగు బాలభాను కిరణములు అల్లనల్లన యజ్ఞశాలలో ప్రవరింప శారంభించిన తరుణమునందే ప్రాయశ్చిత్తకర్మ యుగప్రవంప బడెను. ఈ ఉత్సవమును దర్శించుటకు మారు 2000 మంది ప్రజలు (స్త్రీలును పురుషులును) చుట్టునుగా నియుండిరి. సర్ తుకోటిరావుగారిసోదరీమణులగు శ్రీమతి సావిత్రిబాయి సాహెబాబాబాబాయి సాహెబాబాబుల మిల్లరుకన్యను ఆమెకొడుమరిని వెంటబెట్టుకొని తిట్ల గంటలకు అచటికి స్త్రీలుకాదులతో వచ్చిరి.

హిందువుపద్ధతిని వస్త్రాలంకారములను ధరించుట

అమె అదివరకు స్నానముచేసి నెనులివర్ణముగల ఉదాచీరను (మహేశ్వరీచీర) ను ధరించెను. దానికి చాలవెడల్పున బంగారుబట్టు జరిగించును దానినిండ జరిచారలనుగలవు. అట్టిదొంగు నీ గల జరిగించునుగూడ అమెతోడిగెను. మరయొక బుటెదారిపనిగల శీనము పైనుమోమునుగు వేసికొనెను మహారాష్ట్రీస్త్రీలు చీరలను కట్టునట్టివచ్చిరి అమెచీరను చరిత్రస్థు ధరించెను. శాంతిపతి యీరీతిగా మెల్లరుకన్యనువస్త్రాలంకారములను సవరించెను ఆమెహిందూవేషమున పొతుగుగాను పలకగాను మనోహరముగాను గోచరించెను ఆమెనీలకుంతలముపై నీ బంగారు జరిపెద్రలందు కప్పబడుటచే వింతసోయగము గోచరించెను. ఎర్రతలహాగాలను లాంఛనవనములను ధరించిన సంస్థానము జవానులు శివసానును ముట్టును ముట్టును ముట్టును ముట్టును

కలగకండ చేయుచుండిరి. మిల్లరుకన్యరెండుచేతులకును రెండు ఎర్రరంగుజాలను (వేలికొకరత్నం) నుకొనుచు నొసట కొంతుమబ్బును మాత్రమే ధరించెను గాని మరే గలను ధరించుచుండలేదు. కెప్పుడు యాదవుమున్నగు సర్ తుకోటిరావుగారి పన్నిధానపర్వము మిల్లరుకన్యచెంత నిలచియుండిరి. బొంబాయి పూనా మున్నగు ప్రదేశములనుండి చాలమంది హిందూ పండితులుగూడ వచ్చిరి

శుద్ధి ప్రాయశ్చిత్త యజ్ఞ హోమాదులు

ప్రాయశ్చిత్త కర్మ పారంభింప బడునని సరిగా 9 గంటలకు సాక్షాత సంఘాధ్యక్షుని పక్షమున డాక్టరు సవార్కర్ వారు పదమూలకెగించిరి. వార్ష ధ్యములు, హిందూ ధర్మశాస్త్రము అను జయధ్వనులను విన్నుముట్టెను హిందూధర్మశాస్త్రము యజ్ఞహోమధులను జరిపించుటకు 25 మంది పండితులు వరుసగా కూర్చుండి యుండిరి. వారి కెదురుగా మిల్లరుకన్య భూమిపై ననే కూర్చుండినది. డాక్టరు గోస్వామి గారామెకు సమీపముగా కూర్చుండి కర్తవ్యము నుపదేశించుచుండిరి. ఆమె పితామహి ఆమెకు వెనుక నొక కర్మిపై కూర్చుండినది. సర్ తుకోటిరావుగారు చెల్లెండ్రొకవున మిల్లరుకన్యచెంతనే కూర్చుండిరి. యజ్ఞహోమాదులు రెండుగంటలసేపు పట్టినవి. అంత సేపును మిల్లరుకన్య సుస్థిరముగానే కూర్చుండి యుండెను. అపుడు శ్రీశంకరాచార్యులువారు వచ్చిరి వార్ష ధ్యములు చెలరేగినవి. నలుప్రక్కలను హోమగుండములవర్చులడెను. బ్రాహ్మణులు సమంత్రీకముగా ప్రజ్వలితాగ్నిలో అవిరాజ్యములుల నొసంగుచుండిరి. పవిత్రోహోమము మిల్లరుకన్యపై ప్రోక్షించుచుండిరి వారు విశించినరీతిని మిల్లరుకన్య అంగీకారవాక్యములను మధ్యమధ్య నుడువుచుండెను. మంత్రార్థమును క్రితల సాంకేతికమును చెంతనున్నవారి నామె అడుగుచుండెను. వారామెకు వివరించి చెప్పుచుండిరి. మహారాష్ట్రీస్త్రీలు ధరించునట్టి నీలిరంగు గాజాపూసహారము నామెమెడల నావేసుకొనెను. మధ్యమధ్య నామెపై దేవామృతమును అక్షతలను చల్లుచుండిరి. యజ్ఞహోమాదులు పూర్తికాగానే మిల్లరుకన్యలేచి శ్రీస్వామిలవారి పన్నిధికి మోకరించి పాదములనంటి నమస్కరించెను. శ్రీసాములవారామెనాశీర్యదించి శిర్మిషదేవి యనునామము నామెకొంగిరి మని ప్రకటించిరి. ప్రాచీనకాలమున యయాతీయున సార్వభౌమునకు శిర్మిష రెండవ భార్యగానుండెను. ఆమె సార్వభౌమ పత్నియను సార్వభౌమ జననియుగూడ నయ్యుండెనని శ్రీ మహాభారతమునందు వివరింపబడెను. ఒక పక్షమునందు పసుపు మంతుకు కొబ్బరి, కలకండ విలువగల చీర రవిక పుష్పములు మున్నగువానినుంచి స్వామిలవారామె కొసంగిరి. సభ్యులు వార్ష ధ్యములగావించిరి. పిమ్మట పండితులందరు నొక్కొక్కరుగా ఆమె నాశీర్యదించిరి ఆమె బహుజలమై తలవంచి నిలచి వారి ఆశీర్వాదమును స్వీకరించెను. పిమ్మట పండితులకును యితరులకును పుష్పహారములను అత్తరువు పట్టిన తాంబూలములు మున్నగువాని నొసంగిరి. మొదటినుండి చివరవరకును మనోహరముగ జంత్రగానము సభ్యుల నానందింపజేయుచు నీయుండెను.

పైడికక్రియలు పూర్తియైన పిమ్మట స్త్రీలందరును శిర్మిషదేవి నభినందించిరి. శ్రీస్వామిలవారు నిరుపమానముగ ధైర్య సైమ్యములతో పూనకొని యీ కార్యమును జయప్రదముగా సాగించినందులకు పలువురు ప్రముఖులు స్వామిలవారిని సందర్శించి తమ కృతజ్ఞతను తెల్పించిరి. ఎన్ని ప్రజల నిరోధములు కలిగినను శ్రీ స్వామిలవారు చలంపకండ నిలచిరి. శిర్మిషదేవి సౌందర్యము నిరుపమానముగా నుండెను గాని ఆమె కుడికంటికి దిగున నొకపుట్టుమచ్చ మాత్రముండెను. ఆమె పాదరక్షలను విసర్జించినను చక్కగా నచట ననునగలిగెను అపుడచట చాలమంది ఘోటాగ్రాసములు ఛాయాపలుములను తీసిరి. కడవరకును ఆమె శాంతముగా నుండనాస భాగ్యుర ఘోషార్థునిందయు తనదధిని నెరవేర్చెను.

దారిలో స్వాగతము

శిర్మిషదేవి మున్నగువారు గంగాపురమునుండి స్త్రీలు కాదులతో మరల నాశికకు పోవుచున్నపుడు దారిలో పోతులు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. నాశికలో కొన్ని వీధులలో పతాకములను నిలపిరి. స్వాగత ప్రకటన పత్రములను అతికించిరి. శ్రీసాహెబు ఛత్రపతి మహారాజు విద్యాలయము కడ విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను వారికి స్వాగతమొసంగిరి. నిమ్మబాతుల బాజరసతి గృహము చెంత విద్యార్థులు పాశ్చాత్య పత్రమును పవర్చించిరి. వీధులలోనుండి నిమ్మబాతులు శారదదేశీ యన చాల సాంఘికమలగు అవమానములకు గురియగుచు న్నారు. ఈ పంపకరణము వారికి కుభనూచకము కాగలదు. మిమ్మలను హిందూమత యన చెప్పుటకు ఆగంగర్లములవారంగీకరించిగాని నిమ్మబాతులకుల యిబ్బందుల సన్నిధినిగూడ వారు తొలగించెదరని మేము నమ్మెము అని వారందు విరించిరి ఆమె యొనరించిన త్యాగమునకు మాచకగా పట్టుతో నల్లబడినయొక కేటక (గొంగళిపురుగు) ములహారమును శిర్మిషదేవి కొసంగిరి. మనుష్యులకు సౌందర్యమును సంతసమును కలిగించుటకు గొంగళిపురుగు తన శరీరము నర్పించునట్లు (భ్రమర కీటకాద్యము) హిందూ ధర్మాధికారులును వెల్లడించుట కామెకు జీవితము నర్పించెనని నూచించుటకే యీ కీటకహారమును కొసగబడెను. ఆశిర్మిషదేవి మున్నట్లు దేవతావిగ్రహములు చెక్కబడిన అలంకారోపకరణములను (టాయిలేటు పీసెను) మరయొక కొసంగిరి. మరి పెక్కుమంది ఆమూల్యములగు పదార్థములు నామె కొసంగిరి. ఆమె శిరోజములు హిందువుల పదతిలినీ బాధమునీ వేయబడెను. గులాబిపువ్వుల రేకులను పన్నీరును ప్రజలపై చల్లుచుండిరి.

సర్ తుకోటిరావుగారు నాశికహోమెయింపను అదైకు పుచ్చుకొని సపరివారముగా నచటబసచేసిరి. సర్ తుకోటిరావుగారు గంగాపురమున జరిగిన ప్రాయశ్చిత్తహోమము చూచుటకు రాలేదు. శ్రీమతి శిర్మిషదేవిగారు మున్నగువారు గంగాపురమునుండి హోమెలు కేగిరి. అంతట పూర్వీకృత్యములు ముగిసినవి

సాయంకాలమున బహిరంగసభ జరుగుట

నాశికలో నిన్న సాయంకాలము జరిగిన బహిరంగసభకు కుమారు 20000 మంది వచ్చిరి. సభలో అమెతోత్సాహము వెల్లడియైనది. మహాసభ వందవటిక్షేత్రమున గోదావరినదిగర్భముందు నైకతీర్థమునందు వేయబడిన వికాలమును వందలిలో జరిగినది. ప్రజలు పండిలిలోనే గాక వెలుపలను చుట్టువలగల కొండరాళ్ళమీదనుగూడ కూర్చుండిరి. ఇండ్లకప్పులమీదను దాబాలమీదను దేవాలయములమీదనుగూడ ప్రజలు కూర్చుండిరి పండిలిలో చాలమంది పాశ్చాత్య స్త్రీలును పండిలిలోని హిందూ స్త్రీలును గూడ నుండిరి. చాలమంది పాశ్చాత్యులు పురుషులుగూడ వచ్చిరి. పోటీ గ్రామాదుల కామరాలను సిద్ధముగా నమన్నకొనియుండిరి. ఒక మూల సన్నాయియును తిలలాయును నాయింపబడుచుండెను. వేదికపై యితర వాద్యము లనువర్చులడెను. వేదికకు యరుప్రక్కలను స్త్రీలకుసలము ప్రత్యేకింపబడెను. అచట 800 మంది స్త్రీలు కూర్చుండిరి.

అంతట శిర్మిషదేవి హిందూస్త్రీల వేషముతోనే హోలార్లు కుమారిలు మున్నగువాంతో గూడ సభకు వచ్చెను. వార్ష ధ్యములు చెలరేగుచుండ వారు వేదికపై శ్రీశంకరాచార్యులవారి కొరకు వేయబడిన ఉన్నతాసనమునకు సమీపమునందున్న ఆసనములపై కూర్చుండిరి. అంతట శ్రీశంకరాచార్యులవారు వచ్చిరి. మరల వార్ష ధ్యములు చెలరేగును.

పిమ్మట వేదికపైనున్న గాయకులు కొంతసేపు భజన చేసిరి.

సభలో జనసమృద్ధము చాలమొచ్చుగానుండుటచే ఉపశ్యాపకుల వాక్యములు చెంతనున్న వారికి గూడ విసబడలేదుగాని ప్రజలు సద్భావముతో శాంతముగానున్నుండిరి.

శ్రీమతి శిర్మిషదేవి

భజనలుకాగానే శ్రీమతి శిర్మిషదేవి మొదట నుపన్యసించెను. మొదట నామెకు తులకాలము స్వల్పమును జాంతకలిగెను గాని వెంటనే ఆమెకు సహజధైర్యముచేయకలెను. పక్షమున స్వరముతో నామె శ్రీస్వామిలవారికి తనకృతజ్ఞతను తెలిపెను బాల్యమునుండియు భారతీయుల ప్రాచీన గ్రంథములు నాకు చాల ఆకర్షకములుగానుండెను. నేటికి మీ అనుగ్రహమున నాఅభిలాష మీడినది. రెండేడ్లక్రితము యీనామా ర్మకు ముఖ్యకారకులగు వారితో నాకు పరిచయమి కలిగినది. అప్పటినుండియు భారతీయుల గ్రంథములు నాకాపకీ ప్రబలమైనది. ఆపరిచయము నేర్పాటగా రిండియనున్న కొందఱు యీ మోడేమున నాభిలాషను నాగూడ ప్రబలమొనరించెను. హిందువులలో నాభిలాషను పంచయియులే పోయినను హిందూమతము నాకు సమగ్రమును సంతృప్తి కలిగించునను నమ్మకము నాకు కుడినది. క్రైస్తవభావములలో నేను పరిత్యజింపదగినదేయును నాకు కనబడలేదు. నేనుమతమును వధలవలసి వచ్చినపుడులకు నాకు విచారము లేకపోలేదుగాని ఆ

మనమునందలి సభ్యులగు భావములు నన్ను విడనాడకుండ నాకు ప్రాప్తుగా నుండగలవనియే నేను నమ్మెదను. ఇది హిందూ మతతత్వమునకు విరుద్ధముకాదని నేను నమ్మెదను. హిందూమత తత్వము మహావిశ్వాసమే నేను వింటిని. శ్రీ స్వామిలవారు మున్నగువారికందరికిని నేకు నాకృత్యతన విన్నవించుచున్నాను. మానసికముగా నున్న భక్తిభావము అని ఆమె జడినను.

భగవద్గీత నొసగుట

ఒక విశ్వీయి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భగవద్గీతను ఒకవిన్న వెంటి 'వెల్లెల్లా' వెంటి సభలో కర్మమార్గమును గానగిరి. సన్మానసంఘము వారికిని వలంబులకును ఆమెకృత్యతన వెల్లడించెను. పిమ్మట భాగ్యం ను నెర గ్రహించు గారు మున్నగు వారు పలువురు హాజరుగిరి.

సర్వమును సాధించుటకు సాధన తారావాయి సాహజుగా గూడ ప్రజలకు మును కృతజ్ఞతను తెలుపుచు కొంత సేపు ముచ్చటించెను.

పిమ్మట శ్రీ శంకరాచార్యులు వారు గంభీరపద్యముల నొసగి ప్రాచీన వివరింపబడిన భగవద్గీతను కర్మమార్గము కొసంగి అభ్యసించిరి. సభముగలవారు ప్రభుత్వము కర్మమార్గము జయజయ అభ్యసించిరి. సభముగలవారు ప్రభుత్వము కర్మమార్గము జయజయ అభ్యసించిరి. సభముగలవారు ప్రభుత్వము కర్మమార్గము జయజయ అభ్యసించిరి.

చాలామంది వందన అభినందన వాక్యములు భగవద్గీతను బహుళముగా అభినందించుచు నా గొల్ల నదివరకెన్నడును జరుగలేదని పాఠాలందఱు తెలుపుచున్నారు.

ఒక గంటసేపు సభ జరిగినది. హిందూ మతశాస్త్రము, హిందూధర్మానికి జయ అను ధ్వజము వెలయుచుండ పుష్పముగిరి నిది.

(ఆ. వె.) (శ్రీ. వెను)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రభుత్వరజయము

కలకత్తా, మార్చి 12:—కలకత్తా శాసనసభ మూడవ సభ్యులను నిర్ణయించునట్లు జరిగిన సమావేశములలో దెందును నూడవసేపు జరిగినట్టి ప్రభుత్వరజయము ఇది ఎరకెన్నడును జరుగలేదు.

ఇంకాను వెన్నె పరిశోధనలను ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుట కంతకాలము ఆలస్యము చేసినందుల కధిక్షేప తార్కమముగా ల్యాండు రెవిన్యూ శిక్షావ్యయమునకై బడ్జెటులో కొరతపడిన పద్దు మొత్తము వర్ధిల్ల ను మంజూరు చేయక కొంత విషయము చూచుచున్నది. ఈ తీర్మానము ప్రజాపక్ష సభ్యునిచే నుపహరింప బడినది. ఈ తీర్మానమున కనుకలముగా సభలోని అన్ని పార్టీలవారును యూరోపియను సభ్యులలో ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందఱును గూడ అనుమతముగా వోటునిచ్చిరి. ఇంత విశ్రాంతిగా ప్రభుత్వేతర సభ్యులందఱును కలిసి అనుమతముగా వోటు నిచ్చి ప్రభుత్వ ప్రభావమును కలుగజేసిన సందర్భము దివ్యరతనము.

(ఆ. వె.)

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

ప్రభుత్వరజయము

నాగపూర్, మార్చి 18:—నేటి శాసనసభలో కాశీ ప్రసాదు పాండ్యగారు హిందీజిల్లాలలో కంటలు పోయినందున ఆ విషయము ముందుగా విచారించబడినదనియు మిగిలిన సభ్యులములను ఆసీనుంచబడినదనియు తీర్మానమునకు పాదించబడినదిగాని అధ్యక్షుడు డి. ఎం. ల. కంగీకరించలేదు. సాంఘిక నిర్వహణములపరిచర్యమున ఆశ్చర్యముగలది. మైసూరు నివాసులచేత బలపరిచినదిగాను కశీ కాదుగానొక బడ్జెటు పద్దు మొత్తములో విషయము ప్రకారము ఇంజనీరీ గారినిగల ప్రతికూలముగా మాట్లాడిరి. కపర్డి గారు నిబంధనను అట్లుచేసివో ఉభయపంపుములయందును మైత్రి పెంపొందినది చెప్పిరి. ఈ ప్రతిపాదన బలపరచబడినదిగా పలువురు సభ్యులములు తమవోటికి భగవారు చెప్పిరి. మైత్రి ప్రధానిగారు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు ఉభయపంపుములనాగను ముందుగా రాజీనామియ్యవల ప్రభుత్వమువారిసహాయములను ప్రయోజనములేదని చెప్పిరి.

శిక్షాసభ్యులు స్థానము. 14 గంట ఆరుమారులు 18 మంది ప్రతికూలము. మైత్రి ప్రభుత్వముగానుండిరి. (ఆ. వె.)

చెన్నపురి శాసనసభ

ల్యాండురీవెన్యూ డిమాండుపై చర్చ

రీ సెటిల్మెంటు విధానమును ఖండించుట
చెన్నపురి శాసనసభ ఈ యడయము 11 గంటలకు 1928 సమావేశమై ప్రభుత్వ డిమాండుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

ప్రధాన మంత్రిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

రంగనాథ మొదలియ్యగారు వైఖరి

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే, ఎ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు, నిన్నటిదినమున ప్రధానమంత్రి తనవైగావించిన ఆరోపణలగురించి నిజము తెలిగించుట కధ్యక్షుని అనుమతిని కోరిరి.

గౌ. సర్ ఎస్. మార్క బాంకుగారు:—నిన్న నా గౌరవనీయసభ్యుడు ప్రకటన గావించుటయు ప్రభుత్వముతరఫున ప్రశ్నోత్తరముపంపియు జరిగెను. తిరిగి మరెయొక ప్రకటన గావించుటకు, నిబంధనలయందలి కారమునకబడలేదు. కనుక వారి ప్రకటన గావించుటకు విలులేదని ఆక్షేపించుచున్నాను.

ఎ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు:—నిన్నటిదినమున, వ్యక్తిపరముగ నే నెవ్వరిపైనను ఆరోపణ గావించలేదు ఈదినమునను గావించవలయుననిలేదు

అధ్యక్ష:—తనపై ప్రతిపాదించబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ఎ. రంగనాథ మొదలియ్యగారికి ప్రతిపాదించబడినదని నిన్న ప్రధానమంత్రి ఆరోపించెను. అట్టి యారోపణల యధారముధార్యములను వెల్లడించు అట్టి ఆరోపణలకు ప్రశ్నోత్తర మొసగుటకు, అవకాశమునకబడలేదు పార్లమెంటుకి సాంప్రదాయము గలదు. బడ్జెట్ పార్లమెంటుకి ప్రాసీదనం దీవియము గాననగును.

ఎ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు అధ్యక్షుని యనుమతిపై రంగనాథ మొదలియ్యగారు రిట్లు నుడివిరి. సదకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును చెప్పుటకు నేను బాధ్యుడనని మంత్రి కాకు నిన్న నాకోపించిరి ఆరోగ్యస్థాని మొదలియ్యగారు నిన్న వెల్లడించినది ఆ ప్రతిపాదన నామోదించబడిన సభ్యులను విరుద్ధపాదనలకు మోక్షికోలది ప్రయత్నించిరి. ఆ తీర్మానమున ప్రైముకమిషను బహిష్కరమునుగురించిన ప్రసక్తిలేదు గనుక, ఆ ప్రతిపాదన నామోదించుట 42 మంది లేచినను తుద కెట్లులేన దాని నోడించుట మాధ్యమము ఆ ప్రతిపాదన చర్చకు రాకపూర్వ మొకగంటముందే మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. శాసనసభయందాదినమున గావించబడిన ప్రతిపాదనను, వెనుకటి ప్రైముకమిషను బహిష్కర ప్రతిపాదనను సంబంధము గలిగింపబడునని నేను ప్రకటించినది జలపలేదు.

గౌ. డా. నుబ్బారాయనగారు:—ఈ గౌరవనీయ సభ్యు డీ ప్రకటన గావించుట కవకాశమునగిరి గనుక, నేనట్టి ఆరోపణగావించుటకు కారణములను వెల్లడించుటకు నా కనుకాశ మొసగగోరుచున్నాను.

హమిదుఖాన్ గారు:—ఇదివరకు రెవిన్యూసభ్యుడు గావించిన ఆక్షేపణ నేనిప్పుడు గావించుచున్నాను.

అధ్యక్ష:—రంగనాథ మొదలియ్యగారిపై కొన్ని యారోపణ లానర్పించెను. కనుక అవి నిజమెకావో చెప్పకొనుటకు అవకాశ మొసగబడినది. గౌ. ప్రధానమంత్రిగారి పంకతి అట్టిదిగాను. నా రా యారోపణ గావించిరా లేదా అదియే కావలసి నది. అట్టి యారోపణ గావించుటకుగల కారణములయెల్లము ఈ నిబంధనలలోనికి రావాలదు.

గ్రాంటులపై చర్చ

ఆయుష్షయపట్టిక చర్చలపందర్బమున ల్యాండు రెవిన్యూ విశ్వాసాభిల గ్రాంటులపర్బకు ఒక్కొక్క దినమును మిగిలిన డిమాండుల కొక్కొక్క యాండు గవర్నరుగారు నిర్ణయించిన అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. డి. బి. కృష్ణకాశాయగారి ప్రశ్నకు అధ్యక్షుడు ప్రశ్నోత్తరముపంపియు ఆయుష్షయ పట్టిక చర్చలపందర్బమున సభ్యుల ఆపవాదములకు కాలనిర్ణయము నొనర్చుటకు నిబంధనలయందలి కార మొసగబడలేదనియు అందుచే సభ్యుల ఆపవాదములకు కాలనిర్ణయము లేదనియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. పిమ్మట ల్యాండు రెవిన్యూ డిమాండుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

రీ సెటిల్మెంటు విధానమును నిరసించుట

గౌ. సర్ ఎస్. మార్క బాంకుగారు, ల్యాండురీవెన్యూ శాఖలంద 289999 కేల కొనుగోనబడినదని ప్రతిపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి సెటిల్మెంటు విధానమును ఖండించుటకు గాను డిమాండును రు 100 లక్షలపలెనని బిల్లు అనాముకు సభ్యుడుగారు ప్రతిపాదించుచు, ఇదివరకే నేక వత్సరములుగా శాసనసభవారు పబ్లికేషన్ ధూమి శిస్తులర్బయించు నధికారము శాసనసభవారి కొసగవలసినదని తీర్మానము గావించుచుండెననియు అందుచే నీ ప్రతిపాదన ప్రాప్తదీగాననియు నుడివిరి. వ్యవసాయమును అభివృద్ధి చేయుటకుగాని ప్రోత్సహించుటకుగాని ఏమియు చేయలేదని నిరసించిరి.

జి. హరిసోత్తమరావుగారు సవరణను బలపరచుచు ప్రాతినిధ్యము లేకుండ పన్నుల విధింపరాదను సిద్ధాంతము ప్రజాపక్షపాలనా సాధనమిట్టికిని పునాదియనియు, కాని ఈ దేశమునమాత్ర మసిద్ధాంతమును ప్రభుత్వమువారు నిరోధించుచుండెననియు నుడివిరి. ప్రజలను సంప్రదించుకొండ వారిపై పన్నుల విధింపరాదనిరి.

డి. బి. కృష్ణకాశాయగారు సవరణను బలపరచుచు చెన్నరాష్ట్రమున రైతులపై విధిపబడినంత పన్నుల భారము మరే ప్రాంతమునను గనుపించదని నుడివిరి. భూమిపన్నును విధించునధికారమును శాసనసభ కొసగలదు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారికాక్షేపణ లేదనియు కాని భారతప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుట లేదనియు, రెవిన్యూ మొదలగు రెవిన్యూ రెవిన్యూ, శాసనసభవారిపై ప్రతిపాదనను గావించినయెడల, చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు, భారతప్రభుత్వమువారికి వత్తికి గుంజలేన, సదకు అధికారమును శాసనసభ కొసగుట రంగీకరించునయిల్ల చేయుటకు విలునని కృష్ణకాశాయగారునిరి.

విశ్వనాథ దాసుగారు సవరణను బలపరచుచు రాష్ట్రీయప్రభుత్వసభ్యులు ప్రతిపక్ష విషయమునందుకు భారత ప్రభుత్వమువారు రద్దుదలచుచున్నారనియు అందుచే తామేమియు చేయబాలకున్నామనియు చెప్పుచునుచున్నది చెప్పి ఇట్లునో రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొక్కడియని ప్రశ్నించిరి.

బి. విశ్వనాథ దాసుగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ల్యాండు రివిన్యూ విషయములో ప్రభుత్వమువారికివరకును శాసనసభవారి నిర్ణయము నేమాత్రమును పాలించుటలేదనియు, ప్రజాపక్షపాలనను పేరిట ప్రజాశిప్రాయమును తృప్తికొందించుచును యిచ్చునచ్చునట్లు కొల్లగొట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనించిన సభ్యులందఱు నీవిషయమై పట్టుదల వహించి సవరణను బలపరచురని యాశించిరి.

శ్రీ అబ్దుసామి ఉడయరుగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ల్యాండు రివిన్యూ రెవెన్యూ మొదలగు అధికారము తమ చేతిలో నుంచుకొనుటకునే ప్రభుత్వమువారు ల్యాండు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచుండెననియు, శాసనసభవారు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ తెలుపుచునో భారతప్రభుత్వమువారిని ల్యాండు రివిన్యూవిషయములో శాసనసభవారి యభిప్రాయ నంగీకరింపజేయగలమనియు పల్కిరి.

శ్రీ సి. రామసామయ్యగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ప్రభుత్వము ధూమిపై తనకు హక్కును సంపాదించుకొనబాలనినో ల్యాండురివిన్యూశిక్షను మొదలగుటకు హక్కుగలిగియుండబాలననియు, లేనినో రైతులకొసంగు అధికసాకార్యములనుబట్టిగాని, భూమికొసంగు సంరక్షణాధికారమును బట్టిగాని శిక్షను అధికముగ జేయవలెననిగాని తేరికవిషయగ వత్తును మొదలగునవి పల్కిరి. సర్వేఅవశేషము లీసంవత్సరము పూర్తియైనది. గౌ. రివిన్యూ మొదలగు ఇచ్చుడెమి నెపము జెప్పగలరా?

ల్యాండురివిన్యూ రేటులను నిర్ణయించునధికారము శాసనసభవారికి యుండుటపై బిల్లును ప్రవేశపెట్టునట్లు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధపరచుట కిసభవారందఱును కృతసిక్కియై యున్నారు. కావున ప్రభుత్వమువారు ఇందులకు పందిర్బి యుండవలెనని పల్కిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామినాయుడుగారు సవరణను బలపరచుచు ధూమి సాగుజేసిగిని యనుభవించు ప్రజలకేరాల ప్రభుత్వమువారిగాదనియు అందును రైతులు ధూమిని బాగుజేసిగిని యనేక సంవత్సరములు గ యనుభవించు క్రిందనుంచుకొనిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకీ విషయములో నేమాత్రము హక్కులేదనియు, ఏదేశమునైనను ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు పన్ను చెల్లించుట దేశమునందు శాంతిసంరక్షణలకేననియు పల్కిరి. స్థానికప్రభుత్వమువారు శీల ప్రభుత్వముపై సాధుబట్టి ఈ విషయములో తమబాధ్యతను తప్పించుకొనజూచుచున్నారనియు, అందుచే ఏవిధమునైన ప్రభుత్వము నీవిషయములో లాంగ్ జేయుట దివ్యపర మని పల్కిరి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు సవరణను బలపరచుచు ల్యాండు రివిన్యూ విషయములో ప్రభుత్వమువారు రెవలంబించు విధానమిట్లే ఇక కొంతకాలము జరిగిననో రైతులు నిజసిగిని తెలిసికొని ప్రభుత్వమువారికి సహకారమును నిరాకరింపగలదనియు స్థానిక ప్రభుత్వమువారి ల్యాండు రివిన్యూబిల్లును ప్రవేశపెట్టునెనుగాని కేంద్ర ప్రభుత్వముపై నెపమును ప్రోత్సహించి పల్కిరి.

గౌ. రిజిస్ట్రార్ మొదటగా... సమాధాన మొదలగునవి ల్యాండు రిజిస్ట్రార్ విషయములో రేట్లను నిర్ణయించు నధికారము కేంద్రప్రభుత్వమునకే గలదని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము నకు లేదనియు, అందుచే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సభ్యులు బిల్లును ప్రవేశ పెట్ట జాలకున్నారనియు తాము బిల్లు మొదలుపెట్టకును ఇంకొక కార్యదర్శిని బాధ్యులై యుండుట వలన కేంద్ర ప్రభుత్వాధికారములేనిది ఈ విషయములో శేషనినిగాని చేయజాలమనియు పేర్కొరి.

శ్రీ. యస్. సత్యమూర్తిగారు ఉపవాదపై మాట్లాడుచు రిజిస్ట్రార్ మొదటగా మూలము ధోరణిలో ఎప్పటివాదనలే తిరిగి యేకరపు బెట్టిరనియు, ల్యాండు రిజిస్ట్రార్ రిజర్వ డుకాఖ్యక్రింద నుండునంతవరకును పన్ను రేట్లను నిర్ణయించుట కి సభవారికి హక్కు లేదనియు పల్కియుండిరిగాని ఆ వాదన నిస్సాధమైనదని నుడిచిరి. ల్యాండు రిజిస్ట్రార్ రిజర్వ డుకాఖ్యక్రమమునను, ఈ సభవారు శిస్తురేట్లను నిర్ణయించుటకును అన్వేషణవిధి మొత్తమునులేదు. ల్యాండు రిజిస్ట్రార్ విధానముపై సభవారికి ఎట్టి యధికారము ను లేని పక్షము నే నిగ్రాంటులకు సభవారి యామోదమును బకయు పెంచుటలో బోధపడకున్నది. ఇదివరకెన్నియోకమిషను లీవిషయములో శాసనసభవారి కధికారమున్నటుల నిర్ణయించిన ఈ దేశమునది యధికారవర్గము మాత్రము ఎల్లప్పుడే దేయక సాకును గొనివచ్చుచునేయుండును. బిట్టిపై ప్రభుత్వముపట్ల రైతులకు ప్రభాసామాన్యమున కింతటి యధికారము ఇచ్చుట దప్ప పూర్వమెన్నడుగాని ఇతర యధికారముగ మోల్చియుండలేదు. ల్యాండు రిజిస్ట్రార్ నెటివ్ మెంటు క్వోటముగ నిర్ణయించబడిన నేగాని రైతువారి భూస్వామియైన సామాన్య కృషివలదున్న విద్యాధిగులకంటెను ప్రభుత్వమున కెక్కుడు శత్రువులుగాగలరని పేర్కొరి. గౌ. అధిక సభ్యుడు మూడవ పిమ్మట సభవారు ఫలాహారములపై చర్చను ముగించిరి.

ప్రభుత్వ పరాజయములు

శాసన సభవారు ఫలహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు జమీరు అచ్యుతు సమ్యక్ గారి ప్రతిపాదనను వోటు నకు బెట్టగా నెగ్గెను. 45 గురు అనుకూలముగను 28 గురు ప్రతిపాదనముగను సమ్యక్తుల నొసగిరి.

రెవిన్యూబోర్డు రద్దు చేయవలెనని గోరుటకు గాను సి. వి. వెంకటరమణ అచ్యుతగారు దిమాండులోను 100ల తగ్గింపవలసినదని మరియొక సవరణ సుపాదించగా ప్రభుత్వసభ్యు డెచ్చిన ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా 40 మంది అనుకూలముగను 37 గురు ప్రతిపాదనముగను సమ్యక్తుల నొసగుటచే సవరణ నెగ్గెను.

స్వాయత్ కార్యనిర్వాహక కాలను విభజింపవలెనకు ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించుటకు సి. వి. వెంకటరమణ అచ్యుతగారు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించగా ప్రభుత్వసభ్యు డెచ్చిన సవరణ వోటునకు బెట్టగా నెగ్గెను. ప్రభుత్వసభ్యుడి సవరణ పై పోలురాడ అడుగజాలకపోయెను. ఈ విషయము, ఫలహారాంతరము సమావేశమై ఒక గంటసేపులో ప్రభుత్వమువారికి మూడు పరాజయములుగలిగెను.

బెంగాలు శాసనసభ

ప్రభుత్వపరాజయము

ఆబ్జర్వేషాకు బడ్జెటులో నిర్దేశింపబడిన మొత్తములో ఒకరూపాయ మినహాయింపు కోరుచు శాసనసభలో ఉపపాదించబడిన తీర్మానము నెగ్గినది. ఫారెస్టుకాలను నిర్దేశింపబడి, బడ్జెటు మొత్తములో రూ.100 లు మినహాయింపు కోరుచు యోతీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. ఈ తీర్మానమునకు నెగ్గినది.

ఆ మూల్యవహారముల పరిపాలనమును అధిక్షేపించుటపై సభరు తీర్మానము లుపపాదించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర మంత్రులు

అవిశ్వాస తీర్మానము

కలకత్తా, మార్చి 14:—స్వరాజ్య, ముస్లిము, యూనియను పక్షములవారు మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ప్రతిపాదించ నోటీసుబంపిరి. నేడు ప్రశ్నలయనంతరము మధ్యాహ్నము శాసనసభలో అక్షణ వేడిదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆది హిందూ సాంఘిక సేవాసమితి (మోదరాబాదు) 6 వ వార్షికోత్సవము 22.3.38 వ తేది గురువారం సాయంకాలం 4 గంటలకు క్రొత్త హాల్లలు భవనము (భావరు ఘాటు వంతెనవద్ద) జరగను.

క్రొత్తమంత్రులెవరయ్యెదరు?

జస్తిసుపక్షమువారు నిరాకరించుట

రామచంద్రారెడ్డి, ముత్తయ్య మొదలయ్యారుగార్ల పేర్లుదహరింపబడుట

మంత్రిపదవులు అయ్యా మీరు పుచ్చుకొండి మీరు పుచ్చుకొండి అంటూ తిరిగి భిక్షాటనం ప్రారంభమైనది. బహిష్కార విముఖులైనవారిని ఎవరో ఇద్దరుమంత్రులను రెండు రోజులలోగా చెప్పకొనవలసినదని గవర్నరుగారు.గౌ. ప్రధాన మంత్రిగారికి తెలియచేసివారట. ఎవరినైనా సంపాదించుటకు ప్రధానమంత్రిగా రూపిరితగకండా ప్రయత్నముచేయుచున్నారట గాని వారనవచ్చుంత, సులభముగా ఈపని సానుకూల మయ్యేటట్లులేదు. జస్తిసుపక్షమువారు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై తామవలంబించవలసిన వైఖరినిగురించి చర్చించుకొనిరి జస్తిసుపక్షములోగల మొత్త 20 సభ్యులలో 18 మంది నిన్నటి సమావేశమునకు హాజరై - మంత్రిపదవు లంగీకరింపరాదని ఏకగ్రీవముగ నిశ్చయించుకొనిరి. ఇక మరెవరైనా మంత్రి పదవుల నంగీకరించుచుండల తామవలంబించవలసిన వైఖరిని గురించిన విషయమును ఇప్పుడు చర్చింప నవసరము లేదనియు, సమయమువచ్చినపుడు చర్చించుకొనవచ్చుననియు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈపధముగా, జస్తిసుపక్షముతోకలసి సంయుక్త మంత్రివర్గము నేర్పరుచు అశ్శిభగ్నమయ్యెను. ప్రధానమంత్రిగాను తమదృష్టిని, స్వతంత్ర సభ్యులపైపు తు ద్రిప్పినట్లు తెలియుచున్నది. వీరిప్రయత్నము లామూల నెటుల ఫలించునో జూడవలసియున్నది.

స్వతంత్రపక్ష వైఖరి

భాల్మీయెన మంత్రిపదవుల కెవరినియమింపవలెను అను విషయమును చర్చించుకొనుటకు స్వతంత్రపక్షమువారు నిన్న సాయంత్రము గౌ. డాక్టరు నుబ్బరాజునుగారి గదియందు సమావేశమైరి. ఆపక్షమునుండే, మంత్రులను నియమింపవలెనా, ఇతిరపక్షములవారితోకలసి సంయుక్తమంత్రివర్గము నేర్పరుపలెనా యను విషయమై మొదట చాలసేపు చర్చజరిగెనని తెలియుచున్నది. నుబ్బరాజునుగారు ఇతిరపక్షములనుండి మిగిలిన ఇద్దరుమంత్రులగాని ఒకమంత్రినిగాని నియమించి, సంయుక్తమంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు ఆనుమతి నొసగవలసినదని తన పక్షము వారిని గోరెనట. ఆ సమావేశములోన చాలమందికి ఈ సూచన కంగీకరింపలేదనియు, ఆపక్షమునుండియే భాల్మీయెనచేతు వలెననియు అభిప్రాయమును చెప్పిట్లు అను సంయుక్తమంత్రి వర్గమును స్వతంత్రపక్షమువారు ప్రోత్సహించి బలపరుపరాదనియు అభిప్రాయముల వెల్లెబ్బించుటకు దిరియుచున్నది. కాని ఏ విషయమును నిశ్చయింపక పూర్వమే నుబ్బరాజును గారి చర్య నంతటితో నిలిపి ఈదినముదయము 10 గం|| లకు తనగదిలో సమావేశమై చర్చించువని తెలిపెనట.

ఈ దినముదయము 10 గం|| లకు చాలమంది స్వతంత్ర పక్షసభ్యులు నుబ్బరాజునుగారి గదివద్ద సమావేశమైరి. కాని నుబ్బరాజునుగారుమాత్రము రాలేదు. సభ్యులే కొంతసేపు చర్చించుకొని, సంయుక్తమంత్రివర్గమున కేమాత్రమును అంగీకరింపరాదని నిశ్చయించుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. స్వతంత్ర పక్షమువారు ఈవిషయమై ఏదోయొకటి నిశ్చయించుకొనుట కీమధ్యాహ్నము 2 గం||లకు తిరిగి సమావేశమయ్యెదరు. ఇద్దరు మంత్రులను స్వతంత్ర సభ్యులనుండి చెప్పకొనుటకు నుబ్బరాజునుగారు ప్రయత్నించుచున్నారనియు ఈ సందర్భమున బి. రామచంద్రారెడ్డి, ఎస్. ముత్తయ్య మొదలయ్యారుగార్ల నుబ్బరాజునుగారి ఆహ్వానము నంగీకరించుట కంగీకరించినదియు తెలియుచున్నది.

మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు స్వతంత్ర పక్షమువారు సమావేశమై సంయుక్తమంత్రివర్గము నేర్పరుపవలెనని నుబ్బరాజునుగారి సూచనను చర్చించిరి. కాని ఏవిధముగని నిశ్చయమునకును రాలేదు. తిరిగి ఈ సాయంత్రము సమావేశమై చర్చించెదరు.

బి రామచంద్రారెడ్డి బి మురుగప్పచెట్టియారుగార్ల ను తన సహమంత్రులగు నియమింపవలెనని నుబ్బరాజునుగారు గవర్నరుగారిని గోరెదరని తెలియుచున్నది.

వ్యాయామ ప్రదర్శనము:—హిందూ ధిలాజికలు మైక్సలు ఉపాధ్యాయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున ప్రాధేనకు రామకోగారువుగారు 15 వ తేది గురువారం సాయంకాలం 6 గంటలకు స్కూలుజూటలో కరీర వ్యాయామముగూర్చి ప్రదర్శనసహితముగా నొక యావనాన మొన

నూతన మంత్రులసూచన

(శాసనసభా విలేఖరినుండి)

మదరాసు, 14:—నేడు శాసనసభా ప్రాంగణములందు వదంతులనుబట్టి నూతన మంత్రి ర్గ మేర్పడుట కెంతోకాలము పట్టదని అనుకొనవచ్చును.

ముత్తయ్యమొదలయ్యారు, రామచంద్రారెడ్డిగార్ల భాల్మీయెన మొదలయ్యారు చేరటకు ప్రయత్నముగన్నారను వదంతి యొక్కదుపరీచారమునందున్నను డా|| నుబ్బరాజునుగారింకను తన కనుకూలం గ నుండు వారిని రువుంను ఎంతో కున్నారనియు కలకత్తాలో అట్లు రుహి ముగారు హిందూమంత్రిని తెచ్చుకొన లేకపోయినట్టిసితియే వీరికిగూడ ప్రాప్తిం చెననియు, చివరకు నుబ్బరాజునుగారుగూడ రాజీనామా నీతువలసివచ్చుననియు కొందరుకొనుచున్నారట. అట్లు వీరు రాజీనామా చేసి న్య వలసి వచ్చినచో ఎవరును కోరకండవచ్చిన లా మెంబరుపదవి భాల్మీయెనములో మారుటకు వీరు యత్నించెదరని గూడ అనుకొనుచున్నారట. ఈ లా మెంబరుపదవికి వీరితో బాటు యొకముగ్గురు యత్నించుచున్నారట. ఈ సందర్భమున యీ వారములోపుగనే తొలగిం గలదు.

పోలీసు ఇరిగేషను ఎన్నికల పరిపాలనాధికారము లా మెంబరుచేతిలో నుండి తీసివేసవలెనా ఆపదవిని స్వీకరింపుటకు బాల్మీయెనతరు లంగీకరింపకపోరను అభిప్రాయమును జస్తిసుపక్షమువారిలో పలువురంగీకరింపకున్నారట. బ్రాహ్మణులయినను బ్రాహ్మణులే తరులైనను ఒక లే సూత్రము ను సరింపనలెనని వారనుచున్నారట.

సైమను కమిషను

లాహోరు మకాము

లాహోరు, మార్చి 13:—సైమను కమిషను సభ్యులు నేడు లాహోరు హైకోర్టును సందర్శించిరి. స్వాయమాన్యుల ప్రత్యేక గదిలోకి వెళ్లిరి—ఆచట ఆరగంటసేపు ప్రధాన స్వాయమాన్యుగారును స్వాయమాన్యు బ్రాహ్మణుగారును కలిసి విచారించుచున్న యొక వ్యాజ్యములో ప్రతిపాదన తరపు ప్రిడ్యరు చేపుచున్న వాదనలను తొంత నేపు సయమును గారు మార్పుండివిని—అటు పిమ్మట హైకోర్టులో గల యుతర స్వాయ మూర్తులయొక్క స్వాయసభ్యులకుడ వెళ్లి సందర్శించిరి.

పిమ్మట సభ్యులందరను కల్లెవరుగూ నెట్టిబరీ కార్యాలయమునకు వెళ్లిరి. ఆ మూడిహ్ను మెంటుల పదవులను గమనించిరి. సాయంకాలము యీవరకు సంఘముల ప్రతినిధులతో సంభాషించిరి. పంజాబు నిశ్చయన ఆసీసియేషను ఈ సంఘ రాయబారమునకు సర్ ఆబ్దుల్ కాదిగారు నాయకులు. నిక్కులకేంద్రసంఘము-పచ్చిమాత్ర రాష్ట్రపు గవర్న మెంటున నవుకర్ల సంఘము-మహమ్మదీయ సంఘములు కొన్ని యును-ఈ సంఘములవారు మాత్రమే కమిషనుసభ్యులతో సంప్రరించిరి.

రేపు లాహోరునకు వడమొళ్ళోనున్న చాంగు అనుగ్రామమునకు వెళ్లెదరు. సాయంకాలము శాసనసభకు వెళ్లెదరు పిమ్మట యీ సైమనుసంఘసభ్యులు రెండు పార్టీలుగా చీలిపోయి స్వేచ్ఛలై ట్రేయినుమీద ల మూల్యులకు ఒకపార్టీ వారును ధైరాజ్నారన కింకాకపార్టీ వారును వెళ్లెదరు. సర్ బాకో నెనునగారు నేటిరాత్రి పంజాబుగవర్నరుగా రింటి విందారగించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

నాభా మహారాజు

కె. భావ్యం (బి. ప. బి. ఎల్.) గారు

నంద్యంతుట

నాభా మహారాజుగారు కె. భావ్యంగారి సలహా దీసి కొనుటకు కలుతంపగా భావ్యంగారు మహారాజును సందర్శించిరి తెలియుచున్నది. మహారాజుగారు ఆ రోగ్యముగా నేయున్నారగాని ఓంటరిగానుండుటవారికి కష్టముగానున్నది. తమ ముట్టుకేమి యుంధయములేదనిగాని తమ భార్యను పిల్లలకు యెడబాసి యుండుటవారికి చాల కష్టముగానున్నది. అధికారులను అవసరముగిన్ని పనులు పంపుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతమువారి కెట్టి ప్రతిబంధకములుగాని నెట్టుబడ లేదు. (శ్రీ. ప్రె.)

ఆంధ్ర పత్రిక
1928 సం. మార్చి 14-వ తేది
బుధవారము

“తిరిగిపొందు”

—శ్రీ శ్రీ—

పైమను కమిషనును తిరిగిపొందని ఆనెతు హిమాచల పర్యంతము మోగినశబ్దము మరియొక నూరు భారతశాసనసభలో తిరిగి ప్రతిధ్వనించెను. పైమనుకమిషనుకు ప్రత్యేకించిన 340000 రూపాయలు గ్రాంటు నిరాకరింపబడెను. అవిశ్వాసతీర్మానము నామోదించినవారి కన్నను గ్రాంటును నిరాకరించినవారిసంఖ్య హెచ్చెను. కమిషను బనికీరాని, భారతశాసనసభవారిదివరకొకమారు చాటియుండ మరల కమిషనునిమిత్తము గ్రాంటుగోరుట కన్నను అక్రమము వేరుండదు. ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యలు బలముగలేని సమయముజూచుకొని ఏదియోనొకరితని కమిషను కనుకూలముగు తీర్మానము గావింపజేయవలయునని అధికారులు ప్రయత్నించుచున్నట్లు దోచును. అందుచే నెలెక్టుకమిటీలను నియమించుటకును ప్రభుత్వమువారు ఇంకొకమారు ప్రయత్నింపవచ్చును. ప్రజాప్రతినిధులు అప్రమత్తులై యుండుట యవసరము. శాసనసభవారు గ్రాంటును నిరాకరించినను ప్రభుత్వము వారు గాని కమిషను వారు గాని తమ ప్రయత్నములను మానుకొందురని దోచదు. రాజప్రతినిధిగారు గ్రాంటును సర్దిపైజేసి పునరుద్ధరింపగలరు. లీకమిషనువలదని భారతశాసనసభవారు తీర్మానించినను కమిషను విచారించి రిపోర్టుజేయలేదా? భారతశాసనసభ పార్లమెంటుసభ కాదనియు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారి నిర్ణయములను లక్ష్యపెట్టబోరనియు, లండను ప్రైముమిస్ట్రీక చాటుటకు కారణము తెలిసియే యున్నది.

కాని శాసనసభవారి తీర్మానములవలన ఒక్కసంగతి మాత్రము నిశ్చయమగుచున్నది. ఇంకీయూ ప్రభుత్వము ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించి, విరంకుళముగ పరిపాలించుచున్నారనియు, సంస్కరణములును శాసనసభలను ప్రజలకు ఆవతాయునధికారమొసగలేదనియు, రూఢియయినది. నైతిక విజయము మాత్రము శాసనసభకే చేకూరుచున్నది. నెహ్రూ, గారు సూచించినట్లు, గ్రాంటును కోరుటలో ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణచట్టమును సయితము సత్కరించిరి. సామ్యునియక బోవుచో, కమిషను వారేమగుదురని, హోంమెంబరుగారు ప్రశ్నించిరి. “తిరిగిపొందు”దని ఇన్నాగారు జవాబుచెప్పిరి. అందు కయినను డబ్బు గావలయుగదాయని విల్లునుగా రడిగి ఇందుకొక్కటే జవాబుగలదు. పార్లమెంటు సభయ కమిషను బాధ్యతసంతను వహించుచున్నపుడు, వారే కమిషను వారిని ఇంటికే రప్పించుకొనుటకు ఖచ్చితమయవలెను. సోమూదేశము బుద్ధి పూర్వముగ నొక్క రూపాయనయినను ప్రసాదించదు, భారతశాసనసభవారి వెనుకటి తీర్మానము.

ఆరు వోట్ల భేదముతో మాత్రమే అంగీకరింపబడెనని పైమనుగారు చులకనజేసిరి. ఈమారు ఏమి వోట్లు భేదమేగదాయని తృణీకరింపవచ్చును. కాని ప్రజాప్రతినిధులలో నత్యధిక సంఖ్యాకులకు కమిషను అక్కరలేదని, వారు గ్రహించుట ముఖ్యము. సూక్ష్మబుద్ధిగల న్యాయవాది, యీ మాత్రపు సంగతిని గ్రహింపజాలడా?

ప్రభుత్వము, కమిషను, శాసనసభలనుగాక, నాల్గవపక్షమొకటిగలదని జ్ఞాపకముంచుకొనవలయునని, క్రేరారుగారు హెచ్చరించిరి. జనసామాన్యమే నాల్గవపక్షమట. శాసనసభ్యులు ప్రజలక్షేమమును గోరుటలేదని వీరు సూచింపదలచిరి. శాసనసభ్యులు ప్రజలకు విరోధులగుచో, అధికారులు వారి ప్లేహితులే గడ. అట్టితరి, ప్రభుత్వమునందే ప్రజలను జేర్చవచ్చును. నాల్గవపక్షమును పేర్కొన నక్కరలేదు. క్రేరారుగారు, బర్క్-పెడ్డుప్రభువుగారి ట్రస్టీ సిద్ధాంతమును పట్టుకుని వ్రేలాడుచున్నారు. కాని, చెన్నపురి, లాహోరు మున్నగు ప్రదేశములందు పైమనుకమిషనుపట్ల ప్రబలమగు అసమ్మతిని జూపినవారు, ప్రజలేగడ. పోలీసువారి అగ్రహమునకు గురియయినవారును ప్రజలే. అట్టితరి, పైమనుకమిషనుపట్ల శాసనసభ్యులే ఎక్కుడు సామ్యముగ మెలగుచున్నారని విదితమగుటలేదా? ప్రజల కక్కరలేని కమిషనును నియమించుటచేతనే పైమను కమిషనువారికి ప్రత్యేక రక్షణ యవసరమయినది. 144 క్లెక్టును మున్నగు నిర్బంధములను ప్రయోగింపవలసివచ్చెను. దేశములో నామకులగు నాయకులుగాని, ప్రజలుగాని పైమను కమిషనును సమీపింపలేదు. ఇదివర కనేకపర్యాయములు ప్రభుత్వమువారు జన్నా మాళవ్యా మున్నగు నాయకుల సహాయము వైకొని, వారిద్వారా ప్రజలను ప్రేరేపించియుండిరి. ఇప్పుడు అట్టి నాయకులనుండి ప్రజలను వేరుజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుట, విచిత్రము. భారతశాసనసభవారింతవరకు రెండు పర్యాయములు పైమను కమిషనువారిని తిరిగిపొందని కోరిరి. ప్రజాభిప్రాయ మిరీతిని స్పష్టమయినది. ఇవిగాక మూడు శాసనసభ లిట్లులే గోరినవి. ఇంకను తమకు దేశము స్వాగతమిచ్చుచున్నదని, పైమను కమిషనువారు శిష్టత మోసము దప్ప వేరుగాదు.

ద్వంద్వప్రభుత్వము: మద్రాసు గవర్నరు

మద్రాసునందు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మిదివరకే నిష్ఫలమగుచుండ, గవర్నరుగారు దాని యుపయోగమును పూర్తిగ తొలగించిరి. శాసనసభవారి తీర్మానమునకు బద్ధులైనందులకు ఆరోగ్యస్వామి, రంగనాథ మొదలిగార్లు మంత్రిపదవులకు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. శాసనసభవారి తీర్మానమును ధిక్కరించినందులకుగాను, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారికి ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలన్నియు వప్పగింప పెట్టబడెను. బాధ్యత యనునది ఏమూలను లేదని, స్పష్టముగా లేదా? బహిష్కారము నామోదించు మంత్రులకు ప్రభుత్వమునందు స్థానములేదని, గవర్నరుగారు రభిప్రాయపడినట్లు, ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారు నిన్నటిదినము సూచించిరి. మధ్యరాష్ట్ర మంత్రులు

బహిష్కారము నామోదించినను మంత్రులుగ బని చేయుచున్నారు. సంయుక్తరాష్ట్రములందును యిట్లులే జరుగుచున్నది. మద్రాసు మంత్రులకట్టి యోగ్యత లేకున్నది. ఇకముందువచ్చు మంత్రులు సహకారమున కంగీకరించియే పదవులను స్వీకరింపవలెను. బహిష్కారమున కనుకూలముగ వోటుజేసిన 61 మందిలో ఒక్కరయినను మంత్రులుగనుడ ఏలులేరు. జీతము కొరకు పల్లెగొట్టదలచినదప్ప, వివిధపక్షములవారిలోను మంత్రులుగ నుండగలవారు అరుదుగనుండురు. ఇట్టి వారిని మంత్రులుగ నేరుకున్నను, వీరికి పక్షబలముండజాలదు. పక్షబలములేని స్వతంత్ర మంత్రు లింతకు పూర్వము ప్రభుత్వసహాయముతో పాలించుట పరిపాటియయ్యెను, అందుచే ఇకముందు అట్టి ఏర్పాటు జరుగవచ్చును. మంత్రులయిన పిమ్మట, కొందరి కాకపెట్టి వారితోగూడిన పక్షమునొక దానిని ఏర్పరచుట కవకాశము గలదు. ఇట్టి ఎత్తులవలన ఏర్పడెడి మంత్రులవర్గమున కెట్టి విలువ యుండునో యూహింపవచ్చును. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు కేవలసాంఘిక భేదములపై మంత్రులవర్గము నాధారపరచి, చెన్నరాజధానిలో సాంఘిక వైషమ్యములను పెంపుజేసిరి. రాజకీయ పక్షములు బెరుగుట కవకాశములేకుండ జేసిరి. జాతీయభావము బైకివచ్చి సాంఘిక విద్వేషమును పారద్రోలగనే, గోశ్వేను ప్రభువుగారు త్రాడుబొంగరములేని స్వతంత్రపక్షమునుండి మంత్రులను నియమించిరి. అట్టి మంత్రులలోగూడ శాసనసభను గౌరవించెడి మంత్రులు లేచిపోవలసివచ్చెను. ద్వంద్వప్రభుత్వము ఇంకను పైకిగనుపించినను అది యడుగంటి నటులే ఎంచవచ్చును. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు గారుగూడ గవర్నరుగారు చర్యను సమర్థింపజాలక బోయిరి. పైమనుకమిషనుకు స్వాగత మిప్పింపవలయునని మద్రాసు శాసనసభలోను భారత శాసనసభలోను జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. మద్రాసుమంత్రు లిరువురును రాజీనామానిచ్చి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ముగ్గురమంత్రులను రాజీనామానీయగోరి గవర్నరుగారు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను వశపరచికొనినను శాసనసభను రద్దుజేసినను కొంతయర్థముండును అందుకుమారుగ ఒక్కమంత్రుకే అన్ని శాఖలను కట్టిపెట్టుట ఏమాత్రములబట్టి యాలోచించినను విరుద్ధముగ దోచును. పైమనుకమిషను వ్యవహారమును రిజర్వ్డు శాఖగ పరిగణించి రివిన్యూసభ్యునికి వప్పగించినపుడు దానికి తోడ్పడ నందులకు మంత్రుల నేలనిందింపవలయునా? మంత్రులదవులద్వారా దేశమున కుపకారమొనర్చవచ్చునని తలచిన రంగనాథ మొదలిగారికి సంస్కరణములు నిస్సారములని గోచరించి యుండవచ్చును. ఇట్టిసందిగ్ధ సమయమున అన్నిపక్షముల వారునుజేరి పైమనుకమిషనును బహిష్కరించుట యగాక, సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనమునకై కలసి పాటుబడుట యవసరము. ఇట్టి కలసికట్టుతనము డిల్లీలోజరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశమున బెరిగెను. ఇది యొక ను బలపడుచో స్వాతంత్ర్య సిద్ధికాటంకముండనేరదు తమపై అవిశ్వాస తీర్మానమును ప్రతిపాదించి అనుజ్ఞగోరినపుడు, తగినంతమంది నిలుబబడక పోవుటచే వెన్నుకటి తీర్మానము రద్దయ్యెనని గవర్నరుగారు శిష్టిన నిరర్థకపు హేతువునే, సుబ్రహ్మణ్య మంత్రుగారును

ఆధారము జేసికొనుచున్నాడు. తమ వాదము నిస్సారముని వారికి దెలియకపోలేదు. అయినను, మంత్రిపదవిని నిలుపుకొనుటయే వీరి ముఖ్యతయముగ నుండుటచే, ఏ హేతువయినను సరిపోవును. కాని మద్రాసు శాసనసభ గావించిన అవిశ్వాస తీర్మానము అటులనే నిలిచియున్నదని, రంగనాథం మొదలిగారు జెప్పిన సంగతిచే ప్రాజ్ఞులెల్లరును ఆమోదింపకమానరు. మంత్రులచే రాజీనామా నిష్పించుట, గవర్నరుగారి మొదటిలోపము. లా మొంబరును నియమించి, వారికి పోలీసు, ఇన్స్పెక్టరు, ఎన్నికల శాఖలను లేకుండజేయుట మరి యొక లోపము. గోల్కొనెను ప్రభువుగా రజయముగాంచి, సంస్కరణములు నిస్సారములని ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసిరనుటకు సందియము లేదు.

ఇండియా మంత్రిగారి ఖర్చు

ఇండియా మంత్రి సహాయమంత్రిగారు వేతనపు ఖర్చులను పార్లమెంటుసభవారు భరించుచున్నందుకను 1345000 రూపాయలు ఇండియా మంత్రిగారి వ్యవహారముల కొరకు గావలయునని, బ్లాక్బర్డుగారు గోల్కొనె ఇండియా మంత్రిగారును, వారి కార్యాలయమును హిందూ దేశమునకు చెరువుచేయుచున్నారగాని, మేలు నలుపుటలేదు. దేశాభివృద్ధికి భంగముగలుగజేసే ఏర్పాటులను వీరు ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. ఇటీవలనే వీరు సైనును కమిషను నియామకమునకు కారకులయిరి. స్క్వికామిటీ సిఫార్సుని నిరాకరణమునకు హేతుభూతులయిరి. రిజర్వు బ్యాంకు చట్టమున కడ్డుపడిరి. ఇంతయేల, ఇండియా ఆఫీసు, అన్నిటి కన్నను ఎక్కువ ప్రతిబాధకముగ నున్నది. దీనిని నింకను నిలిపియుంచుట అసంధ్యము. ఇండియామంత్రి ఖర్చును రూపాయికి తగ్గింపవలయునని యం. కే. ఆచార్యులుగారు చెచ్చిన తీర్మానమును భారత శాసనసభవారు ఆమోదించి, ఇండియామంత్రిపై అభిశంసనము గావించిరి. ఇండియామంత్రి భారతీయుల విశ్వాసమును పూర్తిగ గోల్పోయిరనుటకు సందియము లేదు. ఆచార్యులుగారి సవరణనెగ్గుచో, ఇంగ్లండులో హిందూదేశపు ఏజెన్సీ యుండదని, బ్లాక్బర్డుగారు మందలించిరి. కాని ఉండకున్న నేమి లోటులేదు. హిందూదేశపు సామ్యు కొంత యయినను వ్యయము గాకుండును. ఏజెన్సీ పనిని హై కమిషనరుగా రిదివరకే జూచుచున్నారు. ఇంకను యితరులెందుకో తెలియదు.

నానారాష్ట్ర సంఘము : హైందవ ప్రాతినిధ్యము

నానారాష్ట్రసంఘమునందు, హైందవ ప్రాతినిధులకు భారతీయుని నాయకునిగ నియమించుటలేదు. ఇందుకును తెల్లవారే యవసరమగుచున్నారు. వీరు హిందూదేశపు కోర్కెలకు విరుద్ధముగ మెలగుచుండుట వింతగాదు. భారతీయునే నాయకునిగ నియమింపవలెనని స్టేటుకొన్నిలు సభలో సెత్తాగారు తెచ్చిన తీర్మానము నాల్గవోట్ల భేదముతో నిరాకరింపబడినను, భారత శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానము అత్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడెను. 76 గురు అనుకూలముగను, 46 మంది ప్రతికూలముగను ఓటుజేసిరి. గత సంవత్సరము ఇండియామంత్రిగారు హైందవ ప్రాతినిధులకు నాయకత్వము వహించిరి. వీరికున్న యోగ్యత మరి

యొకరికి లేదని భారత శాసనసభలో గ్రహంగారు జెప్పిరి. అటులగుచో, ఇండియామంత్రిగారిచే ఎప్పుడును పంపరాదా? హైందవ ప్రాతినిధ్యమును మూలకము నొకను నిలిపియుంచనేల? తగిన భారతీయులు లభింపలేదని, హేయిగుగారు స్టేటుకొన్నిలు సభలో చెలిపిరి. భారతీయుల అనర్హతను ప్రభుత్వమువారు విషయము ములలోను చాటుచు, తెల్లవారి ప్రాముఖ్యమును బలపరచుట పరిపాటియయినది.

మద్యపాన నిషేధము

శాసనసభ అన్నిటిలోను ప్రభుత్వము వారి ఎత్తైన పరిపాలనమును నిరసించి, మద్యపానము నిషేధమును కొనసాగింపవలయునని కోరుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారు ఇయ్యది సాధ్యపడదని సాకు జెప్పుచున్నారు. బెంగాలు శాసనసభలో నీ విషయమై ప్రశ్నరాగ, మద్యపు ధరను పెంచి, దీని వాడుకను తగ్గింప ప్రయత్నించుచున్నామని, ప్రభుత్వమువారు జవాబుచెప్పిరి. కాని యీమార్గ మిది వరకెక్కడను జయముగాంచలేదు. బీహారు శాసనసభలో, మంత్రిగారి విషయమై ముచ్చటించుచు, మద్యపాననిషేధము ఆచరణ యోగ్యముగాదని నుడివిరి. దేశమునందు మద్యపానమును నిషేధింపవలయునను ఆసక్తి ఎంతబెరిగినను, ప్రభుత్వము వారు దీనికి తోడ్పడుట లేదు.

స్థానికసంఘ పరిపాలనపు రిపోర్టులు

స్థానికసంఘముల రిపోర్టులపై ప్రభుత్వమువారు గావించెడి విమర్శనములందు రిపోర్టులును మండలాధికారుల యభిప్రాయములును గూడ పొందుపరుపబడుచుండెడివి. ఇప్పుడట్టి ఏర్పాటులేక ప్రభుత్వ విమర్శనములు మాత్రము ప్రత్యేకముగ ప్రచురింపబడుచున్నవి. విమర్శనము లెంతవరకు సమంజసములో కనుగొనుటకు రిపోర్టులవసరము. రిపోర్టులను ప్రచురింపకుండుటకు కారణమేమని రామనాథరాజుగా రడుగగ జిల్లాగెజెట్టులలో నవి ప్రచురింపబడునని మంత్రిగారు జవాబుజెప్పిరి. కాని ఇందువలన ఎక్కువ ప్రయోజనముండదు. ప్రభుత్వ విమర్శనములతో బాటు రిపోర్టులను గూడ ప్రచురించుటవలననే పరిపాలనపు నిజస్థితిని గ్రహించుటకు వీలగును. అందుచే పెనుకటి ఏర్పాటును పునరుద్ధరించుట అవసరమని దోచును.

రాజకీయ నిర్బంధితులు

రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ కాశీన్యముజూపక వారిని సరియగువిధమున జూడవలయునని నొకసభ్యుడు పంజాబు శాసనసభలో గోరెను. ఇతర దేశములలో రాజకీయనిర్బంధితులను దొంగలతో సమానముగ జూడక, వారియెడ గౌరవముతో ప్రవర్తింతురు. హిందూదేశమునందట్టి వైఖరి గనుపింపదు. పంజాబుశాసనసభ్యులు కొందరు కారాగృహములలో తామనుభవించిన బాధలను వివరించిరి. జయలు అధికారులు నియమముల నతిక్రమించి ప్రవర్తింభిరి ప్రభుత్వపక్షమున ఆర్థికసభ్యులు అంగీకరించెను. ఇంకముందునుండియు లోపములు జరుగకుండ జూచెదమని వీరు వాదనముజేసిరి. కాని ఇట్టి వాదనములు సఫలమగునని దోచదు.

గ్రామోద్యోగుల వేతనములు

రాజ్ పు సంవత్సరము నుండి యుగా మోద్యోగుల వేతనములను

హెచ్చుజేసెదరాయని యడుగగ అట్టి ఏర్పాటులేదని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినను సూచించిరి. రాష్ట్రకప్పములు పూర్తిగ విడుదలయగుటచే జీతములను హెచ్చుజేయవలగును. గ్రామోద్యోగులు రివిన్యూమొంబరుగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలిరనిమాత్రము ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. అట్టితరి వీరికోర్కెల చేరునలపడుప గూడదో తెలియదు.

వాయువిమాన శిక్షణాలయము

వాయువిమానములందు శిక్షణ నొసగుటకొక పాఠశాలను స్థాపించవలయునని, స్టేటుకొన్నిలు సభలో దేశికాచారిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట వింతగాదు. సైనిక శిక్షణాలయమును స్థాపించుటకు వాస ఇది వరకంగీకరింపరయిరి. అట్టితరి వైమానికశిక్షణాలయమును మాత్రము స్థాపింప సమ్మతించురా? స్వరాజ్యము లభించువరకు ఇట్టికోర్కెలెవ్వయు సఫలము గాంచజాలవు.

కూర్గు జమీందార్లసభ

యస్. సత్యమూర్తిగారి అధ్యక్షత

కూర్గు జమీందార్ల సభ ఏప్రిల్ 12 న మూడవ వారములో మెర్సూరాలో జరుగును. యస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహింతురు. (కో. ప్రె.)

బ్రిటిష్ ప్రభువులే విరోధులు

బ్రిటిష్ ప్రజలు విరోధులుకారు

బొంబాయి, వార్ని 12-—ఇంగ్లాండులోని పార్లమెంటుసభ్యుడై కార్మికపక్ష నాయకుడైన తర్జిత్ గారు హిందూదేశము దిటివల చాలాదిముందు పర్యటననుచేసిరి. వీరితో బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాపరినిధి సంభాషించగా తర్జిత్ గారినిచెప్పిరి. భారతీయులందరూ నాకు వంది సన్మానముజేసి గొప్పమర్మాదకు జూపిరి. భారతీయులకు బ్రిటిష్ ప్రభువులే విరోధులు కాని బ్రిటిష్ ప్రజలు విరోధులుకాదని నాకు బోధపడినది.

నాకు యీ దేశములో ఒక్కచోట ఒక్క సందర్భములో మాత్రము ఆ గౌరవము జరిగినది. ఒక ఆంగ్లేయుడగు గనర్నరే నన్ని ట్టుమానపరచెను అధికారవోన్సుత్తుడైనవానియొక్క దుర్జనలక్షణ మంతయు ఆ సందర్భములో పూర్తిగా ప్రదర్శింపబడెను. (కో. ప్రె.)

క్రొత్తలామొంబరు

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టు ప్రత్యేక ప్రకటన (13-8-28)

మద్రాసు గవర్నరుగారు కార్యనిర్వాహక సభలో నొక స్థానమునకు భాషించిండునను సభా భాషి పూర్తిచేయుట కొరకు హాజరుగాలేవందున, గవర్నరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వపట్టముయొక్క 92 వ క్షేపణలో 1 వ సబ్సెక్షన్ ప్రకారము సదరు స్థానమునకు ఆఫీషియల్ యంగుగిప్సు క్యాండెలు గారిని తాత్కాలిక సభ్యునిగా నియమించియున్నారు.

గౌ. ఆఫీషియల్ యంగుగిప్సు క్యాండెలుగారు నేటి (13-8-28) యుదయవలన సదరు పదవి స్వీకరించిరి.

హెచ్. జి. పూర్ణు,

ఆర్టింగు ఫోన్ సెక్రెటరీ.

మద్రాసు హిందూదేవాలయముల పట్టిము (1926)

(ప్రభుత్వప్రకటన)

ఇండియా ప్రభుత్వపట్టిము (1914) యొక్క 92 వ క్షేపణప్రకారమును, 1914-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-165

మన తపస్వతలు

లాకాల్ కేషిన్ తపస్వతలు: 16-3-28 వ తది సక్రవారం

సాంకేతికం 5-15 గంటలకు గాని సా. వి. వి. పట్టణగారి యధ్యక్షతన జరుపబడును.

భారత యువకసంఘము: యుగ ప్రభుత్వము కోర్కెను 18-3-28 వ తది ఆది శక్తి ఆశ్రయమున జరుగును.

గుంటూరు జైలు మైస్ట్రులుకు గొప్ప భూదానము గుంటూరు, మార్చి 18: గుంటూరు జైలు మైస్ట్రులు వచ్చే సంవత్సరములో సెకండు కేసుకు కాలేజీగా పెంపొందింపబడుటకు సంకల్పింపబడినది గనుక ఆందుకొరకై మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలువారి సిఫార్సుమీద గవర్నమెంటువారు సదరు జైలు మైస్ట్రులను ఒక విశాలమైన నివేశనమును దాన మొసంగిరి.

రాకపోకలు: డా. కె. వి. రెడ్డి నాయకుగారు గుంటూరునుండి నేటియెడయము మద్రాసు వచ్చిరి సర్వో హాజీ యిస్కాలు సెతుగుగారు శేషువచ్చిరి. మదన ధియేటరు డైరెక్టర్లలో నొరంబి ఏ. థా. మదన గారు నేటియెడయము వచ్చిరి. నేటిరాత్రి మద్రాసు డివి కొలంబో మీదుగా యూరోపు వెళ్లెను.

ఇండియా సెంట్రల్ బ్యాంకు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ఫ్రాంకు బాలగారు నేటియెడయమువచ్చిరి. నేటిరాత్రి మద్రాసు డివి కొలంబో మీదుగా యూరోపు, ఆమెరికాలకు బోయెదరు.

హెచ్. ఎం. చుట్టగారు గతరాత్రి మద్రాసు డివి ఆనంతపురమునకు, ఎ. ఎ. భాను మెసూరు రైల్వేయెడయము గారు హైదరాబాదు వెళ్లిరి.

కీర్తి శేషులయిన పెమ్మరాజు భానుమూర్తి గారు వీరు స్వగ్రామయిన తిరుపతిపురం గ్రామమును మామనీనకులు వివరించుచు వాదనచేసి తాదాపడి ఈ సెలవి తేదీ సాయంత్రము యెనిమిది గంటలకు స్వగ్రామమైరి. వీరికి యెన్ను 55 సంవత్సరములు. 1892 వ సంవత్సర ప్రారంభము జిల్లా కలెక్టరు కచ్చేరిలో పనిచేయుచు ఆదేవికి రాజీనామా నిచ్చి అప్పటినుండియు ప్రజా సేవకై తమ సర్వస్వమును ధారపోసినవారైనారు. ఇండియా తరము దినుసులలో తీవ్రమయిన ప్రచారమునల్పిరి. గ్రంథాలయోద్యమము నందు వీరి కృషికి అభిమానము. మహాత్ముడు ఇద్దరు పదేశము చేసినది లగాయకువీరు ఇద్దరు తల్లి ఆనేకవిధముల తొడ్డి వీరి కుటుంబమునకును బంధువులకును స్నేహితులకును ఇద్దరు ధారణయందు మార్గదర్శకులైరి వీరు వయస్సునకు కొంతవృద్ధులయినను భావములయందు యువకులు. వైదిక సంప్రదాయము నిష్ఠకలగి వైశ్యవేది కర్మలను చేసిన నిరాశాన్నదాత. ఇటీవల గ్రామపంచాయితీలు తీయెత్తినది మొదలు వాటి యభివృద్ధికి గాను జిల్లా యంత్రము పర్యటనము చేసి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యందు పంచాయితీల స్థాపనకు ముఖ్యకారకమైరి. ఈ జిల్లా పంచాయితీల గౌరవముఖ్య అర్హులైన జరుగానండి వీరు జిల్లా పంచేసిన సేవ వర్ణనాతీతము వారు బంధుమిత్రులను దేశ సమద్రులను ముంచి భౌతిక శరీరమును బాసి స్వగ్రామమైరి వారి యాత్మకు శాంతి కలుగునగా.

18-3-28 వరంగోడ రాజగోపాలం,

వైస్రాయిగారి భార్య వేసంగికి ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి వచ్చును

శ్రీశ్రీ, మార్చి 18: వైస్రాయిగారి భార్య యీ సెల 24 తేదీన బొంబాయి రేవులో ఓడ ఎక్కి ఇంగ్లాండు వెళ్లి యీ వేసంగిని అక్కడ గడపి అక్కడ సెలలో తిరి ఇండియాకు వచ్చెదరు. వెళ్లెను గాని రివర్సు డివిజన్ వెళ్లెను. తిరి వచ్చునపుడు గౌరవులు అనివుడ గానో వచ్చెదరు.

(ఆ. పి.)

మద్రాసు సహకార సంఘ విచారణ సంఘము

1927-28 సం॥ నివేదికలలో గావింపబడిన సూచనలు

(గతసంచిక తరువాయి)

సూచనలు

వ్యవసాయ పరపతి సంఘములు

(21) 1926 సం॥లో బొంబాయిలో జరిగిన రిజిస్ట్రేషన్లకు మహాసభలో నూచింప బడిన ప్రకారము సంఘములు తరగతులుగా విభజింపబడెను.

(22) ఉన్నత తరగతుల రెండిటియొక్క సంఘములకును సెంట్రల్ బ్యాంకులు ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసగ వలెను.

(23) పంచాయితీ దారులకు గమాస్తాపనికి సుత్రమే కేతన మొనగవలెను

(24) కార్యదర్శులకు శేకనుస్తాలకు నిర్ణీతవేతన మొనగవలెను.

(25) దివి డెడ్డు చెల్లింపులు తగ్గించ వలెను.

(26) ఆస్తి స్త్రీలు మొట్టమొదట ప్రకటనమున కట్టబడియుండవలెను. ఆస్తి వివరములను పూర్తిగా గణింపబడవలెను.

(27) కోయబడిన పంటల పూచీవైని బురుగులు నుచితముగా నొసగవలెను ఈపంటలు బురుగులు తానేవ్యయముగా పండించిన పంటలు యుండవలెను. ఈపంట కొర కొసగబడిన బురుగు చెల్లించిన నేగాని యట్టిబురుగుమొదలగు మాడదు పంటయొక్క విలువకు తగినంత మినహాయింపు పంచాయితీ ద్వారా ఉంచవలెను

(28) తిక్కా కాల బురుగులు సామాన్యముగా పూచీ కట్టుమీద నొసగవలెను

(29) ఓం, పశువులు, పనిముట్లు మొదలగు వానిపూచీ మీద బురుగు లిచ్చునపుడు అట్టివానికి విలువకట్టవలెను.

(30) పశువులకు బురుగుల తేటు 100 కి 9 8/8 కంటే తక్కువ కావూడదు

(31) స్థానిక డిపాజిట్లకు ప్రోత్సాహ మొనగవలెను. కత్తిలు అక్కాంటులు నుంచగూడదు

(32) అక్కాంటు సాధ్యమునంత స్వల్పముగా నుండవలెను (3 ము వాడు: లోనున్న రిజిస్టర్లు చాలకనవసరముగా గావించుచున్నవి.

(33) బురుగుల పూచీదారుడు గూడ పనిపోవుటచేత బాకీపడి బురుగుల చెల్లనే పరిష్కరింపబడవలెను. అట్టివి కాలదోమముకట్టినపుడు వానిని కలిపించుటకు పంచాయితీ ద్వారా బంధువులుగా నుంచవలెను.

(34) బాకీపడిన యివాములు ప్రత్యేక ఆవరణకు కూర్చబడవలెను. వీ. గూర్చి మూడుమాసముల కొకరిపార్టీ యూనియనుకు సెంట్రల్ బ్యాంకునకును పంపబడవలెను.

(35) పార్టీ ద్వారా పంపబడు మొత్తములకు మయాద్లకు కమిషను తగ్గింపబడవలెను.

అర్బను క్రెడిటు సంఘములు

(36) వ్యవహారములో తగినంత కట్టుబట్టు అవసరము

(37) సెంట్రల్ బ్యాంకులు ఆవసరముననుపుడెల్ల అర్బను బ్యాంకులకు ద్వ్యమిచ్చుచుండవలెను.

(38) కత్తిలు అక్కాంటు పశువులకే సంబంధించి యుండవలెను

(39) మానవు నిలవమొత్తములలో నతి తక్కువ మొత్తములను కట్టి కట్టవలెను.

(40) చెక్కులు కత్తిలు అక్కాంటు వద్దతి నియమములకూర్చి యొక గ్రంథము అర్బను బ్యాంకులకొసగవలెను.

(41) సేవింగ్స్ బ్యాంకు అక్కాంటును ప్రోత్సహించవలెను.

(42) ఎక్కువ మొత్తములకు సింగిలు ఫిక్సెడు డిపాజిట్లందగునపుడు తక్కువ మొత్తములుగా విభజింపబడవలెను.

(43) అర్బను బ్యాంకుల పూచీకట్టుమీద ప్రస్తుతము కంటే పెక్కువ బురుగుమొసంగవలెను.

(44) ఆవరణలో ఉన్న నిలవ మొత్తములను దీయుచుండవలెను. డి.కాం. బి. వద్దతి ప్రకారము కట్టికట్టవలెను. అభిమానులను ప్రతిబ్యాంకున కొసగవలెను.

(45) లాభనష్టముల పట్టికలో ప్రతిసంవత్సరము బాకీపడిన బురుగులు, డిపాజిట్లు జాపడవలెను.

(46) మిత్రవ్యయ సంఘములు రిజర్వు ఫండు నుంచనక్కరలేదు.

(47) అర్బను సంఘములన్నియు సేవింగ్స్ బ్యాంకు అక్కాంటు నుంచవలెను.

నిమ్మ జాతులకొరకు సంఘములు

(48) కార్మికశాఖ (లేదా డిపార్టుమెంటు) పనిచేయుచున్న జిల్లాలో యావాతులనాది కొరకు సంఘములకొరకు

చేయుటకు వ్యవహారము చేయవలెను. సరకు కార్మిక శాఖయే పూర్తిగావలెను.

(49) కొ ఆవరణిపు డిపార్టుమెంటు యాసంఘములను ఆడిట్టుచేయవలెను.

(50) విషవశి సంఘములచేతను యితర ప్రజాసేవక సంఘములచేతను నడుపబడుచున్న సంఘములకు గూడ కార్మిక శాఖ బాధ్యత వహించవలెను.

(51) తంజావూరులో మిగిలిన కల్లారు సంఘములు కార్మిక శాఖకు మార్చబడవలెను.

(52) చేపల పట్టువారి సంఘము లన్నిటికి ఆయా జిల్లా ఫిషరీలు డిపార్టుమెంటు బాధ్యత వహించవలెను.

(53) ఈశాఖ పనిచేయున జిల్లాలో యీ సంఘములు కార్మిక శాఖ క్రిందనుండవలెను.

(54) అడిట్లు రిపోర్టులు లేదా అఫీసరులకును పైవానింగు బ్యాంకునకును ఉచితముగా నొసగబడవలెను.

(55) నిమ్మజాతి సంఘములు సాధ్యమును చొట్టలో నెల్ల ఆచ్చటనుండు యూనియనులకు చేర్చబడవలెను.

(56) లేదా అఫీసరులకు పెడరేవులలో నొక సానము యిన స్వేచ్ఛరునకు యూనియనులో నొక సానము నుండవలెను.

(57) బురుగులూ జిల్లా లేదా అఫీసరుల ద్వారా గాని డిపార్టుమెంటు రిజిస్ట్రేషన్ ద్వారా గాని చేరవలెను.

(58) ప్రతి జిల్లాలోను మద్రాసు నగరములోను 25 సంఘములకొక యిన స్వేచ్ఛరుండవలెను.

(59) ఈ యిన స్వేచ్ఛరు జిల్లా లేదా అఫీసరు క్రిందగాని లేక డిపార్టుమెంటు రిజిస్ట్రేషన్ క్రిందగాని పనిచేయువలెను.

(60) వీరికి ప్రత్యేక యోగ్యతలుండవలెను. ఒక బోర్డు చే నియమింపబడిన ప్రత్యేక శిక్షణ వీరు పొందవలెను. ఒక పరీక్షాబోర్డు చే నడుపబడు పరీక్షలో నుత్తీర్ణులగువరకు వీరు ప్రావీణములలో నుండవలెను.

(61) ఈ సంఘములు క్రిస్టియను సెంట్రల్ బ్యాంకు నుండి ద్రవ్యసహాయము పొందుచుండవలెను. తృప్తికరముగా పనిచేయున సంఘములకు ద్రవ్యసహాయము నిరాకరింపవచ్చును.

వ్యవసాయ ప్రదర్శన సంఘములు

(62) ఈ సంఘములకు సాయపడుటకు రిజిస్ట్రేషన్ క్రింద నొక డిపార్టుమెంటు వ్యవసాయ డైరెక్టరు నియమింపబడుతారు. డిపార్టుమెంటుయొక్క సాధారణ యావ్యక్తుల ద్వారా నితడు పనిచేయవలెను.

బురుగు సంఘములు, అమృతపు సంఘములు

(63) ఈ సంఘముల సేర్వకములకు తగినంత సాయము మొనర్పవలెను.

(64) పశువుల పండించు పంటల పైసే బురుగులు లాగవలెను.

(65) పంటయొక్క రకము మొత్తముగూడ పరీక్షించబడవలెను. పంట చెడిపోకుండ చూడవలెను.

(66) బురుగు మొత్తముల పంట విలువనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలెను. ధరలలోగలగు మార్పులకు తగినంత మినహాయింపు జూడవలెను.

(67) పంట నిలవయుంచబడిన స్థలమునకు తాళమువేయబడవలెను. ఒక తాళపుచెవి సెంట్రల్ బ్యాంకు యధీనములో నుండవలెను.

(68) ఆపాయకరముగు పంటలు నిరపాయకరముగు పంటలు వేరు వేరు స్థలములలో నుంచబడవలెను.

(69) ఆపాయకరముగు పంటలు యిన్సూరరు కాబడవలెను.

(70) పొలిసీలు సెంట్రల్ బ్యాంకు చేతను పంపము చేరవలెను.

(71) సెంట్రల్ బ్యాంకు అప్పుపెట్టు పంటవస్తువులకు పరీక్షించుచు యిన్సూరరులను పరిజామిచుండవలెను.

(72) బురుగులూ, అమృతపు సంఘములను, సెంట్రల్ బ్యాంకులనుండి ద్రవ్యసహాయము పొందవలసినపుడు కమిషన్లు బ్యాంకులనుండి ద్రవ్యసహాయము పొందవలెను.

(73) అట్టి సంఘము లేరకములకు ముందుగా కొట్టకట్టించుట సామాన్యముగా నవసరములేదు గాని కొన్ని విషయములలో మాత్రము అవసరము.

నేతగాలిడ సంఘములు

(74) పనిచేయుచున్న సంఘములకు సాయములచేయుటకును, కొత్త సంఘముల సేర్వకములకు నేతపరిమితికొడు నియమింపబడవలెను.

(స. శేషము)

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవియొక్క
వృత్తిచరిత్ర
(నవవీధివిశేషం)

కవిగారి జీవితము - బాల్యదశ - విద్యాభ్యాసము

రాజమండ్రి, మార్చి 18:—సంజీతి చిలకమర్తి లక్ష్మీ

నరసింహకవియొక్క వృత్తిచరిత్ర ఉత్సవము జరుగడముగా 11-8-28 తారీఖున జరుపబడెను. సభావివరములను వ్రాయుటకు పూర్వము కవిగారియొక్క జీవితమును క్లుప్తముగా యిట్లు పొందుపరచెదను. వృత్తిచరిత్ర పంపుమువారిచే ప్రకటింపబడిన పంపుగ్రంథావళియొక్క మొదటి పంపులములో ము-రా-రా వేయూరి విశ్వనాథశర్మ ఎం. ఏ. యల్. టి గారు కవిగారియొక్క జీవితపంగ్రామము నివ్వయున్నారు. కొద్దిగా వారిజీవము నివ్వటం వ్రాయుటపరమని తలచి వ్రాయుచున్నాను. "బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవిగారు క్రీ. శ. 1867 సం. 11 రము పెంబెరు 26 తేదీకి పరిమేయ ప్రభవం నర్మ భాద్రపద బ 14 నాటిరాత్రి ప్రస్తుతము పడమటిగోదావరీ మండలమునందలి తణుకు తాలూకాలోనున్న ఖండవల్లి గ్రామమున, మాతాపితృగృహమున జన్మించిరి. ఈయన యారామ వ్రావిడ కాలాల్లో జేరిన వైదిక బ్రాహ్మణులకు బుద్ధిగిది. ఆగ్రా యన నూత్రుడు. కాశ్యపగోత్రుడు. తండ్రిగారి పేరు వెంకన్నగారు. తల్లిగారి పేరు రత్నమ్మగారు. లక్ష్మీనరసింహకవిగారిది భీమవరము తాలూకాలోనున్న పీఠవాసము నివాసపాఠము. కవిగారి తండ్రిగారు వెంకన్నగారు తామకజీవితము ప్రకడ పెను. ఆంధ్రమండలమున విశేషకీర్తిగాంచిన శ్రీ పురాణ పండిత మల్లయ్య శాస్త్రిగారు లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి మేనమామ. లక్ష్మీనరసింహకవిగారు చిన్నవాడు పీఠవాసగ్రామములో మొదటి నాలుగు తరగతులు జదివెను. 1882లో విశిష్ట స్కూలు పరీక్షలో కృతార్థులయిరి 1887 సంవత్సరమున బ్రహ్మపరీక్షయందాయన కృతార్థుడయ్యెను కథాకాలలో బ్రహ్మ శాస్త్రపరీక్షకు పట్టపరీక్షకు జరుగవలెనని కుతూహలమునకు మొందుగానుండెనుగాని ప్రధానముగ గణితశాస్త్రమునదభించి తేక పోవుటయు శాస్త్రోపశాస్త్ర మప్పటికే జరించుటయు నాయన నీవంకల్పమునకి ముగియెను.

1882 సంవత్సరము మొదలు 1898 ఆఖరు వరకు శేక్వరపాఠశాలలో ఆంధ్రోపాధ్యాయుడుగా పనిచేసెను.

గ్రంథరచనము

ప్రత్యేకపరీక్షకు జనువుచున్న కాలముననే యాయన తెలుగున కవిత్వముచెప్పవారంభించెను. 1888 సం. 11 యన వీరికి గురువులయిన శేషం వెంకటాచలముగారిని సన్మానించుటకు జరిపినవిశేషములపమానేశమునందు లక్ష్మీనరసింహకవిగారు వారి మిత్రులొప్పవర్తములు జరిపిరి. ఆయనకవిత్వము వెల్లడిపెచ్చుట కదియేమొదలు. కాని లక్ష్మీనరసింహకవిగారిని సంపూర్ణముగ కవిత్వ భోగిజేయించి దిండినది రెండుసంవత్సరములయెడల. ఇందుమొదటిది నాటకకథాభిలాషులకు కీ. శ్రీ. ఇమ్మానేని హనుమంతరావునాయుడుగారు 1899 సంవత్సరమున స్థాపించిన హిందూనాటకసమాజము. రెండవది సుప్రసిద్ధాంధ్రుడగు, దేశభక్తాగ్రేసరులలో వన్నెకెక్కిన న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారిచే 1891 సంవత్సరములో నెలకొల్పబడి కీ. శ్రీ. రావుల వాడర్ కంఠపూర్వ పీఠికలింగకవిచే నతిసమర్థతతో నిర్వహించబడుచున్న "నింతామణి" నునుమాపకగ్రంథ గద్యనాటకములనే ప్రచురించుచు నాయుడుగారిమఠము. ఆంధ్రబ్రాహ్మణమునవలారచనములేని లోటు దీర్చుటలేనని సుబ్బారావు పంతులుగారిది. ఈరెండుసంస్థలే లక్ష్మీనరసింహకవిగారిని విశేషముగ గద్యకవిగ బరిచయింపజేసినది.

పత్రికానిర్వహణము

గ్రంథరచనమునందేగాక పత్రికానిర్వహణమునందుగూడ లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి సుతూహలముండెను. ఈ పత్రికలు గ్రంథపకటనమునకు గూడ నుపకరించుచుండెడివి. సర్వత్ర పత్రికకు పోలవరమురాజుగారితో నుపసంపాదకుడుగా నున్న పూర్వ సాందర్యతిలకయను నవలయు, అభినవభట్టభాగ్యతిపార్యభియమును సంస్కృతిపాటకమున కాంధ్రకరణమును వలచినవి. 1908 సంవత్సరమున జమిందారులకు శ్రీ కందుకూరి వెంకటేశ్వరారామచంద్రరావుగారి సహాయమున నొకముద్రణాలయమునుపాపించి "మనోరమ" యను మాసపత్రికను నెలకొల్పి యందు ప్రవర్తనము దనము మొదలగు గ్రంథములను ప్రకటింపచిరి. 1910 సంవత్సరములో మనోరమనుచాలించి "దేశమాత"యను మాసపత్రికను ప్రకటింపజొచ్చిరి. కృష్ణవేణి, మణిమంజరియను నవలలు దేశమాతలోనితే. 1916 సం. 11 రమున దేశమాతకుదోడు మనోరమకు ప్రసన్నముబోసి కొంతకాలము రెండుపత్రికలను నడిపిరి. చిన్నవిశేషగిరిపీఠ మారము యెబదిగ్రంథములకు లక్ష్మీనరసింహకవిగారు గ్రంథ వీణలో జాలభాగ సూంధ్రముననల గాకగిరి వారిగౌరవప్రేమాతిశయములను బ్రాబ్రముల్లసని. గిరిపాపానిష్ఠమును సుసూయలకు ప్రతులుచెల్లినవి. వసుధలో పాపములకే తెక్కుముద్రణముల నందు

బయె కాక ఇంగ్లీషు, కన్నడము, ఓడ్రభాషలలోనికి బసినర్తనము చేయబోవడి. తెలుగువాఙ్మయమున గద్యకావ్యముల పకృతుగనున్న కాలములో నాబాలోపాలము నాకరించి మనోహరమును నులభ్యతైలోవ్రాసిన లక్ష్మీనరసింహ కవిగారు లాంధ్రసాహిత్యమునకు మహోపకారము చేసెననుట యతిశయోక్తికాదు.

విద్యాభ్యాసము

1899 సంవత్సరములో హిందూలోపల సెకండరీ స్కూలును స్థాపించి తొమ్మిదిసంవత్సరములు దానిసర్వస్వముగ నిర్వహించిరి. 1907 సంవత్సరములో యాపాకళా హితకాశిక్తి స్కూలును స్థాపననామమున ధరించినది 1912 సం. 11 రములో పీఠికలింగ ఉన్నతపాఠశాలగా మారినది.

ప్రజాహిత జీవనము

లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి పురుష వైదికమతకర,లయం దవర్తియున్నట్లు దోచుకు సంఘసంస్కరణమునను, మతసంస్కరణమునను, నిష్కృత్యాత్మకరణ మన్నను పీఠికలిహనము మొదలు. 1895 సం. 11 ర ములో ప్రార్థనసభ జనులో జేరిరి. నిష్కృత్యాత్మక ప్రత్యేక మొకపాఠశాలను 1909 సం. 11 రమున స్థాపించి 18 సం. 11 రములు జరుగవరమునడిపిరి 1921 సం. 11 రములో యాపాకళాలను నిలిపివేసిరి. సంఘసంస్కరణమునదేగాక రాజకీయసమస్యలందు పీఠికలిహనచికలను దేశముమహాజన సభ యందభిమానము గౌరవములను. ఉపన్యాససంగ్రహి పీఠికలిహనమునది. పీఠికలిహనయొక్కయు, జమిందారుల యొక్కయు మన్నలను బడసిరి. పీఠికలిహనరంతము లక్ష్మీకటాక్షమునకుమారులే. కాని సన్నిహితులుగాలేదు. శ్రీరావురము మహారాజుగారు లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి జలగోపిని పర్యాయము జేసిరి. ఇప్పటికి గొన్నిసంవత్సరములకుంకి శ్రీరావు నెలకు 125 రూపాయలనిచ్చి కవిగారిని పోషించుచున్నారు.

11-3-28 తారీఖు ఉత్సవము

నాటిఉత్సవము వేయూరి విశ్వనాథశర్మగారియింట బిందుతో ప్రారంభమయ్యెను. శక్త్యగతిపత్తిచరిత్ర ఉత్సవమునకు పట్టుకొమ్మలకి వేకగ వ్రాయనక్కరలేదు. వృత్తిచరిత్రకవిజీవితపరీక్షమున కార్యదర్శిగారగు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు నాటిమధ్యాహ్నము 8-30 గంటలకు ఆహ్వానభిందు నొసంగిరి. 4-30 గంటలకు భామపలము తీసుబడెను 4-30 గంటలకు గురుమూర్తిగారి యింటివద్దకుండి ఉత్సవము బతులు జేరెను. కవిగారిని శ్రీన్యాసతి సుబ్బారావు పంతులుగారి మోటారులో నెక్కించి భజనమేళములతో పట్టణపీఠులందు పురమందిరమునకు గొనిపోయిరి ఈజీరేగింపు ఉత్సవములో న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారును, కాశీనాథు) నానేశ్వర రావుగారును, డాక్టరు వేయూరి రామకృష్ణారావు, మునగాల రాజుగారు, దివాన్ బహదూరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారును, కందులవీరరాఘవస్వామి యం. యల్. సి గారును, తదితరులును పాల్గొనిరి

సభ 5-30 గంటలకు పురమందిరములో ప్రారంభమయ్యెను. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నానేశ్వర రావుపంతులు గాగద్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులకోరికపైని కార్యదర్శిగారగు గురుమూర్తిగారు వృత్తిచరిత్ర పంపుమువారికి వచ్చిన తిరుగులను ఉత్తరములను చదివి వినిపించిరి. కుంభకోణియనంది మ.రా.రా దేవులపల్లి ఆప్పల నరసింహు ఎం. ఏ. యల్. టి గారును మర రామనందీ వేమవరపు రామదాసుపంతులు, ఆగ్రాటు రంగ నాథ మొదలియారు, డాక్టరు ఆంధ్రు లక్ష్మీతిగాల్లును, బెజవాడ నుండి కట్టించి రామలింగాడే దిగిల్లి శివరావుగారును, పితాపురం మహారాజుగారును, విశాఖపట్టణమునందీ శ్రీ విక్రమదేవర్యగారును, కశీనాథ రామస్వామిగారును, వెంకటపార్వతీశవులును, వైభామునుండి మాడపాటి హనుమంతరావుగారును, తదితరులును కవిగారియొక్క భాషాసేవను సంగ్రహించుచు, సభ జయప్రదముగా జరుగుగాకయని వ్రాసియుండిరి. పిమ్మట కార్యదర్శిగారగు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు వృత్తిచరిత్ర పంపుమువారియొక్క కార్యనివేదికను చదివిరి. పిమ్మట శ్రీమునగాల రాజుగారు ఆంధ్రమహాజనలపక్షమున బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి యభినందనముల నర్పించిరి. పిమ్మట మ.రా.రా. వడ్డాడి సుబ్బానాయ్డుగారును, తదితరులును కవిగారిని స్తుతించుచు పద్యముల చదివిరి. విద్యాక నుబ్బమ్మగారు కొన్ని సంస్కృత శ్లోకములను వ్రాసి చదివిరి. ఈమొకవిగారియొక్క మేనగోడలు. పిమ్మట బుదగకాపురములకు పురాణం నారొక్కగారు నుమారు 45 నిమిషములు కవిగారు ఆంధ్రభాషకు చేసినసేవను సంగ్రహించు ఉపన్యాసించిరి. కీ. శ్రీ. రావుబహదర్ కందుకూరి పీఠికలింగం పంతులుగారును బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవిగారు, తిరుపతివెంకటేశ్వర కవులును నూతన కవిత్రియ మని కొక్కగారు నడిపిరి. పీఠికలింగభావను అన్నిరసములకు శాస్త్రములకు ఉపయోగపడునట్లు చేసినందుకు గొనియాడిరి. భవిష్యిపాటి సత్యవారా యణగారు తరువాత మాట్లాడిరి. కవిగారు వారి ఉత్సాహసంబంధములను బ్రాబ్రముల్లసని. వ్యాజ్యములతో బాంధ్యమును నూనూ నాటగల్గిరియ్యు. నిష్కృత్యంకిజీవితము గలవాడనియ్యె

సర్వత్ర సమరములో బాత్మభివృద్ధికి తోడ్పడి యిట్టి కవిత్వరంగము కామనియున్నారనియు ఉపన్యాసించిరి. తరువాత కవిగారు 10 నిమిషముల పాటు మాటలాడిరి. ఆంత్యోపన్యాసమునగిరి

అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

ఇంక బహుగుతులమాట కొద్దిగా వ్రాసియుగించెదను. కవిగారికి చక్కగా వైంతుచేసిన పదిపంపులములను, ఒక ఆంధ్రమేన చిన్న పెట్టెలో పెట్టి కవిజీవితమువచ్చిరి. మునగాలరాజుగారు రెండుకాశీకళామాలకు లక్ష్మీనరసింహకవిగారికి గౌరవపూర్వకముగ నర్పించిరి. కర్నూలు ఆంధ్రసంఘమువారు కవిగారికి ఒక కందువాడపంటి డాక్టరు నుబ్రహ్మయ్యగారు పట్టాఅంతుల ఖడ్గరూపము, తలగుడ్డను కవిగారికి చదివించిరి. వెంకటపార్వతీశ్వరకవులు కవిగారికి గౌరవపూర్వముగ 118 రూపాయలను త్వరలోపంపుచున్నామని బాబువ్రాసిపంపిరి. ఒక అభిమాని ఒక ఒక ఖడ్గరూపము, కవిగారిభార్యకు ఒక ఖడ్గరూపము చీరను, రవికెను, చదివించెను. ఈ పంపులములను అచ్చువేయించిన ము.రా.రా. శ్రీ రామచంద్ర శేషగిరి రావుగారికి ఒక బంగారుపతకమును, ఒక గెబ్బు పంపులములను కవిజీవితము బహుమతిగానిచ్చిరి. సభ జయప్రదముగ జరుగుటకు పురజనులెల్లరు సర్వవిధముల తోడ్పడిరి.

సర్వరాజకీయ పక్ష

సమావేశ ఫలితము

శ్రీ. మార్చి 18:—శ్రీలోకజీగిన సర్వరాజకీయపక్ష సమావేశమునకు డాక్టరు అన్నాగారు అధ్యక్షతనహించిరి. పద 6 సమావేశము ముగిసినది. అసమావేశ తీర్మానములు వ్యవహారచక్రము ప్రకటితములు చేయబడుచున్నవి. కాని ముందుగా నానుభిప్రాయమును వెల్లడించుటలో సదిరు సమావేశవ్యవహార వివరములను వెల్లడించుట కాగు

ఈసభ మనదేశోద్ధారక శ్రీ పాధాన్యములతో తేలియతే పురము ప్రత్యేక విధిగా రాజకీయమతముల వామకాశి యాసభలో సంప్రదించుటకు చేసిరి. ఇదియే యొక గొప్పవిశేషము. కాంగ్రెసువారును, మిత్రవారును, బాత్మయహోదయలు సమితిసభ్యులు, ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసువారును, ప్రజాహితముసభ ప్రతినిధులు, మద్రాసు భూస్వాములసంఘప్రతినిధులు, హిందూమహాసభాప్రతినిధులు, మస్లింపమితి వారు, సిక్కులకేంద్రసమితివారు, స్వదేశసంస్థా కాశీకుల మహాసభాప్రతినిధులు, కిలాఫతుకేంద్రసమితివారు ఆందరులు కలిసి ఆవ్యోవ్యముగా విషయముల నన్నిటిని చర్చించిరి.

ఈదేశముయొక్క భవిష్యత్కృతిపాలనా విధానము సంపూర్ణ బాధ్యతాయంతమై యుండవలయునని విషయమును అన్ని పక్షములవారును ఆమోదించిరి.

అన్ని పక్షములవారును మనస్ఫూర్తిగా పట్టుదలతో విషయములను చర్చించిరి. వివరములయందు భేదాభిప్రాయము లుండకమానవు. అభిప్రాయములేని దేశమెక్కడ నైనను కలదా?

మన దేశముం దీమధ్యకాలములో మతకలహములు కలవైమయ్యుములు చెలరేగినవి అట్టితిలో యీ పర్యవక్ష సమావేశమునల్ల కలిగిన ఫలితము సమాధానకరమై భవిష్యదభ్యుదయ దాయకమై యున్నది.

మన దేశములోని రాజకీయపక్షములు శేక్వరగానీ యున్నను మన మంగరమును విరిచే కీయులకు వాని సలక్ష్య యోగ్యము. మన బానిసత్వము మనలను వెనుకనుండి తరుముచుండుటవల్ల మనలో మనము కలహించుకొనటం కనకాశీమైదు. మన దేశములో నున్న విభేదములు మరి ఏ యితరదేశములోను లేవు. అనేక మతములు, అనేక జాతులు, అనేక భాషలు—ఇట్టి సందర్భములో మన మందరమును చిరకాలాంగరము కలహించు యుండియు, కొలిచారములలోనే దృఢసంకల్పములయై యావిభముగా ఆన్వోవ్యసంప్రతింపునకు వచ్చుట శుభావహము—ఏదేశమునందు ప్రతికాలములోనే నూతన రాజ్యాంగవిధానము లేర్పడలేదు. మన దేశములో అనేక సంవత్సరముల కాలము పట్టుబడిన యీ పను స్యాపరిష్కారము త్వరలోనే జరుగుచుండుటవల్ల మనము నిగుత్యాపడవలసిన పనిలేదు. ఈ పర్యవక్ష సమావేశములో హాజరైన సభ్యులు కనుబరచిన నిశ్చయమైన దేశభక్తి దృఢసంకల్పము దేశముయొడల తమకుగల బాధ్యతకడుగడు పెంచుకొనవలయున్నవి.

సింధురాష్ట్ర విభజన చేయుటలో గల ఆరేక సందర్భములను బాగుగా విచారించి తేలియతేయుటకై యొక విచారణ సంఘము నియమింపబడెను. పశ్చిమోత్తర పరగణాలను కూర్చియు తెలూచినానమును సూర్యయ చాలాకాలమునుండి యున్న వివాదము పరిష్కారము చేయబడినది.

ఈ పర్యవక్ష సమావేశమువల్ల మనము విజయనాగమును త్రొక్కినాము. ఇదేరీతిగా సమాధానభావముతో మనము ఇకనుండుగూడ నిరంతరము కృషిచేసియెల్ల సంకల్ప సఫలమునొందిము. దేశస్వామిగర్వమును సంపాదించి గలము.

(శ్రీ శ్రీ)

భారతశాసనసభ

అధికారతీర్థ ప్రతిపాదన లన్నియు ఆమోదింపబడుట

నైమనుగ్రాంటు నిరాకరింపబడుట-ఇండియామంత్రికి రూ 1 గ్రాంటు

డిల్లీ, మార్చి 12:—భారత శాసనసభయందు శేర్షా కపారి పూర్తిగా నింపబడినది. ఈసారి నైమనుకమిషను ఖర్చు సమగ్రముగా యంత్రాపణచేయఁజేయఁబడినది. 120 మందిసభ్యులు వచ్చియుండిరి. సంతకపుగాదు నూతన సభ్యులు, రెండు ప్రతిపాదనలు వ్రాయఁబడినవి.

మిషనరీయను గ్రాంటునందు సయమును ఖర్చులకుగా నున్న రూ 2,40,000 తీ వేయవలెనని పండిత మెంతిలాలు నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిరి. వారు లేమిసటికి సభలోపలపురు వాన్సెన్స్ లతో వాదన ప్రారంభించిరి.

పండిత నెహ్రూగారు

సభవారు కమిషనును ప్రతిపాదనలుగ ఓటచేసినవిధమున యాఖర్చున కంగీకరింపరదు, ఒకసారి సభవారు తీర్మానించిన పిదప ఆతీర్మానము ఆమలుజరిపి సభవారి గౌరవమును కాపాడుటకై బహిష్కారమునకు ప్రతిపాదనలుగ ఓటచేసినవారు గూడ యాఖర్చు నిరాకరింపవలసి యుండును. రాజ్యాంగ విధానమును బలపరచువారు యాప్రతిపాదనకు బలపరచుటయే వారి విధి. పార్లమెంటువారి కిష్టమును యాకమిషనును పార్లమెంటు పాపించుకొనవలెను యిండియాపై విధులరాదు. కమిషను నియమకమను సభవారికికరింది ఉపసంఘమును నియమించి యున్నచో ఖర్చులనుగూర్చి అడిగినను కొంతసబుగ నుండును అనిచెప్పి యావిషయమును కమిషనుయొక్క ఉచితమునెత్తము అగూర్చి చర్చింపవచ్చునని యని నెహ్రూగారు అభ్యర్థనడిగిరి.

ఎవ్వరుగూడ కమిషను మోగత ఆయోగ్యతల గూర్చి చర్చించుట యిదివరకు గావించిన తీర్మానముపై విమర్శించుట జేయరాదని అభ్యర్థనడతెను. అంతట పండిత నెహ్రూగారు ఎల్లరు లేక ప్రతిపాదన బలపరచవలెనని గోరుచు నుగించిరి.

క్రీతానగారు యుక్త చెప్పెను పండిత నెహ్రూగారు యనుకనేల సాజేయనని గోరుచున్నట్లుననిరి. పార్లమెంటువారి జ్యోతిషములేనిది ఏవని జగదు గాన వారు నియమించిన స. ఘనమును భవనముయము చేయవలెనని కోరిరి. ఇప్పుడీ ద్రవ్యము నిరాకరించినచో నేమిచేయవలెనని ప్రశ్నించిరి.

జిన్నా గారు:—చారిన నడిచేయెడు (సభ్యు)

సర్ వా. విల్సనుగారు:—అందుకు గూడ డబ్బు కావలెను (తిరిగి నవ్వె)

కాంగ్రెసు సభ్యులుగూడ కొన్ని వారములవరకి సమావేశమై యెట్టి నిర్ణయమునకు (రాజ్యాంగవిధానము విషయమున) రాలేదుకాదు గావున యెట్టి పరిస్థితులలో మనకు ప్రసాదించబడిన యీ వార్త మెట్టి సభ్యులవారి విచారణయే గత్యం లేరమని క్రీతానగారు బోధించిరి.

పండిత ముఖ్యుగారు క్రీతానగారు కాంగ్రెసు సంఘమును పోషణచేయుటగూర్చి జవాబు చెప్పిరి. స్వామ్యులకి కమిషనువారు విచారించి రాజ్యాంగవిధానము తయారజేయుటకు రెండేండ్లు గడువొసంగినపుడు ఎట్టి సెక్రటేరియలు కార్యాలయముల సహాయములేనిది, ముప్పయికోట్ల ప్రజల కణగద్యా ముగిసెల పరిపాలనావిధానమును కాంగ్రెసు నాయకులు కొలది వారములలో తయారుచేయవలెనని పోషణగ పలుకుట న్యాయము. మేము చీకటిలో దేవులందున్నను మాకు విడుదమైన మనస్సుగలవారమునటచే అన్నియు గాంచగలము. దేశసంతోషము విశ్వకంఠముగ కమిషను విధుని పూరించెను. ఎవలీనా రక్షకసంఖ్య ఓట్లతో బహిష్కారము నిశ్చయించిరి. ఎక్కడో నోకచోట వారికి స్వాగతప్రత్యే పంపియింపబడుచును. కాని కమిషను అనంగీకృతమున డబ్బులకు నల్లజండాలే తారాగ్రహము. కావున భారతీయులెవ్వరను యా ఖర్చున కంగీకరింపరాదనిరి.

ప్రజల ప్రేమము నాలోచించి వారితో సంప్రదించి నిర్ణయించవలెనని హామీమంబురు దలిపియుండెను. ప్రజాప్రతినిధులే యీ సభయందు గలరు. వారు బహిష్కారము తీర్మానింపిరి. కావున గ్రాంటును గూడ నిరాకరింపవలెనని ఎం. కె. ఆచార్యుగారు నడిపిరి.

జిన్నా గారు

జిన్నా గారు యీ గ్రాంటును నిరాకరించుట యుక్తమనిరి. ప్రజాప్రతినిధులు సులభమనెదే కమిషను నియమించుకొనుటవలన దాని నిరాకరింపవలెనెదే అదివరకు సహాయము తీర్చుదలచినవారు గూడ యిప్పుడు బహిష్కారమునందు చేరుచున్నారని క్రీతానగారు ప్రజలగుర్చి చెప్పుచున్నారు. ఎవరో కొద్దిమంది హామీమంబురులకే తగ్గినవారందరు బహిష్కారముననే గోరుచున్నారని ఆ ప్రజలతో కోరినచో మొన్న రాళ్ల రాళ్లతోనీ కుపాకులచే తాల్చబడిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు ఎవరిదోషము?

జిన్నా గారు:—మిదోష మే. భారతీయుల కిష్టములేని కమిషనును బలపరచుక అంగీకరింపగోరుటచే నట్లు జరిగెను.

(అధికారతీర్థల వార్త ధ్వని)

కమిషనువారు ప్రారంభ విచారణ జేయుచున్నారనిరి. అయితే పోలీసుగార్లు సంరక్షణక్రింద సి. వి. డి వారి సహాయమున 144 సెక్షన్లు ప్రయోగించి సంచారము జేయుచున్నారు. భారతదేశ రాజ్యాంగవిధానము గూర్చి విచారించుట కిదియే మార్గమా? స్వరాజ్యవాదలను మించిన స్వరాజ్యాభిమానిని చెప్పుకొని సర్ బ్రాకెటుగారు మొన్నటిదినము కోపముతో సభ విడచిపోయినవారు యీ గ్రాంటు నెట్లు ఎసంబ్లియెందుట నుంచికో ఆశ్చర్యమనుచున్నది అని జెప్పిరి.

మన్ని ఈశ్వరశ్రేణుగారు మాట్లాడును పండిత ముఖ్య జిన్నావంటి నాయకులే యుద్ధవిచారణ సభయందు ప్రభుత్వమువారికి సహాయము జేసిరని హామీమంబురుగారు వరుసరాదు. ప్రజలకత్తుమని వాదించుట సంభవము. ప్రజానాయకుల సహాయమే ప్రభుత్వమువారికి కావలసియుండుననిరి.

గ్రాంటు నిరాకరింపబడుట

నైమను కమిషను గ్రాంటు నిరాకరింపవలెనను ప్రతిపాదన 66-58 ఓట్లతో వందేయతరం కేకలు చెలరేగుమండ ఆమోదింపబడినది.

అంతర్జాతీయసభా ప్రాతినిధ్యము

ఎఫ్. ఎం. జోషిగారు మిషనరీయను గ్రాంటులో రూ 100 తగ్గించవలెనని ప్రతిపాదించుచు అంతర్జాతీయసభలకు ప్రతినిధుల పంపు నిధానమును విమర్శించిరి. ప్రతి ప్రతినిధికి సహదాదు లాంఛనము, లేవన్నచో వారు అంతపని జూచుకొనట కష్టమనిరి.

జి. డి. బిర్లాగారు ప్రతిపాదన బలపరచుచు తాను జిన్నావారితోయిన సంధర్భముల నెరింగించిరి. అన్ని దేశముల ప్రతినిధులకు సహదాదులని ప్రత్యేకముగ గలరు. జాపాను మండి 28 గురు సహదాదులు వచ్చియుండిరి. ఇండియా ప్రతినిధి దినముసమానము పనిజేయవలసియుండుటచే మేమని సరిగా చేయలేకపోయెను అని జెప్పిరి.

ఎస్. ఎఫ్. హాజిగారు పూర్తిగా భారతీయులనే ప్రతినిధులుగ పంపవలెననిరి.

సర్ భువేంద్రనాథు మిత్రగారు బదులుజెప్పుచు సలహా దారులను పంపవలెనని బిర్లాగారిని నిశ్చయించిన సంఘము లేవియు కోరియుండలేదనిరి. పూర్తిగా భారతీయులనే ప్రతినిధులుగ పంపుట ప్రేమసమ్రము కాదనిరి. యూరోపియను అధికారులు ఎక్కువ అనుభవముగలవారుండగా ఇతరులను బంపుట నష్టదాహకమనిరి.

నిరుడు బిర్లాగారిని వంపినపుడు సలహాదా నుండవలెనని కలకత్తా వాణిజ్యసంఘమువారు నూచించిరి. మిత్రగారిమాట అసత్యమని సర్ పురుషోత్తమదాసు భామకదాసుగారు జెప్పిరి. అంతర్జాతీయ సభయందు సమావేశమగు విదేశీయులు భారతీయులనే చివగోరెదరు. అట్టియెడ యూరోపియనులను భారతీయులుగ పంపుట వింతగ నున్నదని లాలా లజపతిరాయ గారు దెలిపిరి.

ప్రతిపాదన 78 అనుకూలురు 47 గురు ప్రతికూలురతో ఆమోదింపబడినది.

భారతీయ ప్రతినిధులకు భారతీయుడే నాయకుడుగ నుండవలెనని నూచించుచు జోషిగారు హామీమంబురు ప్రతిపాదించిరి.

భారతీయ ప్రతినిధులుగ ఇండియాఖర్చుతో బోయిన సభ్యులు ఇండియాను నిండించుటగూడ గలదు. భారతీయ నాయకులు నల్లనుదువాడుక నిరికించువారు కారనిగూడ దెప్పిరి. ఇట్టి ఆసందర్భముల తొలగించవలెనని దొరస్వామి ఆయ్యంగారు నడిపిరి. లాలా లజపతిరాయగారు గూడ బలపరచిరి. ప్రస్తుత యేర్పాటు సామోదింపచున్నట్లు కానియవారు తీర్మానించి నటులు గ్రహణగారు దెలిపిరి. ప్రతిపాదన 76-45 ఓట్లతో గలిచెను.

ఇండియామంత్రి ఖర్చు రూ 1 తగ్గించబడుట

భవనాంతరము సభాసమావేశము కాగానే ఇంగ్లాండులో స్టేటు సెక్రటరీగారి కగుఖర్చుల గ్రాంటునందు రెండు కోట్లవేల చర్చజరిగెను. కె. సి. రాయ, ఎం. కె. ఆచార్య గార్లు యీ కోట్లను ప్రతిపాదించిరి.

18 లక్షల కోట్ల ప్రతిపాదనమును గూర్చి డిల్లీలో సెక్రటరీ కార్యాలయమునందలి భోగము జేపియో వాసిరి.

ఆచార్యగారు ఇండియాకార్యాలయము ఇండియా అభివృద్ధిని నిరోధించుటకే యున్నదనిరి.

ఈ ప్రవృత్తి స్టేటు సెక్రటరీగారికొర కడుగలేదనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఇంగ్లాండులోగల ఏజన్సీకు గు ఖర్చులనిమిత్త మడుచున్నామని సర్ బేసిలబ్లాకెటుగా నడిపిరి. ఇండియాప్రభుత్వపు ఏజంటుగా యితర సలహారాజ్యములకున్న స్టే ఇండియా తరపున ఒక హైకమిషనరు ఇంగ్లాండులోనుండగా తిరిగి రెండవ ఏజెంటుకున సర్ భామరానుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు ఇండియామంత్రి కార్యాలయమునకు గానున్న రూ 1848000 గ్రాంటు రూ 1-కి తగ్గించవలెనని ప్రతిపాదించుచు ఇండియామంత్రిగారి కార్యాలయము వారే మేయో కన్వలంటివారికి ప్రాత్యహ మొసంగి ఇండియాను అణచివేయ జూచుచున్నారనిరి. ఈ కోత సంగీకరించి నచో మంత్రిగా రేపని జేయలేకపోదురు! ఎసంబ్లి వారు అన్నివిషయములను చులకనగ జూడరాదని బ్రాకెటుగారు నడిపిరి.

ఆచార్యగారి ప్రతిపాదన 66-58 ఓట్లతో సెగ్గెను. ఇండియా మంత్రిగారి కార్యాలయపు ఖర్చులు ఎసంబ్లి వారిచే రూ 1-కి తగ్గించబడినపుడు వార్త ధ్వనులు చెలరేగెను.

రివెన్యూబోర్డుకోత అంగీకరింపబడుట

కేంద్ర రివెన్యూబోర్డు గ్రాంటునందు కోతప్రతిపాదించుచు ఆర్థిక మూలగారు పన్నులు వసూలుచేయుపద్ధతిని విమర్శించిరి. అతలు ఒక్కతీతిగ లేదనిరి. సర్ బ్రాకెటుగారివిషయము సంగీకరించుచు మూడుసాలుగు లక్షలమందివద్ద వసూలుజేయ వలసివచ్చినపుడు యిబ్బందలండ్లకు మానవనిరి. రివెన్యూబోర్డు వారు క్రమగ విచారించుచున్నారని జెప్పిరి.

అందుచే మూడుగారు ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొన గోరిగాని సభవారు సమితి నొసంగలేదు ప్రతిపాదన ఓటుకు బెట్టగ 51 అనుకూలురు 41 మంది ప్రతికూలురతో అంగీకరించబడినది. ఆర్థిక మూలగారు శ్రీనివాసయ్యంగారితో గలసి అనుకూలర పక్షమున నిలచియుండగా కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రశంసించిరి. అధికారకేర యూరోపియనులు ఓటుజేయులేరు

రివెన్యూబోర్డునందు బర్సావారికి ఉన్నతోద్యోగముల నొసంగలేదని ఆక్షేపించుటకుగాను బోక్సిగారు యీకోత ప్రతిపాదించిరి. అర్జును వచ్చినపుడు వారిని నిరాకరింపమని బ్రాకెటుగారు జెప్పిరి. ప్రతిపాదన ఓటిపోయెను. కేంద్ర రివెన్యూబోర్డు డిమాండు ఆమోదింపబడిన పిదప సభ ముగిసెను.

నెహ్రూగారి ప్రతిపాదనపై ఓట్లవివరము

డిల్లీ, మార్చి 12:—నైమను కమిషను గ్రాంటు నిరాకరింపవలెనను పండిత నెహ్రూగారి ప్రతిపాదనకు ప్రతికూలు ముగ ప్రభుత్వ సభ్యులు 28 గురు గా కయీ దిగువ 88 గురు సభ్యులు ప్రతికూలుముగ ఓటుజేసిరి.

అబ్దులహాజీ, ఖాసీము అబ్దు డారు, కొకి, చఖను, సైక్సు మహమ్మదు రఫీకు, డా॥ మర్సూద్, గజ్జి, మహమ్మదు ఇస్మీలు ఖాను, అన్వరు లాజిము, మూరు, సర్ డార్శిలిండ్సె, కర్నల్ క్రాఫర్డు, టరీటు భూషనురాయ, సర్ జాల్మీకరాభిఖాను, మ. మనవాజు హుస్సేను, సారాజు, బక్ష్షు ము నవాజు ఖాను, ఆర్. ప్రసాదుకొంగ, లాంబు, సర్ బోమాంజదలాలు, కిక్కాప్రేమచంద్రు, ఎస్. సి. ముఖర్జీ, యామీనుఖాను, జవహర్సింగు, కాబూలు కింగ, ఆప్రభుజ్జీ, అహమ్మదు, సర్ అబ్దులుఖయాము, సర్ నాల్లరునిల్సన్, జి. సి. చాల్డీ, ఎం. సి. రాజా కర్నల్ గిడ్డి.

ఈదిగువ 88 గురు అనుకూలుముగ ఓటుజేసిరి:—శ్రీనివాసయ్యంగారు, బోగయ్య, ప్రకాశం, నాయుడు, దొరస్వామి ఆయ్యంగారు, సర్వోత్తమరావు, విద్యాసాగరపాండ్య, జయకరు, జ. మెహతా, ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా, శేల్కార్లు, హజీ, బేస్, జిన్నా, అబ్దులహాజీ, సర్ పురుషోత్తమదాసు, ఎం. సి. చందరు, టి. సి. గోస్వామి, అనుగ వాధదత్తు, కె. సి. నియోగి, మిత్ర, లాహిరి, చౌదరి, మోతీలాలు నెహ్రూ, రంగయ్యరు, మంజు, ములవాన్, డిర్ల, ఈశ్వర శేరణు, రణంజయకొంగ, పేర్వాణి, ఇస్మీలుఖాను, మహమ్మదు యాకూబు, యూసఫ్ ఇమాము, కిద్దాయి, భామరాను, బార్గవు, లజపతిరాయ, సముల్లాలు, గజ్జుఫరాలిఖాను, కర్తరుకొంగు గులాబుకొంగు, సారాయుగ ప్రసాదుకొంగు, గయక్ర దుకొంగు సీలకంఠదాసు, బి. దాసు, రాజీవరంజనప్రసాదు, సిద్ధా సిద్ధేశ్వర ప్రసాదుసిద్ధా, గంగానందసిద్ధా, రామసారాయుగసింగు, సర్ రాజు హుస్సేనుఖాను, బాదజూమాను మహమ్మదుమఫీ, డా॥ మూంజి ద్వారకప్రసాదుమిస్రా, సిద్దికు పూకను, శ్రీచంద్రదత్తు, మాటిచాదరి, బోక్సి రంబిహరిలాలు, హరివిలానుక్రాద్దా, ఆసి, జోషిగారు. (అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

ప్రజాపక్ష విజయము

లాహోరు, మార్చి 12:—సీమ పంజాబు శాసనసభలో ప్రభుత్వమునకు రెండవ పర్యవేక్షణము కల్గెను. డి. కె. శాస్త్రి రాజకీయమై డిలను మధ్యాహ్నం పూర్తివలెనని కోరుచు జెయిల్ నిర్వాహణసభ్యులకు ప్రధుల్లో నొక ముసవాయిపు కోర్కా నొట్టు లెక్కింప నవసరములేక ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

తారకశివరము

కాశీక్షేత్రమున జరుగుట

కృష్ణాజీగారి దివ్యోపదేశము
(ప్రకీయవిలేఖరి)

గత నెల మొదటివారమున కాశీక్షేత్రమున సమావేశమైన ఆఖిల భారత తాం సంఘ అత్యంత జనుబ్రహ్మగా జరిగినదని ప్రాయటకు సంజీవనమున్ను. భారతదేశమునందలి అన్ని ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులు పెక్కుమంది విచ్చేసి, సభా కార్యమున పాల్గొని యుండిరి.

ఇతర పథకములు ఈవిధమున, చాలవృత్తాంతము గలదు. ఇతర పథకములవలె ప్రతినిధులు ఎప్పుడో ఒకసారి సమావేశమగుచు ఏదోకొన్ని తీర్మానములు చేసికొనుచు, ఎవరో కొందరు నాయకులిచ్చిన యాజ్ఞానులను బట్టి అనుసరించుచు, తమదోషము తామువెల్లించుకొనక, ప్రతినిధులందఱు ఒక కుటుంబములలో వలె వారము దినములు కలిసి మిలిసి, శివరత్నమును గలపై కృతార్థత గాంచుట కెంతయు ఆవేశముండినది. ప్రతినిధుల శివరత్నములు బయలుపడే సేర్పరచి, ఆయాసంఘమువారు పథకము జనుబ్రహ్మగా జరుపుటకు చేసిన ఏర్పాటులు వర్ణనాతీతము.

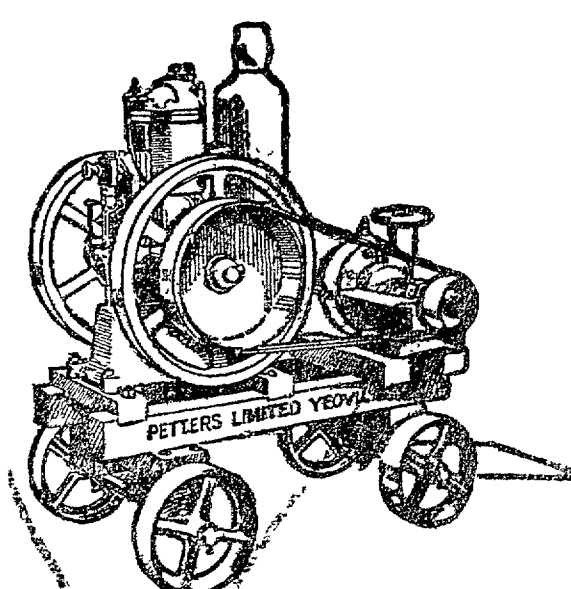
శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు ఈ మహాసమావేశమునకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆమహిమ వాని ప్రతినిధులతో కలిసిమిలిసి లోకకల్యాణమునకుగాను అందరిలోను కలుగజేసిన యాత్మాసాము వర్ణనాతీతము. అన్నిటికన్నను వాడు, ప్రతి దినము నాయంకాలమున ఇచ్చిన గ-భీరోపాధ్యక్షముల కెల్లయు పారచిహ్న జాలరు. జీవితధర్మ మెట్టిది? చానిది ఏదీతిది గ్రహించుట? అటుల గ్రహించిన నున జీవితమానగలుగు మాన్యుటెట్టిది? అను విషయములను గురించి వాయచెప్పిన విషయములను ఎన్నటికిని మనము మరచుకొనము. ఇట్టిక్లిష్టపరిస్థితు లన్నియు పరిష్కరింపజడి లోకము కాలభ్రాతృయమునై వర్ధిల్లవలయునన్ను, ప్రతి జీవుడును తన నిజతత్వమును గ్రహించవలయును. దీనిని గ్రహించినందులకునే మనము దుర్బు జీవితముగడపును, ఆ కాశీక్షేత్రముమై మన దివ్యశక్తులన్నిటిని నాశన మొనర్చుచున్నాము. ఈ మన ఆడంబరజీవితములో దుర్బు గ్రహణతత్వముతో ఎంతకాలముందును? అంతయు కష్టపరంపరలు పొన్న గుమ్మరవి. కాంతినినుమాట లేదు. ఇక కాలము వ్యర్థముచేసిన లాభములేదు. మననిజతత్వమును గ్రహించవలయును. ఎప్పుడు మన యీ నిజతత్వముగొనుమో అప్పుడే మన జీవితమున అద్భుతముగు మాన్యు ప్రారంభముకాగలదు. అప్పుడే భగవద్దీపము అందరిలోనే గాంచగలుగుదుము. అప్పుడే అందరిని మన సోదరులగ భావించి సమస్త ప్రాణులకు సేవచేయుటకు మనశక్తిసంపదలను సమర్పించగలము. అప్పుడే మన దుర్బుధిమానములు నాశనమగును. మనలోగల ఈ ద్విర్యా భావములు పటాపంచలమగును. అంతియేల సేపి మనల క్షిపారించియున్న స్వాధ్యాయ, దంభము మొదలగు విషవాయువులన్నియు దివ్యజ్యోతి మంటుచే దగ్ధమగును అప్పుడే మనము ఈశ్వరునిలోని లగ్నముకాగలము ఈశ్వరసంకల్పమును గ్రహించి, దానిని కార్యరూపమున నున పర్యవస్థమును ఈశ్వరార్పితము చేయగలము ఇదియే నేనాచార్యము. దీనికొక మనము జన్మించితిమి. దీనిగ్రహించి యున సర్వస్వమును ఈశ్వరార్పితము చేయుటకే మన జీవితకావ్యము నడువవలయును.

ఈ ధర్మచార్యమును బోధించుటకే పూర్వము బుద్ధిగ వాసులు కాశీక్షేత్రమున నే ముట్టమొదలుప్రారంభించిరి. ఆధర్మరహస్యమును భారతీయులకు ప్రకటించి వానినినందరిని కార్యోత్సాహము చేయుటకు ఆసగరముననే శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు తేటతెల్లముగ తెలుపుట మన అవ్యక్తమున చెప్పవచ్చును. ఇకవారి కార్యభాగమును గానవచ్చునది వారధర్మము గలదు? మన ఆచార్యుల యీ ఆధర్మమును ఎవరు కొనిన గలము?

అనితి సంబంధముగాదు సయితము ఎవరేశ్వరునిలో కాశీలో నున్న అన్ని దినములలో పాల్గొని యెన్నియొకప్పునివిషయములను ప్రతినిధులు సువినియోగింపిరి. కృష్ణాజీగారు ఈధర్మసాధనకు ఏ రీతిని ప్రారంభించినదియు, ఈసందర్భమున వారిజీవితమున ప్రారంభమునుండి జరుగుచుండిన అద్భుతమాన్యులను గురించియు వసంతాదేవిగారు సభికులకు తెలియబరచిరి.

ప్రతిదిన ముదతమునకు జరుగుచుండే బహిరంగ సభలలో సభికులు కృష్ణాజీగారిని ఆశీకవిషయములను గురించి ప్రశ్నల నడుగుచుండెడివారు. వానికి వారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములను వినియేతీగనలయును. వీనివలన శ్రీ కృష్ణాజీగారు అందరిధర్మసందేహములను నివారణచేసి, అందరిని ఆనందములు గలదేయుటకు చూసిన యాత్మాసాతను చూచియేతీగనలయును.

రాజోత్సవసందర్భమున కథలను దక్షిణ ప్రాంతవాసుల సౌకర్యమునకు మానసపల్లయందొకటియు మరొకటి కాశీలో జరుగును.

వెటర్న సకలవిధముల
జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, వివిధగా స్టాకులోనుంచి, తేలికైనవి, చులకనగా తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములతో అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

పెటర్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెట్టుపనిచేయుటను కూడ చూడవచ్చును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

శ్రద్ధానందోపదేశములు

అనువాదకుడు సీతాపతిశర్మ-గుంటూరు

విద్యార్థులు బ్రహ్మచారు లెట్లగుదుర?

బ్రహ్మచర్యోపదేశా రాజారాధ్యంబితము—అధర్మ

బ్రహ్మచర్య వ్రతమునవలించినరాజే రాజ్యరక్షణ చేయటకు సహకారముగా కాని భోగియై ఆనందమిగానున్నవాడెన్ను రాజ్యరక్షణ చేయజాలడు.

బ్రహ్మచర్యశ్రమము మనస్సు, ఇంద్రియములు, శరీరము మున్నగువాని ధృఢపరచుకొనుట కనునకుకాలము. అప్పుడప్పుడు మానవుడు అజ్ఞానముచే తనశరీరసౌఖ్యమును వ్యర్థపరచుకొనుటే సుఖముగా దలపోయుచున్నాడు. అదిచాలతప్పు ఈశ్రమము సర్వకర్మాభివృద్ధి కాలవాలమైనదిగా నాగినకొల్పి వునట్టిది కాదు. కావుననే బ్రహ్మచర్యవ్రతీయముమను పరిపాలింపనివాడును, విద్యార్థులును అత్యల్పకాలములో మరణించుచున్నార. అవ్రతమును చక్కగా పరిపాలించుచున్న వారు చిరింజీవులుగాదృఢగాత్రులుగా నుండుదురు. నేడుమనదేశములో ప్రబలుచున్న నవయువకుల ఆకాలమత్సువులకు కారణము వారు బ్రహ్మచర్యమును చెవులతోనైన వినుకుండనుండుటే కాని నేరుకాదననది నిస్సంశయము. మనము జన్మమెత్తినది కడుపారతి నులకేయనికూడ వారు తలచుచుండురు. కాని మానవుడు కేవలము తిండికొరకే బ్రతుకకూడదను సత్యమును మరచుచున్నాడు. అయితే జీవించుటకొరకును, జీవనశక్తిని నిభివృద్ధిపరచుకొనుటకు నితరులుగా తగినంతమాత్రమే భుజింపవలయును. నిర్మలాంతఃకరణము తనస్యాధీనములో లేనిది ఎంతటి మహోత్సాహకార్యములొనర్చు దలపెట్టినను వానిఫలితమును మానవుడెన్నడు పొందజాలడు. కావున ప్రతికార్యమును, ధర్మమును పరమధాంతఃకరణముతోనే చేయవలయును. అట్టి ప్రేమయే నిజమగుప్రేమ. బహువిధభావనలందు వ్యాపనగల మనస్సుతో చేసి

నప్రేమ అతుర పడెడు ప్రభువు శుభముల కెంతికిని వివాహకారణముగా జరిగినవిండును. పరిశుద్ధాంతఃకరణముతో ప్రేమించినవాడో స్వయముగా లాను కృతార్థుడగుటకాక ఇతరులకు కూడ కృతార్థులజేయును. చాలమంది బూతుమాటలుగల హాస్యముతో ఇతరులకు సంతోషపెట్టజూతురు. కాని ఇంద్రేయమాత్రము వారికి ఫలితములభింపదు. అత్యల్పములు విన్నవించునేపటికే వారిహృదయములందు నైకత్వము సంభవించును. కాన మనస్సు అత్యశరీరమలవార్పల్లవమును తొలగించుకొనుటకు మన మీ క్రిందినియములు పాటించవలయును. (౧) ప్రకృతినియములు ననుసరించి జీవితమును గడుపవలయును. (౨) మనస్సు అత్యశరీరములకు టంతఃశ్రువులగు శ్రోత్ర, లోభ, మోహముల జయింపవలయును. ఆభిమానోది విమగురు శత్రుల మూలకారణము కామము. మన పుక్కిటిపురాణములలోనికథలందును సర్వావధములకు మూలమీ కామమునయే చెప్పియుండెను. ఆకామమును అణచివేయుటకు దేవతలందఱు ప్రయత్నించిరి. ఇంద్రుడు తనశత్రువు నొడించుటకు వివామముతే ఈకామని సహాయము పొందెను. కావున మానవస్వభావముందు కామోత్తేజము కలిగినపుడు దానిని సద్విచారాన్నిలో దగ్ధము చేయవలయును. కళోపవిషమిత్తునందును ఇదేవ్రాసిన యుండెను “విద్యాభివృద్ధి వాచికేత సంమక్ష్మే నత్యా కామాః ఎహవోలోలు పంతః” విద్యాభ్యాసమందు విలీనమైన వాచికేతుని కామముఎంతమాత్రములో బరచుకొనలేదు. మానవుడుకొను వాసనల ద్వారా పరాత్పరసిల్లలభించిన జనశక్తి సగభిరేషునర్చుచున్నాడు. అమహానీయుని జనశక్తి అన్నిటికన్ను పసిత్రమయినందున చానిని మనమెన్నడు అపవిత్రముచేయ లెలచరాదు మనము సంధ్యావందనములో “జనంపునామభ్యామే” మంత్రములను జననశక్తి పరిరక్షకై ప్రార్థించుచున్నాము. ఆచార్యుడు బ్రహ్మచారి మనస్సు అత్యశరీరములను దృఢపరచవలయును. విద్యాభ్యాసమును కామమనుమలుగనే ఈదృఢత్వము లభించును. (పశేషము)

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహ కవి

[నవదేవ సూర్య పకాణి రావుగారు]

తీయదనములు తీగవారగ
తేటదనుగు పాటబాడి
తెనుగుదల్లికి తేజముసగిన
నవ్యపూరుపుడే !
లలితవాసన లాలయుమందగ
నలపుకొనము పాటకొరకొ
త్రుతుకుగడపే కవిమూడుల
రామచంద్రుడే !
తేనెమాధురి శిష్యుకొనునా
తూవులెల్ల ప్రాద్దువుచ్చి
భావనీల పరువు తెల్లిన
భావనానియే !
తేజముడిగిన దేశవరితలు
ఇష్టలేఖల ప్రియ కేందగ
కేసరిన చివురుమాటల
కలిత లల్లివాడే !

నవరసములు కాటరాదగ
పాటబాడెను పరిభ్రష్టమై
నవ్యునిగా గానానాదమున
మూగ యెనుగా !
అవ్యునికాంతుల నందగింపుమ
పరులందరిన వెయియమమం
గయనికెను లలిత రాతెను
కాలగర్భమునన్.
అవ్యునియము నతులభాగ్యము
అత్యున్నతల నమలరాగము
కురిసిపోయిన మొరసిపోవుట
అది యెందుకో.
పరమమందే పరిపుణివో
విరిసిపోయే చంద్రలేఖవో
విసలభావి మిన్నముట్టె శ్లో
త్పత్తి కాంతిచ్చుటో.
విశ్వవైదికు విశ్వకర్తగాను
పూరికొనెను పుణ్యశీతము
కవివర్యుని కలితగానము
కలసి పడియించెన్.
దేశభాషల ననుగు తెప్పని
కోటిగొంతుల పాటబాడిన
అంద్రకుమారు చాదల కునును
నృపులు నరియినే!

అ మ్మ మాలి క

- 1. పరావరాధ్యం జగతాంతరం యతః
కొలదియాలిం ప్రపద యస్య
పర్యే ద్వరస్యైవ సుతాత్మదేవ
వ్యాప్త్యుదయే వపరాత్మరణ్యం
సహజకార్యం పరాధాతిం
ప్రపదమితే కిలవాసుకీ శ్రే
దర్శకత్వాది మహాభావై
వామోనాత్వాం వియమేన తుష్టాః
వన్యైర్భూతాది కశీర్వాస్తు
శ్రీనివాసాపు కిల మత్తకావ్యైః
యశ్చనులేమాన మతితమేనాం
మహావైద్యర్యకాపపంచైః
అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
2. వ్యాధిగ్రాతా పరపాపకర్తా
గ్నాద్యభిహా హస్యరసప్రభావా
వామోనాత్వాం వియమేన తుష్టాః
వన్యైర్భూతాది కశీర్వాస్తు
శ్రీనివాసాపు కిల మత్తకావ్యైః
యశ్చనులేమాన మతితమేనాం
మహావైద్యర్యకాపపంచైః
అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
3. అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
4. అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
5. అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
6. అపక ప్రకరి వరముఖ్య మహాభావాః
నిర్మాతనిర్ణయ పరావృత్తిభిః స్యుక్తియైః
అత్యంత మేన కలుషకృతగర్భకాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః

అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః
అపకీర్తనవర్త కభిషిపదమోనేతాః

వప్తిపూర్తి మహాప్రశంస
" బలిమి చెలెనులకర జనునాలు; నలునది
తదిర్వర్తములకర దనవిమర్శు;
" గాంధీకి కిం గలగు మరలక దొల్లిటి " వని
వప్తిపూర్తి మామ జరుపుకొందు."

[ప్రకృతి ప్రకరణము, ఎనురాచాటు ప్రబంధము]
శ్రీమన్మన్మయ రాజ్యహేంద్రమున వేసెన్ బంచమా
మూయ స! స్వామంపుంగుతిమొల్ల తెల్లరకు శే-వా-డ
య్యె వెయ్యెందు; గో! కామహత్యమొ ధూమిసారము,
యజన్ దివ్యోక్షమాలాన, నె! రేమిలేకయె ప్రహరద్ర
పములై యల్లై ఫలమం గృతుల్.
ఉ. వాదులు, వీరవాచనమవర్తల బల్లిరి మన్ ప్రబోధమం
ప్రోదము నాటకద్యితయ ముప్పలిం, సుతారతవ్యసం
వేదులు, రాజ్యహేంద్రపుంగుతితయమం; దాదిలాదికా
ద్యాదులు, రాదికాదు, లటవాదులసాదులునేడుపల్ల-పుల్
ఉ. రాజమహేంద్రపట్టావరణం తెలుగున వాని నన్నభ
ట్టాజయభవ్యకావ్య మను నత్తిరువోసినబుడి నూ, కపి
ద్భావజితవిద్యుత్కాగృతిపరంపరగ మృతి, వప్తిపూర్తియన్
వ్యాజమునన్ బయల్యెడలుసాపులు దానవ్యసింహపత్నికుల్
ఉ. కాలగతిం గ్రమంబుగను గాలిని గీలిని ధూలిగా కయె
కాల్లమునిల్ల, బామపకకాముగా, బురవాసులైన స
చ్చీరుక చిల్లము ర్తి నరసింహకృతుల్ బహునంపుటా మే
దొలిపి వప్తిపూర్తికి వచ్చిడి, రాతని సత్కరింపఁగాన్
గుంపుగదొక్కెడం గొడుగుగూతులుపల్లరుగూడి గానరా
నింపధికంబుగాపి పి? కిన్వితమంచి, నృసింహ కబ్బముల్
సంపుటముల్ గ నచ్చిడి యొసంగిరి కర్తకు వప్తిపూర్తిక
ర్తంపుసభాజనంబుగన్; రాజమహేంద్రమహాజనల్ కృతుల్
నలలు నాటకాలు, ఎవనంబున బన్యమునకొన్వితమన్
నవరసముల్ దొలకం గవనంబున, నల్లులెకాక, భాసస
త్కి-వికృతదృశ్యముల్ తెలుగుగానోనరించిన చిల్లము ర్తిసం
శిబిరుధర్మ మొల్లరకు మాన్యడడన్ ఎనురాచాడేసభన్
స్థానము బాపి మాపు, విధి జన్యమందిడె జిల్లము ర్తిల
శ్రీనిరసింహమూర్తికి విక్రీ వృది గీడును మేలె యొక్క
చో, నీయనంపుమగ్నన సదృశ్యనదృశ్యమనై యనూన
లో, కానుభవంబుగ్నియతడెచ్చిత మేధావాగడగాంచెడున్
"కంసున మ్రోగుకంతమున, గాంగర్పురిం బురుడింప సత్సభా
రంగములం బ్రసంగమవిరామములే కొనరించు"నన్ ప్రశం
సం గనువాగ్యుల చిలకమర్తి నృసింహము, తోటయ్యర్యపే
ర్వంగడ పుచ్చింబు, శేతవర్తమున్ మనతన్ద్రధాగరిన్,
ఎల్లరు వప్తిపూర్తి మా మెండులకె జరిగించుకొందులొ
యల్లఘంబు శ్రీహరికటాక్షమున్ హితబంధుకోటి రం
జిల్లగం జిల్లము ర్తి నరసింహనకు ఘటియల్లగాపుతం;
బల్లిరింబుగా గవమి మాధవుప్రాపున వృద్ధభాజనన్?
భాను విచిత్రభాను సితభాను భానులలోన నేడయె
గాని స్యుక్త్యమైన యువకారము నేయని కన్న బన్నల
శ్రీనిరసింహమూర్తి కవికిం, గురురాజపభిన్ నిజాకృతిం
గానగంజేసెట్టి హరిగాపుత సాయము జీవయాత్రకన్!
కం! జేసోధారకవిరుదుం

గాశీనాథాస్వయన్ జగత్కీర్తనకా
కావ్యాయు వప్తిసభా
ధీను సభపు బాంధవత్రికేకున్ బ్రోచున్!
11-3-28. వడ్డది సుబ్బారాయుడు.

అమితమైన సువాసన
విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును పొదు
టచే మీవర్తమునందుగల వెల్ వెల్ వం
టి మృదుత్వము అట్లనేయుండును.
Made by GOODWIN'S, Manchester
Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(14-3-28)

సీయపురి దినుసులు		
ఆరవిడి గజముల పిన్ ధరిలు	గ. అ.	2
కారికామల్లు—22 X 22 మంగిసనాల్లు (బి)		8-12-0
" సరాసరికము		7-12-0
కారికామల్లు—22 X 22 "పాటాచిలెం" (బి) రు		8-2-0
" సరాసరికము(20 X 20) రు		7-6-0
కారికామల్లు—22 X 22 శేరుకములు (బి) రు		8-4-0
" సరాసరికములు రు		7-8-0
తెలుపుమల్లు—1708 (నల్) రు		12-8-0 గ్లాస్ గో 9000
(నల్) రు		12-6 1702 రు 10-6-0 ఎల్. ఎల్.
73, రు		8-4-0 98/888 రు 12-12-0; జి. జి. 72
రు		8-2; 7668 రు 7-14; 78078 రు 7-14; జి.
78 రు		7-4-0.
తెలుపు వర్మింగ్స్—H. K. 62 రు		16-12-0;
నూలు		
40 నెంబరు సీను (5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు		5-5-0
చలం (కొంగ) రు		6-15-0; చలం ("ఎనిటిక్కిన్") రు 6-4-0;
చలం (నాగకన్యక) 6-7-0 చలం (గుప్తి) రు		6-9-0 చలం
(గడ్డకెండా) రు		7-14-0 వచ్చుగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-4; కలర్
బాల్ రు		10-8;
40 జపాన్ (వడిపానులకట్టు) వడ్డరము రు		11-0-0
60 సీను (5 పానులకట్టులు)—అడకతెర రు		14-8, నవలి
రు 15-8; "డంబుల్ స్క్రూ" (ఎర్ర) 15-6-0 రాట్టు (ఎర్ర) రు		18-0; రుదుకారము రు 8-18-0 ఎడ్డు గడియారము రు 8-12-0.
ఇత్తడిరేకులు—(డిక్ మేన్) రు		285.
రాగిరేకు 280, 290.		
సిమెంట్ పీసా వెల:		
గోగ్ పీసా ("చెయ్య") రు		11-4-0. రు 11-8-0.
జర్మన్ "లేడి" రు		9-8-0.
చక్కెరమూటయొక్కధర		
బావా "రేడి" రు		27-14-9 ఎస్టిలు రు 28-0-0. మె
రు		28-4-0.
నేరుసెనగ నూనె		
" ఇంగ్లీషు బావాధరణ" గాంగ్ రు		11.
ఆముదము		
(మిల్ డెలివరి) రు		100.
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు		
అవతోలు (7 బు 7½) "అవ్ కంట్రిన్" రు		1-4-0; 1-4-6
" (8 బు 8½) " " రు		1-2-0 బు 1-2-7
" (తేలిక) " " రు		1-7-6 బు 1-7-9
" (8½ బు 9) శంకుకాన్య రు		1-2-0 బు 1-2-6
" (7 బు 7½) " " రు		1-4-6 బు 1-4-9
" (తేలిక) " " రు		1-7-8 బు 1-8-0
" (8 బు 8½) శేవాన్య రు		1-2-3 బు 1-2-6
" (6½ బు 7) " " రు		1-4-9 బు 1-5-0
" (7బు7½) జిజ్జునగరము రు		1-4-0 బు 1-4-8
" (7 బు 7½) పి బాన రు		1-4-5 బు 1-5-0
గజతోలు		రు 0-12-0 బు 0-12-9
గజమాకతోలు		రు 1-8-0 బు 1-4-0
అవమాకతోలు		రు 1-14-0 బు 1-15-6

వాజకరణ వటి

రతి మన్యులవలె దాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును. భాకు
వృద్ధికి ప్రభావితమైనది. ఒక మోతాదునకే గురి మిచ్చును.
అనేకులు పరిశీలించిరి. ఎంత పరిచయ వీర్యవృద్ధి నను గట్టిపర్చి.
స్వప్నమందును, మూత్రముతోను వియ్యెడి తుక్రవృద్ధులు మా
న్యును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము బాపి నూరిన యౌవ
నము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము మోతానసౌఖ్యము ఇచ్చును.
రెండు సీసాలమందు శతమృదులైన ను యౌవనముగ జేయును.
యౌవనలకు స్త్రీలోలతచే గలుగు వీరసము, కాళ్ళు లాగుట
బోనడవి విక్రీలి భాకువున్నెప్పుడు. 40 మాత్రలు సీసా
రు 2-0-0, పోస్టేజీవేరు. 3949.

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,
ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం1 ఏలూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

అధీశునినుండి పంపబడును

పి.సి.పి అంశుకో, ఆయుర్వేదపమాజం, పెరిదేపి-నెలూరుజిలా

11	నీలిరవ 1 రతి	1 12
11	14 రతులు	1 11
11	28 రతులు	1 11
11	56 రతులు	1 10
11	1 అంశం	1 10
గ్రహముల పాత్రలను తీసి అవసర (బద్ధిరతులు)		3 8
కాలం 3 8		1 0
అంశం 4 8		1 2

ది నాగపూర్ పైనిరు ఇన్సురెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము—నాగపూర్ సి. టి. (సెంట్రల్ ప్రావిన్సు)

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేశియాం వాహి.

ఈ కంపెనీ ప్రత్యేక సదుపాయములు.

1. ది "నాగపూర్ పైనిరు" అప్పటినుండి వీరికి భీమాకంపెనీ.
 2. దీని నిర్వాహకత్వము మిక్కిలి కనికరమైనది, నిబద్ధముగా ప్రవేశింపగూడినది.
 3. "పైనిరులో" స్వల్ప ప్రీమియమును పెట్టుబడిగా యింతుటచే ఇతర వాటి కన్నా టికంపెను మీకుటుంబమునకు గొప్ప రక్షణముగా నుండును.
 4. దీని పాలసీలు (భీమాపత్రములు) రద్దుకాకుండుట ప్రపంచముందు అంతటను గురసినదము.
 5. వాక్కులు తక్షణమే పరిష్కారము చేయబడుచున్నది.
 6. తొందరను కలిగించునట్టి నిబంధనలేమియు లేదు. అయితే సంపూర్ణమైన పూచీకలది.
 7. గడువుపోయిన భీమాపత్రములు ఖరీదైన పద్ధతులపైన మరల అమ్మకానికి తేబడును.
 8. కాశ్యతమైన ప్రతిబంధమేమియు లేకపోవుటయే గొప్ప సదుపాయము.
- పూచీగా లాభములు, వారివారి యిష్టముమేరకు 4 రకముల లాభములుగల స్క్రీము గలిగినట్టి "ఎట్టి లాభము" తన కుటుంబ ప్రాదివక్ పాలిసిక్రిండ్ భీమా చేయించుకొనుడు.
- కట్టపడి పనిచేయుటకు ఫీఫ్ ఏజంట్లు ప్రతి జిల్లాయందును కావలెను.
- పూర్తి వివరములకు దయచేసి ఈడిగుం విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

4421

నుజీవా అందుకో, బ్రాచి మేనేజరులు,

మద్రాసు రాజధానికి, నైజాము దొమేనియనులకు, కమలాపురం పోస్టు, కడపజిల్లా.

కొ ను ట యం ము కడుజాగ్రత వహింపుడు

జారునకు వెళ్ళి మంచిచెడ్డ ఆలోచన లేకనే ఏదో ఒకలోహిని కొనెడువారు కొంతమంది గలరు.

మంచిదే. కాని అలా పూరికే రకముయొక్క నాణ్యతను గుర్తించక, అదృష్టమునకే వదలినవారు దానిఫలమును సరిగా పొందజాలరు. అది కడుజాగ్రత వహించదగిన సంగతి. మీ దేహమును రక్షింపవలెనది. కాబట్టి దానిని గురించి మీరు ముఖ్యముగా విచారించదగినది.

మీరు మీ శరీరమును సరిగా కాపాడుకొనుటకు లాలింలీ లోహిచే కొనునట్లుచూడుడు. దానినే మీరు ముఖ్యముగా కొరుటకు కారణము లనేకములు కలవు.

నూటికి 100 వంతులు మంచి పూలు కలిగియుండును.

LALIMLI

PURE WOOL

ధ ర లు

సెం	3 లోహాలు (తెలుపు, రంగుగలది)	పొడవు		వెడల్పు		ధర		
		గజములు	అంగు.	గ.	అంగు.	రూ.	ప.	
28	"	2	15	1	6	6	10	లాలింలీ
26	"	2	12	1	5	5	4	లోహాలు
415	"	2	15	1	6	7	0	వివిధ
316	"	2	15	1	6	7	0	రంగులలో
26	"	2	15	1	6	7	8	పొందనగును.
60	"	3	0	1	6	12	0	

Lalimli Agency:—

Messrs KAPUR CHAND & Co.

Chickpet, BANGLORE City.

The Cawnpore

(BRANCH OF THE BRITISH

P. O. No. 5,

Woollen Mills Co.

INDIA CORPORATION LTD.,

CAWNPORE.

2986

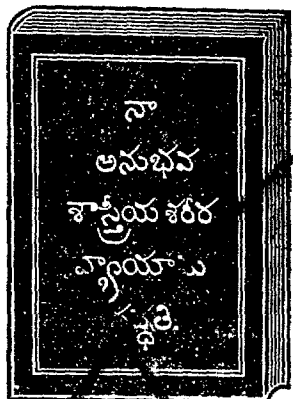
ఆంధ్రము

8298

ఆంధ్రము.

అందరినీ నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగా నర్హింపబడినవి. ఇందునామొక్కయు, నాశివ్యుల యొక్కయు, పెక్కువదతులను నూచించుచున్నట్లును లుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితినని నావ్యాధులపదతి మీకుతాగుగ బోధపడ గల

ద. ప్రతిభారతీయనకును దీని చదివిన మాత్రమున శారశాస్త్రాచార్యులు శరీర వ్యాధులపదతి కలిగి తీరును. తపాఖర్వుకు మాత్రము 1922-0 రెండవారు పంపిరినీ యాగ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదిన యాత్రయందు సి. స్పింకెయముగ మార్పుగలిగి తిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకది. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖన వ్రాయును. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించుట గాక.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అధిపతి శారశాస్త్ర శరీర. వ్యాధులనుగూర్చి పోస్టు బవనకాసుకె. గెలనూరు. (విజి).

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెనవా?
ఆలాగయిన - కామశాస్త్రమును చదువుము
ఈ చిత్రముగా పొందుబట్టు లేకనే పంపబడును.
అంతకన్నగ్రహ ఫార్ములా
26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

నరపటుత్వమును పూచీ!

అన్నిరోగములు, పక్షవాతం, పిచ్చి, మార్పు, నపుంసకం, బలహీనములను ఏజీ, ఏయన్ బానిక్లు రూ 5.
డాక్టరు యాల్బువరం అగ స్వేచ్ఛారావు, 4446-2 బాపట్ల. (గుంటూరు.)

నర సమైన ధ ర లు

దయచేసి నేడే తెచ్చుకొను
బహువరసమైన మెలకే తేలిక నుండి అద్దములు స్వాభావికమైన కన్నులపై గాంచుటకు ట్రయర్ల యివ్వగలము బహుకాలమునుంచి జగత్తునందీ గాంచుచున్న భారతీయులందు ఈ యో, డబ్బూ. ఇ. స్క్విట్ అందు కో లో పనిచేసి అనుభవమును పొందియుండిరి. ఒకసారి అద్దరు యిచ్చిన మీకే తెలియగలదు

యమ్. ఏ. చార్లీ అందుకో,

4311

9. బ్రాడ్వే, మద్రాసు.